

Tuarascáil Bhliantúil **2023**

The Land Development Agency DAC

Tuarascáil Bhliantúil 2023

The Land Development Agency DAC

Clár Ábhar

RÉAMHRÁ	1
Ár bhFís	2
Ár gCuspóir	2
PRÍOMHÉACHTAÍ SA BHLIAIN 2023	3
COMHRÁITEAS ÓN GCATHAOIRLEACH AGUS ÓN BPRÍOMHOIFIGEACH FEIDHMIÚCHÁIN	5
Ár Luachanna	15
Tosaíochtaí Straitéiseacha	17
ÁR STRAITÉIS I NGNÍOMH	19
RIALACHAS AGUS COMHLÍONADH	71
RÁITIS AIRGEADAIS	79
Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile	80
Tuarascáil na Stiúrthóirí	81
Ráiteas Rialachais	91
Ráiteas faoi Rialú Inmheánach	101
Ráiteas faoi Fhreagracht na Stiúrthóirí	107
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	108
Tuarascáil Iniúcháireachta Forvis Mazars	110
Ráitis Airgeadais	113
Ráiteas Ioncaim	114
Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach	115
Ráiteas faoin Staid Airgeadais	116
Ráiteas faoi Athruithe i gCothromas	117
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	118
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	119

Réamhrá

Is comhlacht tráchtála Stáit í an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún (“The Land Development Agency DAC”), a cruthaíodh chun talamh a chomhordú ar mhaithe le húsáid bharrmhaith a bhaint as nuair is cuí, agus díriú á leagan ar an soláthar tithíochta.

Uiscebhealaí an Chloigín Ghoirm
bluebellwaterways.ie

“

...an soláthar tithíochta inacmhainne agus sóisialta a uasmhéadú ar bhealach atá inbhuanaithe ó thaobh airgeadais de, le linn tacú le pobail bhisiúla a chruthú agus tionchar sóisialta dearfach leanúnach a sholáthar.

Ár bhFís

Is é an fhís atá againn tithíocht inacmhainne agus sóisialta a sholáthar chun freastal ar na riachtanais atá ag an náisiún agus, an tráth céanna, toradh sóisialta a sholáthar trí phobail a fhorbairt agus a athnuachan agus trí acmhainn chobhsaí náisiúnta a bheith againn chun tacú le pobail atá inbhuanaithe, cuimsitheach agus bríomhar.

Ár gCuspóir

Is é cuspóir na Ghníomhaireachta um Fhorbairt Talún “an soláthar tithíochta inacmhainne agus sóisialta ar thalamh poiblí a uasmhéadú ar bhealach atá inbhuanaithe ó thaobh airgeadais de, le linn tacú le pobail bhisiúla a chruthú agus tionchar sóisialta dearfach leanúnach a sholáthar”.

Príomhéachtaí sa bhliain 2023

Téama 1

Tithíocht a Bhrostú – Soláthar Díreach

1000

Breis agus 1,000 teach á dtógáil.

1850

Deonaíodh cead pleanála sa bhliain 2023 do bhreis agus 1,850 teach

5600

Breis agus 5,600 teach i gcéim na pleanála agus an deartha.

900

Taisceadh iarratais pleanála sa bhliain 2023 ar thart ar 900 teach ar fud láithreáin éagsúla.

650

Soláthraíodh thart ar 650 teach ar Cíos de réir Costais trí 'Project Tosaigh' sa bhliain 2023

200

Soláthraíodh thart ar 200 teach Inacmhainne ar Díol trí 'Project Tosaigh' sa bhliain 2023

Téama 2

Acmhainn Talún a Mhéadú – Bunachar Talún

Bunaíodh bunachar talún lena dtacaítear le breis agus 20,000 teach a sholáthar.

Sa bhliain 2023, sheol an Ghníomhaireacht tionscnamh um fháil talún príobháidí trína bhféadfadh an Ghníomhaireacht láithreáin atá faoi úinéireacht phríobháideach a fháil le haghaidh tithíocht inacmhainne a sholáthar.

Foilsíodh Máistirphlean do Thrasrian na gCrann Piorraí (An Mol Digiteach, Baile Átha Cliath 8) i mí na Bealtaine 2023.

Soláthraíodh an chéad Tuarascáil ón nGníomhaireacht ar Thailte Poiblí Iomchuí.

Forbraíodh dréacht-Chreat Spáis do Cheathrú an Ghainimh i nGaillimh le haghaidh comhairliúchán poiblí le linn na bliana 2023.

Le linn na bliana 2023, forbraíodh Plean um Fhorbairt agus Soláthar Bonneagair do Cheathrú Cholbaird i Luimneach.

Téama 3

Comhoibriú

Chomhoibrigh an Ghníomhaireacht le raon príomh-gheallsealbhóirí ar fud roinnt forbairtí éagsúla le linn na bliana 2023, lena áiríodh Seangánach, Ospidéal Naomh Caoimhín, Gairdíní San Treasa, Caisleán na Croma, Gort na Silíní, Bóthar na Díge, Bóthar Uí Chiara, agus na Dugaí Thuaidh.

Téama 4

Bealaí a Aimsiú

Le linn na bliana 2023, ghlac an Ghníomhaireacht Creat Tuairiscithe NewERA (An Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021: Gníomh 55: Creat don Earnáil Tráchtála Leath-Stáit)

Ní eile ar díriodh go mór air le linn na bliana ba ea Beartas agus Straitéis Forbartha Inbhuanaithe a fhorbairt.

Téama 5

An Creat Eagraíochta a Neartú

Tháinig fás ar an eagraíocht, ó 70 duine go 112 dhuine, le linn na bliana 2023

Neartaíodh an creat rialachais agus an creat bainistíochta riosca

Comhráiteas ón gCathaoirleach agus ón bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin

Thóg an Ghníomhaireacht céim mhór chun tosaigh i dtreo tithe nua a sholáthar sa bhliain 2023. Bhain an Ghníomhaireacht roinnt garspríocanna amach le linn na bliana, lenar áiríodh iad seo a leanas:

Cormac O'Rourke
An Ghníomhaireacht um Fhorbairt
Talún - Cathaoirleach

John Coleman
An Ghníomhaireacht um Fhorbairt
Talún - Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

- Thart ar 850 teach a sholáthar
- Tús a chur leis an tógáil ar dhá láithreán bhreise ag Ospidéal Chaoimhín i gCorcaigh agus ag Dún Uí Dhubhuí i gCill Dara
- Píblíne soláthair a fhorbairt ina bhfuil breis agus 10,000 teach
- An chéad fhardal riamh ar Thailte Stáit a fhoilsiú
- Mórláithreán a fháil i gCluain Ghrífín i mBaile Átha Cliath, áit a bhfuil an acmhainneacht breis agus 2,300 teach a sholáthar

“

CROÍTHOSAÍOCHT
STRAITÉISEACH GO FÓILL
IS EA COMHOIBRIÚ LENÁR
NGEALLSEALBHÓIRÍ UILE,
AGUS CUIRTEAR TUILLEADH
BÉIME AIR SIN MAR CHEANN
AMHÁIN DE NA LUACHANNA
CORPARÁIDEACHA ATÁ
AGAINN.

Cuan na Gaillimhe
Luath-Iomhá Ríomhghinte Léiritheach

Soláthraíodh tithe nua agus inacmhainne i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh, i bPort Láirge, i gCill Mhantáin, i gCill Dara, agus ar an Mí. Bhíothas in ann na tithe sin a sholáthar go luath trí 'Project Tosaigh', ar tionscnamh é atá ina chuid de bheartas an Rialtais um Thithíocht do Chách.

Ina theannta sin, rinne an Ghníomhaireacht dul chun cinn suntasach ar a sruth soláthair dhírigh, rud a bhfuil sé i gceist leis tithe nua a thógáil ar thalamh atá faoi úinéireacht an Stáit nó ar thalamh faighte eile.

Cuireadh tús leis an tógáil ar dhá láithreán nua – Ospidéal Chaoimhín i gCorcaigh agus Dún Uí Dhubhuí i gCill Dara – agus tá na tithe nua le críochnú faoin mbliain 2025 sa dá láthair. Idir an dá linn, leanadh ar aghaidh leis an tógáil ag an gcéad láithreán soláthair dhírigh riamh de chuid na nGníomhaireachta i Seangánach, Co.

Bhaile Átha Cliath, áit a soláthrófar 597 dteach nua ó dheireadh na bliana 2024 ar aghaidh.

Tá píblíne mhór tithe soláthair dhírigh amach anseo á forbairt lena críochnú idir seo agus an bhliain 2028/29, agus tá mórthionscadail ag céimeanna éagsúla dá bhforbairt, idir dhearadh, phleanáil agus réamhthógáil. Áirítear leis an bpíblíne breis agus 10,000 teach faoi láthair, agus beidh leibhéal méadaithe tógála ar thailte Stáit ag baint léi. Tá an sruth soláthair sin chun gabháil thar 'Project Tosaigh' ó thaobh aschuir de agus chun an Ghníomhaireacht a chur ar an mbóthar ceart i dtreo a bheith ar an tógálaí is mó tithe in Éirinn.

Dún Uí Dhubhuí, an Nás

Chun príomhthailte atá faoi úinéireacht an Stáit a shainaithint ar an mbealach is fearr, d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht Tuarascáil ar Thalamh Poiblí lomchuí i mí an Mhárta 2023. Tháinig an tuarascáil nua fardail sin sna sála ar an gcéad léarscáiliú riamh ar an talamh ar fad atá faoi úinéireacht an Stáit, agus ba é a bhí i gceist léi an chéad mheasúnú riamh a dhéanamh ar thailte áirithe lena n-úsáid le haghaidh tithíocht inacmhainne a sholáthar. Agus an tuarascáil á hullmhú, rinneadh athbhreithniú ar bhreis agus 180,000 fóilió ar leith le haghaidh talún.

Sa tuarascáil, cuireadh an rialtas ar an eolas faoin acmhainneacht atá ann 67,000 teach a sholáthar ar 83 láithreán thearcúsáidte atá faoi úinéireacht an Stáit. Úsáidtear an tuarascáil anois mar bhunús do dhíospóireachtaí leanúnacha le comhlachtaí poiblí maidir le talamh a aistriú chuig an nGníomhaireacht, agus aistríodh roinnt dáileachtaí chuig an nGníomhaireacht cheana féin.

Chuir an Ghníomhaireacht in iúl i mí Iúil 2023 freisin go bhfuil sé ar intinn aici talamh príobháideach a fháil le haghaidh tithíocht a sholáthar, agus d'iarr sí léirithe

spéise do láithreáin oiriúnacha, arbh fhearr iad a bheith suite i gcúig phríomhchathair na tíre agus cead pleanála a bheith acu cheana do bhreis agus 200 teach.

Mar chuid den tionscnamh sin, d'fhógair an Ghníomhaireacht gur cheannaigh sí láithreán mór i gCluain Ghrifín i gContae Bhaile Átha Cliath thuaidh ón nGníomhaireacht Náisiúnta um Bainistíocht Sócmhainní i mí na Nollag 2023. Cé go bhfuil an acmhainneacht ann breis agus 2,300 teach a sholáthar ar an talamh sin, tá sé díomhaoin le roinnt mhaith blianta anuas d'ainneoin cead pleanála a bheith aige. Mar gheall ar scála an láithreáin, tógfaidh sé suas

le 10 mbliana chun an láithreán a fhorbairt. Mar sin féin, cuirfidh sé ar chumas na nGníomhaireachta pobal nua dea-nasctha a ndéanfar freastal maith air a chruthú i limistéar de Bhaile Átha Cliath ar féidir leis fás den sórt sin a éascú agus a bhainfidh tairbhe sa deireadh as tithe inacmhainne agus taitneamhachtaí pobail a bhfuil géarghá leo a chríochnú.

I gcás roinnt tionscadal eile den scála sin, creideann an Ghníomhaireacht gur féidir go mbeidh idirghabháil ón Stát ag teastáil ar mhaithe lena n-acmhainneacht fhadtéarmach a bhaint amach. Faoi réir cistíú a bheith ar fáil ón Rialtas, creideann an Ghníomhaireacht gur cheart don Stát breithniú a dhéanamh ar láithreáin ghátaracha den chineál céanna a fháil toisc go bhfuil siad rómhór lena bhforbairt ag a n-úinéirí reatha.

“

NÍ FHÉADFAIMIS AON CHEANN DE NA NITHE THUAS A BHAINT AMACH GAN FUINNEAMH, CAIDREAMH NÁ TIOMANTAS LEANTACH ÁR NDAOINE. THÁINIG FÁS AR ÁR N-EAGRAÍOCHT AGUS NEARTAÍODH Í LE LINN NA BLIANA 2023, AGUS AN MÉID SIN INA LÉIRIÚ AR AN MÉADÚ A THÁINIG AR ÁR NGNÍOMHAÍOCHT AGUS AR A AIBÍ ATÁIMID ARAON.

Forbairt Dhíreach

Tá breis agus 1,000 teach á dtógáil ag an nGníomhaireacht ar fud trí láithreán forbartha díri faoi láthair, lena n-áirítear Seangánach i mBaile Átha Cliath, Ospidéal Chaoimhín i gCorcaigh, agus Dún Uí Dhubhuí i gCill Dara.

Tá sé beartaithe aici go mbeidh ocht láithreán soláthair dhíri á dtógáil faoi dheireadh na bliana 2024. Tá forbairt Sheangánaí ar an scéim is mó tithíochta poiblí sa Stát le blianta beaga anuas, agus í ar an gcéad tionscadal soláthair dhíri riamh de chuid na Gníomhaireachta. Tá **597 dteach** á bhforbairt - 306 teach ar cíos de réir costais, 91 teach ceannaigh inacmhainne, agus **200 teach sóisialta**.

Tá scéim Sheangánaí á forbairt ag an nGníomhaireacht i gcomhpháirt le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin. Bhí an scéim sin ar an gcéad chomhpháirtíocht riamh a comhaontaíodh idir an Gníomhaireacht agus údarás áitiúil nuair a fógraíodh sa bhliain 2022 í, agus ba chomhartha í gur ann do bhealach nua chun cinn do chuid mhór údarás áitiúil atá ag iarraidh tionscadail tithíochta a thosú ar thalamh atá faoi úinéireacht acu.

Ag deireadh na bliana 2023, bhí an Gníomhaireacht ag obair ar chomhpháirtíochtaí a chothú le gach ceann de na ceithre údarás áitiúla i mBaile Átha Cliath. Bhí sí ag obair leis an dá údarás i gCorcaigh freisin, mar aon leo sin i Luimneach, i gCill Dara, ar an Mí, ar an Iarmhí, agus i nGaillimh ar thionscadail tithíochta a phleanáil.

Le tacaíocht ó Chomhairle Cathrach Chorcaí, tá an Gníomhaireacht ag athfhorbairt Ospidéal Chaoimhín. Tá an foirgneamh sin, ar sainchomhartha tíre é, á athchuspóru ina fhorbairt chónaithe tharraingteach ina mbeidh 265 teach, a chuimseoidh meascán d'aonaid shóisialta, d'aonaid ar cíos de réir costais agus d'aonaid cheannaigh inacmhainne.

Bhí an obair ar láithreán Ospidéal Chaoimhín dúshlánach go dtí seo, agus roinnt déanamhas cosanta mór suite air. Cuireadh oibreacha cumasúcháin agus cobhsúcháin i gcrích le linn na bliana 2023, agus ceapadh príomhchonraitheoir ina dhiaidh sin. Cuireadh tús leis an tógáil ar an gcéad chéim de thithe i mí Lúnasa 2023, agus táthar ag súil leis go soláthrófar na chéad tithe sa bhliain 2025.

I mí na Nollag 2023, chuir an Gníomhaireacht tús leis an tógáil ar fhorbairt chónaithe nua ar láithreán ag Dún Uí Dhubhuí ar an Nás, Co. Chill Dara. Chuir an Gníomhaireacht Tithíochta an láithreán sin ar fáil, agus cuimseoidh sé **219** gcinn de thithe sóisialta agus inacmhainne nuair a bheidh an obair críochnaithe. Is é atá i gceist leis an bhforbairt meascán de thithe sraithe, d'árasáin dhá urlár, agus d'árasáin. Tá na chéad tithe le críochnú sa bhliain 2025.

I dteannta an mhéid thuas, rinneadh dul chun cinn suntasach réamhthógála ar an líon méadaitheach láithreán soláthair dhíri atá ar bun ag an nGníomhaireacht ar fud na bliana 2023.

I mí an Mhárta 2023, tugadh reachtaíocht (alt 179A) isteach san Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000. Leis an bhforáil nua sin, cumasaíodh do Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus don Gníomhaireacht cead pleanála a fháil i mí na Nollag 2023 le haghaidh forbairt tithíochta i gCaisleán na Croma, Co. Bhaile Átha Cliath. Tá an obair thógála ar 146 theach le tosú go mall sa bhliain 2024, lena n-áireofar tithe sóisialta agus tithe ar cíos de réir costais, mar aon le spásanna nua pobail, cultúir agus oscailte.

Deonaíodh cead pleanála freisin le haghaidh Forbairtí Tithíochta Straitéiseacha i mBaile Átha Cliath, áit a soláthrófar **345 teach** ag Baile an Haicéadaigh ar na Sceirí, **817** dteach ag Fearann an Chaisleáin i mBaile Brigín, agus **543** teach ag Gairdíní San Treasa i mBaile Átha Cliath 8.

I mí na Bealtaine, fuair an Gníomhaireacht ceadú le haghaidh **852 teach** a fhorbairt ag iarláithreán an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar i nDún Droma i mBaile Átha Cliath 14. Níl aon dul chun cinn á dhéanamh ar an tionscadal sin faoi láthair, mar thoradh ar Athbhreithniú Breithiúnach a thionscain duine aonair amháin ina leith.

Idir an dá linn, i mí na Nollag 2023, rinneadh iarratas pleanála ar 700 ceann de thithe ar cíos de réir costais agus de thithe sóisialta ag Rinn Ghort na Silíní i mBaile Átha Cliath thiar.

Tá méid suntasach tithíochta nua i gceist le gach ceann de na tionscadail sin, agus is féidir leo go léir ról rithabhachtach a imirt maidir leis an uaimhian atá ag an nGníomhaireacht **2,000 teach nua** in aghaidh na bliana a sholáthar faoin mbliain 2029 a chomhlíonadh.

“

Le tacaíocht ó Chomhairle Cathrach Chorcaí, tá Ospidéal Chaoimhín, ar sainchomhartha tíre aithnidiúil i gCorcaigh é, á athchuspóru ag an nGníomhaireacht ina fhorbairt chónaithe tharraingteach ina mbeidh 265 teach a chuimseoidh meascán de thionachtaí sóisialta, inacmhainne agus príobháideacha.

Amharc ar Chathair Chorcaí ón aer

'Project Tosaigh'

Is é an aidhm atá leis an tionscnamh 'Project Tosaigh' forbairt tionscadal tithíochta a chríochnú ar thalamh príobháideach a bhfuil cead planála aige agus a bhfuil stad curtha le hé a sholáthar ar chúiseanna inmharthanachta nó inacmhainneachta.

Ó bunaíodh é, gineadh leis an tionscnamh píblíne de 2,500 ceann de thithe inacmhainne ar díol agus de thithe ar cíos de réir costais ag forbairt i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh, i bPort Láirge, i gCill Mhantáin, ar an Mí, agus i gCill Dara. Tríd an tionscnamh seo, agus faoi réir cistiú a fháil, tá an Ghníomhaireacht ag súil leis go soláthrófar níos mó ná 8,000 teach faoin mbliain 2028, ar tithe iad a bheidh de bhreis orthu sin atá beartaithe lena soláthar óna punann láithreach de thalamh atá faoi úinéireacht an Stáit agus de thalamh faighte eile. Le linn na bliana 2023, d'éirigh leis an nGníomhaireacht 369 dteach a sholáthar sa Cheathrú in Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath. Tá na hárásáin aon seomra leapa, dhá sheomra leapa agus trí sheomra leapa sin á gcur ar fáil faoin scéim tithíochta ar cíos de réir costais agus mar thithe sóisialta. Tá an Cheathrú suite in áit mhaith, agus tá raidhse taitneamhachtaí suite in aice láimhe, lena n-áirítear siopaí, giomnásiamáí, bialanna, scoileanna, agus naisc iompair.

Chomh maith leis sin, chuaigh an Ghníomhaireacht i gcomhpháirt le tógálaí tithe chun 50 teach a sholáthar ag Halla an Bháicéara ar an Uaimh, Co. na Mí, agus chuaigh sí i gcomhpháirt le Comhairle Contae na Mí ina dhiaidh sin chun na tithe a chur ar fáil do cheannaitheoirí incháilithe faoi scéim ceannaigh inacmhainne.

Limistéir Straitéiseacha

Rinneadh dul chun cinn suntasach ar fud gach ceann de na ceithre 'limistéir straitéiseacha' mhóra de chuid na Ghníomhaireachta sa bhliain 2023.

Foilsíodh máistirphlean do champas an Mhoil Dhigitigh i mí na Bealtaine 2023. Tá an Mol Digiteach mar chuid de Limistéir Forbartha agus Athbheochana Straitéisí 15 i mBaile Átha Cliath 8. Bhí dréachtú an mháistirphlean do Thrasrian na gCrann Piorraí ar an gcéad chéim thábhachtach sa phróiseas chun tithe nua tionachta measctha agus inacmhainne a sholáthar i gcuid thábhachtach de Bhaile Átha Cliath. Táthar tar éis foireann tionscadail a cheapadh chun pleananna a chur ar aghaidh don láithreán agus chun an straitéis cheadaithe forbartha a chur chun feidhme.

Foilsíodh Creat Spáis do Cheathrú Cholbaird i Luimneach i mí na Nollag 2022, rud ina leagtar amach fíis don limistéir mór sin. Mionsonraítear ann na prionsabail a theastaíonn chun forbairt na Ceathrú sa todhchá a threorú, áit a bhféadfaí suas le 2,800 teach nua a sholáthar. Forbraíodh Plean um Fhorbairt agus Soláthar Bonneagair le linn na bliana 2023, mar aon le máistirphlean do thalamh atá faoi úinéireacht FSS ag Ospidéal Naomh Seosamh. Reáchtáladh próiseas comhairliúcháin phoiblí i ndáil leis an máistirphlean sin go mall sa bhliain 2023. Iarradh ar an bpobal i gcoitinne agus ar gheallsealbhóirí a gcuid aiseolais a thabhairt ar phleananna do suas le 600 ceann de thithe sóisialta agus inacmhainne agus do shaoráidí agus taitneamhachtaí nua pobail. Forbraíodh dréacht-Chreat Spáis do Cheathrú an Ghainimh i nGaillimh le haghaidh comhairliúcháin phoiblí le linn na bliana 2023. Tá

sé mar chuspóir leis an gCreat Spáis fíis chuimsitheach, téamaí planála, prionsabail agus treoirlínte a fhorbairt le haghaidh comharsanacht nua úsáide measctha a fhorbairt ag Bóthar an Ghainimh. Tá an acmhainneacht aige suas le 750 teach, páirc nua, cearnóg phoiblí agus spás oifige agus tráchtála ardchaighdeán a sholáthar. Beidh comhoibriú leis an earnáil phríobháideach ag teastáil ón spás oifige agus tráchtála.

Le linn na bliana 2023, lean an Ghníomhaireacht le caidreamh a dhéanamh le Córas Iompair Éireann (CIÉ), le Bord Soláthair an Leictreachais (BSL) agus le hOifig na nOibreacha Poiblí i ndáil le tailte in Inse Chór. Tá sé mar aidhm leis an bpróiseas leanúnach sin tuiscint níos fearr a ghnóthú ar riachtanais oibríochtúla, ar dheiseanna comhdhlúthaithe nó athlonnaithe, agus ar scaoileadh céimnithe roinnt tailte le haghaidh tithíocht inacmhainne agus athbheochan úsáide measctha. Díreofar in iarrachtaí amach anseo ar raon leathan suirbhéanna a choimisiúnú chun tosca teicniúla, comhshaoil agus bonneagair a shuí.

Cóimeáil Fhadtéarmach Talún

D'fhoilsigh an Ghníomhaireacht an chéad tuarascáil riamh ó Éirinn maidir le talamh atá faoi úinéireacht an Stáit i mí an Mhárta 2023, rud arb é an Tuarascáil ar Thalamh Poiblí Iomchuí an teideal foirmiúil atá air. B'ionann an tuarascáil agus an toradh ar chlár ilbhliantúil gníomhaíochta chun bailiú agus measúnú a dhéanamh ar shonraí bunúsacha a bhaineann le tailte Stáit. Agus í á cur le chéile, baineadh leas díreach as an bhfaisnéis atá i mbunachar sonraí an Chláir Tailte Poiblí Iomchuí a d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht go mall sa bhliain 2022.

Cumhdaíodh sa tuarascáil tionscnaimh na cúig chathair agus na cúig lárionad réigiúnacha sa tír, agus measúnú á dhéanamh ar thart ar 75% den bhunachar sonraí tailte poiblí. Sa chéad tuarascáil nuashonraithe eile, atá le foilsiú sa bhliain 2025, breithneofar na bailte daonáirimh eile – iad sin ar mó a ndaonra ná 10,000 duine – agus cumhdófar an 25% eile de thalamh poiblí iomchuí. Tabharfar inti freisin an t-eolas is deireanaí ar na tailte atá ann cheana.

Sa tuarascáil a foilsíodh sa bhliain 2023, sainithníodh dáileachtaí de thalamh poiblí iomchuí i bpríomhlimistéir uirbeacha a bhféadfaí iad a dhíghlasáil agus a athchuspóir chun tithe nua inacmhainne agus sóisialta a sholáthar idir an meántearma agus an fadtéarma. Is é atá i gceist leis na láithreáin sin a dhíghlasáil ina lán cásanna ná bonneagar nó oibríochtaí gnó atá ann cheana a bhogadh. D'fhéadfadh an próiseas sin a bheith casta agus costasach, agus beidh comhar

ar fud roinnt gníomhaireachtaí agus Ranna Rialtais ag teastáil chun an t-athlonnú a chistiú. Déantar an próiseas níos casta fós mar gheall ar an bhfíoras nach bhfuil sé de chumhacht ag an nGníomhaireacht iallach a chur ar Ghníomhaireachtaí eile Stáit a dtalamh a dhíol. Aithníonn an Ghníomhaireacht na ceanglais rialachais atá ar ghníomhaireachtaí eile, agus creideann sí go bhfuil cur chuige uile-Rialtais ag teastáil chun talamh a sholáthar don Ghníomhaireacht ar phraghas barainneach. Is í an tuarascáil an pointe tosaithe le haghaidh díospóireachtaí mionsonraithe ar conas is féidir an úsáid is fearr a bhaint as na tailte sin amach anseo. Sainithníodh inti talamh ar a bhféadfaí thart ar 10,000 teach a fhorbairt idir an chéad chúig bliana eile agus an chéad deich mbliana eile, faoi réir talamh a bheith ar fáil agus faoi réir an phróisis planála. Sainithníodh talamh fadtéarmach breise ar a bhféadfaí 57,000 teach eile a fhorbairt, a fhágann go bhféadfaí beagnach 67,000 teach san iomlán a sholáthar. Glacann an Ghníomhaireacht leis nach mbeidh sé indéanta rochtain a fháil ar an talamh ar fad a sainithníodh mar thalamh ar a bhféadfaí tithíocht inacmhainne agus shóisialta a fhorbairt. Mar sin féin, tá an tuarascáil ina huirlis rithábhachtach maidir le cabhrú le píblíne tailte a ainmniú agus a chur le chéile a bhféadfadh an Ghníomhaireacht úsáid a bhaint aisti chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais tithíochta na tíre.

Rud eile a thacaigh le cóimeáil fhadtéarmach talún ba ea gur sheol an Ghníomhaireacht próiseas 'Léirithe Spéise' i mí Iúil 2023 d'fhonn láithreáin atá faoi úinéireacht phríobháideach a cheannach le haghaidh tithíocht

inacmhainne a sholáthar. Faoin bpróiseas sin, d'iarr an Ghníomhaireacht ar úinéirí talún leasmhara na tograí uathu a chur isteach lena mbreithniú in aghaidh critéir shainithe mheasúnaithe. Trí thalamh príobháideach a fháil chun soláthar díreach na Ghníomhaireachta ar thailte atá faoi úinéireacht an Stáit a fhorlíonadh, is féidir cabhrú le tógáil tithíochta inacmhainne a bhrostu sa ghearrthearma.

Mar chuid den phróiseas sin, chríochnaigh an Ghníomhaireacht ceannach tailte i gCluain Ghrifín i mBaile Átha Cliath thuaidh go mall sa bhliain 2023. Fuarthas an láithreán agus cead planála aige cheana do bhreis agus 1,800 teach. Tá acmhainneacht ann breis agus 2,300 teach san iomlán a sholáthar air freisin. Beidh an fhorbairt atá ar feitheamh ar an tionscadal is mó tithíochta de chuid an Stáit le blianta fada anuas. Cabhróidh sí le pobal nua bríomhar a ndéanfar dea-fhreastal air a sholáthar, agus tacóidh sí le mórspríocanna straitéiseacha na Ghníomhaireachta a bhaint amach. Tá sé beartaithe ag an nGníomhaireacht tús a chur leis an tógáil ar an láithreán sin a luaithe is féidir.

Inbhuanaitheacht Shóisialta agus Comhshaoil

Tá Straitéis maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht, rud lena gcuirtear chun cinn cur chuige réamhghníomhach, cuimsitheach agus comhréireach i leith caidrimh. Is treochláir í an Straitéis, ina leagtar amach caidreamh dea-chleachtais ó na céimeanna is luaithe den phleanáil agus den dearadh, chuig céim na tógála agus ar aghaidh chuig áitiú na forbartha tithíochta sa deireadh.

Nearaigh an Ghníomhaireacht an Straitéis ar fud na bliana 2023 trí thuilleadh nósanna imeachta agus beartas a fhorbairt chun cabhrú lena chinntiú go bhfuil próiseas láidir i bhfeidhm le haghaidh caidreamh poiblí, ar próiseas é lena bhféadtar comhoibriú dearfach a éascú agus rioscaí a laghdú.

Baineadh leas as an gcur chuige sin i leith comhairliúcháin i gcás mháistirphlean na Gníomhaireachta do Thrasrian na gCrann Piorraí ag an Mol Digiteach agus i gcás mháistirphlean na Gníomhaireachta do Cheathrú an Ghainimh i nGaillimh. Reáchtáladh an comhairliúchán sin trí bhealaí éagsúla cumarsáide, lena áiríodh cruinnithe poiblí agus ceardlanna le linn Earrach na bliana 2023.

Tá Grúpa Oibre Inbhuanaitheachta i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht freisin, agus é de dhualgas air a chinntiú go ndéantar inbhuanaitheacht a chur san áireamh agus a chomhtháthú ar fud gach réimse feidhme, ar aon dul le hoibleagáidí reachtúla agus le huaimhianta straitéiseacha.

Sa bhliain 2023, leanadh ar aghaidh leis an obair chun Beartas agus Straitéis Forbartha Inbhuanaithe na Gníomhaireachta a fhorbairt. Tá an dá cheann díobh á bhforbairt le hionchur ó Bhord agus Foireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta, agus táthar ag súil leis go ndéanfar iad a thabhairt chun críche agus a fhoilsiú sa bhliain 2024.

Ina theannta sin, chuaigh an Ghníomhaireacht i mbun raon tionscnamh difriúil ar fud na bliana 2023 a bhí deartha chun tacú le cuspóirí inbhuanaitheachta a bhaint amach. Áiríodh leo sin clár a bhunú chun faireachán a dhéanamh ar chreatlach foirgnimh agus feidhmíocht córais árasáin na Gníomhaireachta i nDeilgne, Co. Chill Mhantáin, i gcomhpháirt le Construct Innovate agus le Cairn Homes.

Cuirfeadh an taighde i gcrích faoi Chlár Taighde HeatCheck ar mhaithe le heolas a chothú ar fud an tionscail. Ar an tslí sin, cuirfeadh roinnt de na cuspóirí straitéiseacha atá ag an nGníomhaireacht ar aghaidh, lena n-áirítear carbón oibríochtúil a laghdú, maoirseacht uisce a fheabhsú, agus tacú le folláine tionóntaí. Suiteáladh braiteoirí sa cheathrú ráithe den bhliain 2023, agus tá faireachán le tosú sa chéad ráithe den bhliain 2024.

An Eagraíocht

Tá an Ghníomhaireacht tiomanta d'áit oibre atá oscailte, dearfach agus cuimsitheach a sholáthar, áit a gcothaítear comhoibriú, nuálaíocht, agus díriú ar thorthaí.

Tháinig athrú suntasach ar an nGníomhaireacht sa bhliain 2023, ar lena linn a mhéadaigh an líon iomlán fostaithe atá aici faoi 60% go 112 dhuine san iomlán. Cé gur cuireadh baill foirne nua leis na foirne uile, sannadh go príomha iad do na feidhmeanna seo a leanas: Soláthar; Tógáil; Forbairt; Pleanáil Straitéiseach; agus Bainistíocht Sócmhainní. Leanadh le buíon tallainne oile éagsúla na Gníomhaireachta a neartú a bhí leis na baill foirne nua sin.

Tá an Ghníomhaireacht tiomanta d'fhorbairt ghairmiúil leantach na príomhshócmhainne atá aici – a daoine – agus rinne sí bearta sa bhliain 2023 chun tacú le comhghleacaithe tabhairt faoi dheiseanna oiliúna agus forbartha. Ag breathnú ar aghaidh, leanfaidh an fhoireann Foghlama agus Forbartha le teacht ar bhealaí inar féidir an t-eispéireas foghlama is fearr is féidir a sholáthar trí mheascán d'oiliúint inmheánach agus d'oiliúint sheachtrach.

Breathnú ar Aghaidh go dtí an Bhliain 2024

Éachtaí suntasacha ba ea éachtaí na bliana 2023, de réir mar a thóg an Ghníomhaireacht céimeanna móra i dtreo na spriocanna straitéiseacha agus an fhís uileghabhálach atá aici a chomhlíonadh.

Agus sinn ag breathnú ar aghaidh go dtí an bhliain 2024, leanfaidh an Ghníomhaireacht le dea-thorthaí a bhaint amach ar fud na gcroitéamaí straitéiseacha atá aici. Áireofar leis sin na nithe seo a leanas:

- » Luas, scála agus infhaighteacht na tithíochta inacmhainne agus sóisialta a bhfuil géarghá léi in Éirinn a bhrostú trí chlár sholáthair dhíreach na Gníomhaireachta a chur ar aghaidh agus trí leanúint le dea-thorthaí a bhaint amach trí 'Project Tosaigh'
- » Cur chuige dírithe a stiúradh i leith cóimeáil talún ó fhoinsí Stáit agus ó fhoinsí margaidh araon chun píblíne chomhsheasmhach láithreán a chinntiú sna limistéir ina bhfuil an t-éileamh is mó
- » Máistirphleananna a chur ar aghaidh do mhórláthreáin straitéiseacha, agus an dara leagan den Tuarascáil ar Thalamh Poiblí lomchuí a fhoilsiú
- » Struchtúir bhainistíochta a fhás agus a neartú i leith na dtithe ar cíos de réir costais a soláthraíonn an Ghníomhaireacht iad, agus aitheantas a thabhairt don ról éiritheach atá ag an nGníomhaireacht mar mhóroibrítheoir tithe inacmhainne ar cíos
- » Dúshláin a shárú agus torthaí a bhrú chun cinn trí chomhoibriú le comhpháirtithe soláthair, le soláthróirí agus le geallsealbhóirí eile
- » Nuálaíocht a chothú agus inniúlacht a fheabhsú sa chóras tithíochta. Oibreoidh an Ghníomhaireacht chun soláthar leanúnach forbairtí inacmhainne, ísealcharbóin agus aeráid-díonacha a éascú, agus
- » Cumas, struchtúr agus méid eagraíochta na Gníomhaireachta a scálú chun a chinntiú go mbeidh sí breá-ábailte a sainordú iomlán soláthair a chomhlíonadh. Oibreimid freisin chun ár gcumas oibríocháin a bharrfheabhsú don tionacht éiritheach nua ar Cíos de réir Costais.
- » Caidreamh a dhéanamh leis an Rialtas maidir leis an tacaíocht leanúnach a thugann sé i leith riachtanais fairsinge chistiúcháin na Gníomhaireachta.

Buíochas lenár nGeallsealbhóirí

Tá an obair a rinne an Ghníomhaireacht sa bhliain 2023 agus forbairt leanúnach a píblíne tithíochta araon ina léiriú ar na hiarrachtaí suntasacha atá ar bun ag baill foirne, comhpháirtithe soláthair agus príomh-geallsealbhóirí na Gníomhaireachta. Ba mhaith linn buíochas a ghabháil leo as a n-obair chrua leanúnach agus a dtiomantas leanúnach sa bhliain seo a chuaigh thart, agus ba mhaith linn buíochas a ghabháil freisin leis na hiarrachtaí den Bhord as an rannchuidiú suntasach a rinne siad leis an nGníomhaireacht.

Ba mhaith linn buíochas a ghabháil freisin leis an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta as an tacaíocht dhiongbháilte a thug sé d'obair na Gníomhaireachta le linn na bliana. Is an-mhór againn freisin an chomhairle agus an tacaíocht a fuairamar ó bhail foirne na Roinne.

Ár Luachanna

Is iad na croíluachanna a threoraíonn sinn ná ionracas, torthaí, comhoibriú, nuálaíocht, agus inbhuanaitheacht.

Cuirimid ár gcuid fuinnimh, saineolais agus acmhainní i dtreo torthaí a bhaint amach lena gothaítear an soláthar tithíochta inacmhainne agus sóisialta ardchaighdeáin...

Ionracas

Is é ár meon seirbhíse poiblí a threoraíonn sinn chun toradh sóisialta inbhuanaithe a sholáthar do mhuintir na hÉireann. Freastalaímid ar an bpobal agus coinnímid sinn féin cuntasach, agus sinn ag cloí leis na caighdeáin ghairmiúla is airde.

Torthaí

Cuirimid ár gcuid fuinnimh, saineolais agus acmhainní i dtreo torthaí a bhaint amach lena gothaítear an soláthar tithíochta inacmhainne agus sóisialta ardchaighdeáin, ar tithíocht í a sholáthraítear i gcomhréir le caighdeáin láidre sláinte agus sábháilteachta ar thalamh poiblí faoi láthair agus a sholáthrófar i gcomhréir leo san fhadtárma.

Comhoibriú

Cothaímid iontaoibh trí thiomantas agus solúbthacht a thaispeánt mar a chéile. Déanaimid caidreamh agus comhoibriú cuiditheach lenár ngeallsealbhóirí uile ar mhaithe le réitigh níos fearr a bhaint amach.

Inbhuanaitheacht

Is ionann inbhuanaitheacht comhshaoil, agus gach cineál eile inbhuanaitheachta, agus na bunchlocha lena gcuirtear bonn eolais faoi na tosaíochtaí a leagaimid síos, faoi na bealaí ina n-oibrímid agus faoi na torthaí a sholáthraímid.

Nuálaíocht

Tá sé de mhisneach againn smaoineamh ar bhealach eile, foghlaim agus bheith cruthaitheach agus seiftiúil sa dóigh a sholáthraímid torthaí. Glacaimid le bealaí nua chun ár spriocanna a bhaint amach, agus sinn ag oiriúnú agus ag athrú de réir mar a théimid ar aghaidh. Is mór againn éagsúlacht de gach cineál.

Ár dTosaíochtaí Straitéiseacha

Tá ár Straitéis dírithe ar thithíocht inacmhainne agus sóisialta a sholáthar chun cabhrú le freastal ar na riachtanais atá ag muintir na hÉireann. Déanfaimid é sin trí thógáil ar thailte Stáit agus tailte príobháideacha sa ghearrthearma nuair is féidir agus trína chinntiú go mbeidh ag an Stát dóthain talún atá ar fáil go réidh lena forbairt san fhadtearma. Ar mhaithe leis an bhFís atá againn a shaothrú, cuimsíonn an Straitéis cláir uaimhianacha atá eagraithe timpeall ar chúig phríomhthéama straitéiseacha. Trí na cuspóirí atá againn faoi gach ceann de na réimsí straitéiseacha sin a bhaint amach, cumasófar don Ghníomhaireacht rannchuidiú go mór le spriocanna náisiúnta ó thaobh forbartha agus beartais tithíochta de a chomhlíonadh, le pobail bhisiúla a chruthú, agus le tionchar sóisialta dearfach leanúnach a sholáthar.

Cur chuige dírithe a stiúradh i leith cóimeáil talún straitéisí chun píblíne chomhsheasmhach láithreán a chinntiú sna limistéir ina bhfuil an t-éileamh is mó.

Acmhainn Talún a Mhéadú

Comhoibriú a Chothú

Dúshlán a dhíghlasáil agus torthaí a bhrú chun cinn trí chomhoibriú le comhpháirtithe soláthair, le soláthróirí agus le geallsealbhóirí eile a bhfuil baint acu le tithe inacmhainne agus sóisialta a fhorbairt agus a bhainistiú ar fud na hÉireann.

An Creat Eagraíochta a Neartú

Bealaí a Aimsiú

Cumas, struchtúr agus méid eagraíochta na Gníomhaireachta a scálú chun a chinntiú go mbeidh sí breá-ábaltá a sainordú iomlán a chomhlíonadh, agus í ag oibriú go freagrach agus ag freastal ar a geallsealbhóirí ar bhealach trédhearcach éifeachtach.

Nuálaíocht a chothú agus inniúlacht a fheabhsú sa chóras tithíochta chun soláthar leanúnach forbartha inacmhainne, ísealcharbóin agus aeráid-díonaí a éascú atá deartha chun freastal ar riachtanais an phobail ar bhealach éifeachtúil inbhuanaithe.

Soláthar Tithíochta a Bhrostú

Luas, scála agus infhaighteacht na tithíochta inacmhainne agus sóisialta in Éirinn a bhrostú.

Ár Straitéis i nGníomh

“

...cumasófar don Gníomhaireacht rannhuidiú go mór le spriocanna náisiúnta ó thaobh forbartha agus beartais tithíochta de a chomhlíonadh, le pobail bhisiúla a chruthú, agus le tionchar sóisialta dearfach leanúnach a sholáthar.

Téama 1	Téama 2	Téama 3
Soláthar Tithíochta a Bhrostú 	Acmhainn Talún a Mhéadú 	Comhoibriú a Chothú
Sprioc Luas, scála agus infhaighteacht na tithíochta inacmhainne agus sóisialta in Éirinn a bhrostú.	Sprioc Cur chuige dírithe a stiúradh i leith cóimeáil talún straitéisí chun píblíne chomhsheasmhach láithreán a chinntiú sna limistéir ina bhfuil an t-éileamh is mó.	Sprioc Dúshlán a dhíghlasáil agus torthaí a bhrú chun cinn trí chomhoibriú le comhpháirtithe soláthair, le soláthróirí agus le geallsealbhóirí eile a bhfuil baint acu le tithe inacmhainne agus sóisialta a fhorbairt agus a bhainistiú ar fud na hÉireann.
Tionchar Beartaithe Beidh sé mar phríomhthosaíocht ag an nGníomhaireacht thar an gcéad trí bliana eile roghanna tithíochta ardchaighdeán, inacmhainne agus inbhuanaithe a sholáthar. A bhfuil le soláthar méadaithe, a bhainfear amach trí iarrachtaí comhcheangailte na bpríomh-chomhpháirtithe soláthair tithíochta, cabhrófar le heasnaimh sa mhargadh reatha a shárú agus maolófar brúphointí sa mhargadh tithíochta.	Tionchar Beartaithe Faoin mbliain 2025: <ul style="list-style-type: none"> » Beidh méadú déanta ag an nGníomhaireacht ar chobhsaíocht, intuarthacht agus athléimneacht na píblíne soláthair talún le haghaidh tithíocht phoiblí; agus » Beidh an timthriall forbartha stiúrtha go cuí ag an nGníomhaireacht, i bhfianaise timthriallta eacnamaíocha athraitheacha. 	Tionchar Beartaithe Faoin mbliain 2025: <ul style="list-style-type: none"> » Beidh rannhuidiú déanta ag an nGníomhaireacht le soláthar méadaithe trí obair i gcomhar le príomh-gheallsealbhóirí chun láithreáin a dhíghlasáil agus chun soláthar tithíochta a chur ar aghaidh, agus » Beidh caidrimh éifeachtacha bhuana forbartha ag an nGníomhaireacht le raon príomh-gheallsealbhóirí dá cuid chun tacú le soláthar leanúnach torthaí comhroinnte.

Téama 4	Téama 5
Bealaí a Aimsiú 	An Creat Eagraíochta a Neartú
Sprioc Nuálaíocht a chothú agus inniúlacht a fheabhsú sa chóras tithíochta chun soláthar leanúnach forbartha inacmhainne, ísealcharbóin agus aeráid-díonaí a éascú atá deartha chun freastal ar riachtanais an phobail ar bhealach éifeachtúil inbhuanaithe.	Sprioc Cumas, struchtúr agus méid eagraíochta na Gníomhaireachta a scálú chun a chinntiú go mbeidh sí breá-ábailta a sainordú iomlán a chomhlíonadh, agus í ag oibriú go freagrach agus ag freastal ar a geallsealbhóirí ar bhealach trédhearcach éifeachtach.
Tionchar Beartaithe Faoin mbliain 2025, beidh deimhin déanta de ag an nGníomhaireacht go mbeidh réitigh thithíochta inacmhainne agus shóisialta inmharthana, inbhuanaithe agus ar ardchaighdeán tríd an nuálaíocht a chur chun cinn i réimsí amhail iad seo a leanas: <ul style="list-style-type: none"> » Dearadh agus tógáil tithíochta, agus » Soláthar foirgníochta 	Tionchar Beartaithe Déanfaidh an Gníomhaireacht a struchtúr eagraíochta agus a hacmhainní a scálú chun comhordú agus soláthar éifeachtach a cuid cuspóirí agus gníomhaíochtaí beartaithe, agus formhaoirseacht ar na cuspóirí agus na gníomhaíochtaí sin, a chinntiú.

Téama 1 Soláthar Tithíochta a Bhrostú

Spríoc

LUAS, SCÁLA AGUS
INFHAIGHTEACHT NA TITHÍOCHTA
INACMHAINNE AGUS SÓISIALTA IN
ÉIRINN A BHROSTÚ

Dul Chun Cinn

Le linn na bliana 2023, lean an Gníomhaireacht le síneadh starrach dírithe a punainne tionscadal reatha a sholáthar do thithíocht agus forbairt úsáide measctha agus lena cumas a mhéadú chun tacú le haschur tithíochta beartaithe foriomlán an Stáit a sholáthar amach anseo. Is é atá sa mhéid seo a leanas ná forbheathnú ar chlár sholáthair tithíochta na Gníomhaireachta le linn na bliana 2023.

1. An Phunann Soláthair Dhíreach

Seangánach, Seanchill,
Baile Átha Cliath

597 dTeach

Tá forbairt Sheangánaí i Seanchill, Baile Átha Cliath, ar an scéim is mó tithíochta poiblí sa Stát le blianta beaga anuas, agus í ar an gcéad tionscadal soláthair dhíreach riamh de chuid na Gníomhaireachta. Cuimseoidh an fhorbairt 597 dteach – a mbeidh gach ceann díobh inacmhainne – agus is tithe ar cíós de réir costais a bheidh i thart ar 51% díobh, is tithe ceannaigh inacmhainne a bheidh i 15% díobh, agus is tithe sóisialta a bheidh i 34% díobh.

Beidh an fhorbairt ar an scéim is mó chónaithe riamh a bhainfidh caighdeán ísealúsáide fuinnimh an ‘tí éighníomhaigh’ amach, rud ar lú i bhfad an tomhaltas fuinnimh agus na costais ghaolmhara téimh a ghabhann leis ná iad sin a ghabhann le foirgnimh nua eile. I measc na ngnéithe eile inbhuanaitheachta tá éileamh an-íseal ar fhuinneamh, ísealsoláthar spásanna páirceála carranna, ardsoláthar spásanna páirceála rothar (níos mó ná 1,300 spás), agus gnéithe deartha atá ceaptha chun obair ón mbaile a éascú.

Déantar dea-fhreastal ar Sheangánach leis an iompar poiblí atá ann cheana, agus cabhróidh raon taitneamhachtaí – lena n-áireofar spás fairsing pobail, clós súgartha, creis, siopa áise, agus caifé – le braistint dhearfach phobail agus folláine áitiúil a chothú.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Tá scéim Sheangánaí á forbairt ag an nGníomhaireacht i gcomhpháirt le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, an chéad chomhpháirtíocht dá cineál.

Ceapadh Walls Construction mar phríomhchonraitheoir ar an tionscadal tar éis próiseas tairisceana poiblí. Cuireadh tús leis an tógáil go mall sa bhliain 2022, agus cuireadh ar aghaidh go dearfach í de réir an phlean agus an bhuiséid le linn na bliana 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Is ar bhonn céimnithe a sholáthrófar na tithe, agus tá an clár ar an mbóthar ceart chun na chéad tithe dá chuid a sholáthar i mí Mheán Fómhair 2024.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Ospidéal Chaoimhín, Corcaigh

265

Theach

Tá Ospidéal Chaoimhín suite achar gairid siar ó lár cathrach Chorcaí ar láithreán mór taobh cnoic a bhfuil a aghaidh ó dheas, in aice le Droichead Wellington agus Halla Contae Chorcaí. Cuimsíonn an láithreán iar-Ospidéal Chaoimhín, atá tréigthe anois.

Le tacaíocht ó Chomhairle Cathrach Chorcaí, tá an sainchomhartha tíre aithnidiúil seo i gCorcaigh á athchuspóru ag an nGníomhaireacht ina fhorbairt chónaithe tharraingteach ina mbeidh 265 theach a chuimseoidh meascán de thionachtaí sóisialta, inacmhainne agus príobháideacha. Áireofar leis an bhforbairt athúsáid oiriúnaitheach a bhaint as Eaglais Chaoimhín atá ann cheana, agus cuimseoidh sí roinnt taitneamhachtaí pobail.

Tá Ospidéal Chaoimhín lonnaithe i ngar do mhór-lárionaid fostaíochta, d'institiúidí tríú leibhéal agus do shaoráidí áitiúla, a fhágann gur roghanna tarraingteacha iad an siúl agus an rothaíocht. Beidh fuinneamh inbhuanaithe ina ghné lárnach den fhorbairt bheartaithe freisin: comhlíonfaidh na foirgnimh na rialacháin um Fhoirgnimh Nach Mór Neodrach ó thaobh Fuinnimh de ina n-íomláine, agus rátáil fuinnimh foirgnimh (BER) A3 ar a laghad acu.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Is láithreán dúshlánach é láithreán Ospidéal Chaoimhín, áit a bhfuil roinnt déanamhas cosanta mór, topagrafaíocht an-chlaonta, agus láithreacha éagsúla ina bhfuil speicis ionracha plandaí i láthair.

Deonaíodh cead planála i mí Aibreáin 2021, agus an bealach á réiteach le haghaidh oibreacha cumasúcháin agus cobhsúcháin a dhéanamh. Críochnaíodh na hoibreacha sin le linn na bliana 2023.

Is ina céimeanna a sholáthrófar an fhorbairt.

Ceapadh MMD Construction Ltd mar phríomhchonraitheoir ar an tionscadal i mí an Mheithimh 2023 tar éis próiseas tairisceana oibreacha poiblí. Cuireadh tús leis an tógáil i mí Lúnasa 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Leanfar le hoibreacha tógála a chur ar aghaidh ar fud na bliana 2024. Is ar bhonn céimnithe a sholáthrófar na tithe, agus na chéad tithe á soláthar sa bhliain 2025.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Dún Uí Dhubhuí, an Nás, Cill Dara

219

dTeach

Tá láithreán Dhún Uí Dhubhuí lonnaithe ar an taobh thiar theas de Lár Baile an Náis i gCill Dara. Ar an talamh seo atá faoi úinéireacht an Stáit, soláthróidh an Gníomhaireacht forbairt chónaithe dhea-nasctha nua ina mbeidh 219 gcinn de thithe sóisialta agus inacmhainne a chuimseoidh meascán de thithe sraithe, d'árasáin dhá urlár, agus d'árasáin a bheidh idir dhá stór agus cúig stór ar airde.

Maidir leis na tithe atá á dtógáil agus a mbeidh rátáil A acu, bhí siad mar chuid d'ionad Dhún Uí Dhubhuí roimhe seo, ar thalamh a chuir an Gníomhaireacht Tithíochta ar fáil don Gníomhaireacht um Fhorbairt Talún.

Tá príomhbhailte, amhail an Nás, sainithe mar bhailte contae móra atá gníomhach ón taobh geilleagrach de ag a bhfuil naisc iompair ardchaighdeán agus an cumas chun gníomhú mar spreagthaí fáis ar mhaithe le Baile Átha Cliath agus na Lárionaid Fáis Réigiúnacha a chomhlánú. Tacaíonn forbairt ina leith sin le roinnt Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta atá leagtha amach i dTionscadal Éireann 2040, lena n-áirítear tacú le dlúthfhás, cathracha a athnuachan ar féidir leo méadú sa daonra cónaithe agus i ngníomhaíocht gheilleagrach a éascú, agus áiteanna uirbeacha a chruthú atá tarraingteach, inchónaithe, dea-dheartha agus ar ardchaighdeán agus atá mar bhaile do phobail éagsúla chomhtháite.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Deonaíodh cead planála Forbartha Tithíochta Straitéise i mí Dheireadh Fómhair 2022 le haghaidh láithreán Dhún Uí Dhubhuí a fhorbairt.

Ceapadh Andrews Construction Ltd, an príomhchonraitheoir, i mí na Samhna 2023 tar éis próiseas tairisceana oibreacha poiblí. Cuireadh tús leis an tógáil i mí na Nollag 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Leanfar ar aghaidh le hoibreacha tógála ar fud na bliana 2024, agus na chéad tithe le soláthar sa bhliain 2025.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Baile an Haicéadaigh,
Na Sceirí, Baile Átha Cliath

345 Theach

Tá láithreán Bhaile an Haicéadaigh lonnaithe ar na Sceirí, Baile Átha Cliath, agus ba í an Ghníomhaireacht Tithíochta a chuir an láithreán ar fáil don Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún. Tá an fhorbairt ina léiriú ar dhlúth-chomhoibriú ó thaobh deartha agus pleanála de idir an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún, an Ghníomhaireacht Tithíochta agus Comhairle Contae Fhine Gall, agus soláthrófar léi 345 cinn de thithe ar cíós de réir costais agus de thithe ceannaigh inacmhainne, a chuimseoidh tithe, árasáin dhá urlár, agus árasáin de mhéideanna éagsúla.

Is spás oscailte poiblí, ina mbeidh fearann páirce agus cearnóg phoiblí nua, a bheidh i thart ar cheathrú d'achar foriomlán an láithreáin, agus tabharfar tús áite don siúl, don rothaíocht agus don iompar poiblí laistigh den fhorbairt. Mar aon leis an mbonneagar nua agus uasghrádaithe do choisithe agus do rothaithe, beidh creis ann sna saoráidí nua pobail freisin.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Deonáíodh cead pleanála Forbartha Tithíochta Straitéisí don láithreán i mí an Mhárta 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Cuireadh an obair chun comhpháirtí forbartha a áirithiú do chéim 1 den chead deonaithe Forbartha Tithíochta Straitéisí ar aghaidh sa chéad ráithe den bhliain 2024, d'fhonn tús a chur le hoibreacha ar an láithreán níos déanaí sa bhliain.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

An Príomh-Ospidéal
Meabhair-Ghalar, Dún Droma

852 Theach

Ba sa bhliain 1850 a osclaíodh láithreán an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar ar dtús. Tar éis do FSS a chinneadh oibríochtaí an ospidéil a aistriú chuig saoráid nua shaintógtha i bPort Reachrann, Baile Átha Cliath Thuaidh, chuir an Rialtas an láithreán ar fáil don Ghníomhaireacht le haghaidh athfhorbairt chónaithe.

Tar éis próiseas fairsing comhairliúcháin, caidrimh agus deartha, cuirtear san áireamh anois sa Mháistirphlean atá i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht don láithreán rochtain ar spásanna glasa, bonneagar pobail, laghdú ar úsáid carranna/trácht, agus inbhuanaitheacht, agus é mar aidhm leis an tráth céanna cuspóirí foriomlána an láithreáin a bhaint amach.

Tá an tionscadal seo ar an tionscadal is mó soláthair dhírih de chuid na Gníomhaireachta go dtí seo, agus é ceaptha chun tithe ardchaighdeáin agus inacmhainne a sholáthar trí thalamh Stáit a úsáid. Cuimseoidh an fhorbairt bheartaithe árasáin, árasáin dhá urlár, agus tithe a bheidh idir dhá stór agus seacht stór ar airde.

Leis an raon tithe a sholáthrófar, freastalófar ar dhaoine ag gach céim den saol – teaghlaigh agus cónaitheoirí scothaosta ina measc. Cuimseoidh an fhorbairt freisin saoráidí fairsinge do chónaitheoirí agus don mhórphobal, lena n-áireofar ionad pobail ina mbeidh saoráidí spóirt laistigh, liachtlann, caifé, agus saoráid cúram leanaí.

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Cuireadh an t-iarratas pleanála isteach i mí an Mhárta 2022, agus Tuarascáil iomlán ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta ag gabháil leis. Sna pleananna, tugtar tús áite do spásanna glasa a mbeidh rochtain ag an bpobal orthu, lena n-áirítear limistéir shúgartha, glasbhealaí fairsinge, agus feabhsú ar an ngarraí daingean atá ann cheana. Tabharfar tús áite don bhithéagsúlacht, agus caomhnófar formhór na gcrann fásta atá ann cheana ar an láithreán, agus déanfar plandú forlíontach.

Leagtar amach sa Mháistirphlean cur chuige céimnithe i leith an láithreáin ar fad a athfhorbairt. Áireofar leis sin athúsáid oiriúnaitheach iógair a bhaint as an bhfoirgneamh ospidéil atá ann cheana. Tá sé mar aidhm leis an bhforbairt bheartaithe cuid de Bhaile Átha Cliath atá dúnta le 170 bliain anuas a oscailt an athuir. Gheofar réidh le codanna de bhalla imlíneach láithreach an ospidéil chun feabhas a chur ar rochtain phoiblí agus ar thréscailteacht.

D'fhág FSS an láithreán i mí Feabhra 2023, agus deonáíodh cead pleanála do 852 theach ar an láithreán don Ghníomhaireacht i mí na Bealtaine 2023. Cuimseoidh an fhorbairt sin 819 n-árasán, 15 árasán dhá urlár, agus 18 dteach.

Pleananna don bhliain 2024

Comhdaíodh athbhreithniú breithiúnach i mí Iúil 2023, agus táthar ag coinne leis go n-éistfeair sa dara leath den bhliain 2024 é.

ÁR STRAITÉIS I NGNÍOMH

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Fearann an Chaisleáin,
Baile Brigín

817 dTeach

Is láithreán úrnua atá suite os cionn Mhuir Éireann é Fearann an Chaisleáin, agus é lonnaithe i mbailte fearainn Dhiméin Hampton, Choill Seoch Thuaidh agus Bhaile Brigín, Co. Bhaile Átha Cliath. Ba í an Ghníomhaireacht Tithíochta a chuir an láithreán ar fáil don Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún.

Tá sé beartaithe ag an nGníomhaireacht forbairt tithíochta straitéiseach a sholáthar ar an láithreán seo, rud a chuimseoidh 817 gcinn de thithe cónaithe ar cíos de réir costais agus de thithe cónaithe inacmhainne ar fud tionachtaí éagsúla. Cuimseoidh an fhorbairt spás oscailte poiblí, creis, agus spás miondíola agus oifige freisin. Gné lárnach den fhorbairt is ea ceathrú uirbeach nua a chruthú, ina mbeidh saoráidí miondíola, saoráidí cúram leanaí, agus conair ghlas lena soláthrófar nasc ar fud na forbartha.

D'oibrigh an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún, an Ghníomhaireacht Tithíochta agus Comhairle Contae Fhine Gall i ndlúthchomhar le chéile chun an fhorbairt a dhearadh agus a phleanáil, agus iarratas planála á chur isteach acu sa deireadh i mí Aibreáin 2022.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Dheonaigh an Bord Pleanála cead planála don scéim an 16 Márta 2023. Cuireadh Dearadh Mionsonraithe ar aghaidh don phacáiste Ardoibreacha Bonneagair, lena áiríodh caidreamh fairsing le hUisce Éireann, le hIarnród Éireann agus le Comhairle Contae Fhine Gall. Tosaíodh gníomhaíocht Réamhcháiliúcháin don Chonraitheoir Bonneagair i mí Iúil 2023.

Pleanannadon bhliain 2024

Tá bonneagar chéim 0 le cur amach ar tairiscint sa chéad leath den bhliain 2024. Ina dhiaidh sin, ceapfar príomhchonraitheoir roghnaithe agus cuirfear tús le gníomhaíocht ar an láithreán – tá sé beartaithe an dá rud sin a dhéanamh sa dara leath den bhliain 2024.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Tionscadal Dhún Uabhair,
Gairdíní San Treasa

543 Teach

Tá athfhorbairt thailteiar-Ghairdíní San Treasa i mBaile Átha Cliath 8, cóngarach do na Saoirsí stairiúla, á cur ar aghaidh ag an nGníomhaireacht i gcompháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Leis an tionscadal, cuirfear athfhorbairt an láithreáin seo ar aghaidh chun 154 teach shóisialta agus 389 dteach ar cíos de réir costais a sholáthar ar fud meascán de chineálacha cóiríochta mar chuid de phlean cuimsitheach chun pobal inbhuanaithe comhtháite a chruthú sa limistéar seo. Cuimsíonn na tograí freisin spásanna ealaíon, cultúir agus pobail, lena n-áirítear creis, aonad cúraim/miondíola agus mol soghluaisteachta chun tacú leis an gcomharsanacht mhéadaitheach.

In éineacht leis na spásanna oscailte leathphríobháideacha do chónaitheoirí, soláthrófar leis an bhforbairt bheartaithe spásanna oscailte poiblí agus saoráidí áineasa a bheidh deartha chun forbairtí comharsanacha a chomhlánú.

Threoraigh an Ghníomhaireacht an tionscadal ón bpróiseas planála chuig céim an iarratais planála i mí na Nollag 2022. Cuireadh an tionscadal faoi réir comhairliúcháin mionsonraithe ag gach céim thábhachtach d'fhorbairt an deartha.

Ag breathnú ar aghaidh, oibreoidh an Ghníomhaireacht agus Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath i gcomhar le geallsealbhóirí eile chun plan barrmhaith cistiúcháin agus soláthair a chur le chéile don láithreán straitéiseach seo, ar plan é a bheidh faoi réir na gceaduithe reachtúla riachtanacha uile.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

I mí an Mheithimh 2023, ceadaíodh an t-iarratas planála ar 543 teach a fhorbairt, mar aon le creis, spás tráchtála/miondíola, spás pobail/cultúir/ealaíon agus spás oscailte poiblí gaolmhar.

Is é an chéad chéim eile don tionscadal ná dearadh níos mine a chur ar aghaidh. Go mall sa bhliain 2023, eisíodh doiciméad réamhcháiliúcháin don phróiseas le haghaidh príomhchonraitheoir a roghnú.

Pleanannadon bhliain 2024

Tá an tionscadal le cur amach ar tairiscint do liosta réamhcháilithe de phríomhchonraitheoirí. Tá Deimhnithe ar Shábháilteacht ó Dhóiteán agus Deimhnithe um Rochtain do Dhaoine faoi Mhíchumas le háirithiú do na foirgnimh aonair. Tá an conraitheoir roghnaithe le ceapadh chun an fhorbairt fhoriomlán a sholáthar, agus tá tógáil ar an láithreán le tosú i mí na Nollag 2024.

1. An Phunann Soláthair Dhírih

Caisleánna Croma, Baile Átha Cliath

146

Theach

Tá Tionscadal Chaisleán na Croma á fhorbairt ag an nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath. Is scéim nua é atá ceaptha chun 146 cinn de thithe inacmhainne agus de thithe sóisialta a sholáthar i mBaile Átha Cliath 5.

Tá sé beartaithe 146 theach cónaithe nua (idir thithe ar cíós de réir costais agus thithe sóisialta) a thógáil, mar aon le spás breise Pobail, Ealaíon agus Cultúir.

Iarradh ionchur ón bpobal agus ó gheallsealbhóirí le linn chéim an chomhairliúcháin, agus nuashonraíodh an deardh chun an t-aiseolas sin a léiriú.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Ordaíodh don fhoireann deartha an próiseas deartha agus tairisceana a thosú i mí Mheán Fómhair 2023. Fuarthas aighneachtaí chuig an bpróiseas le haghaidh príomhchonraitheoir a roghnú ina dhiaidh sin.

Pleananna don bhliain 2024

Cuirfidh an fhoireann tionscadail deardh mionsonraithe agus tairiscint mhionsonraithe le chéile, agus an tairiscint le heisiúint faoi mhí na Bealtaine 2024.

Táthar ag súil leis go gcríochnófar an próiseas meastóireachta don straitéis soláthair agus go gcuirfear tús leis an tógáil ag deireadh na bliana 2024.

Caisleán na Croma, Baile Átha Cliath
Luath-íomhá Ríomhghinte Léiritheach

Gort na Silíní, Baile Átha Cliath

800

800-1,100 Teach

I gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, tá pleananna á gcur ar aghaidh ag an nGníomhaireacht le haghaidh tailte a fhorbairt ag Stáisiún Traenach Ghort na Silíní i mBaile Átha Cliath 10. Tugtar Rinn Ghort na Silíní ar an bhforbairt sin. Ag teacht sna sála ar Ghairdíní San Treasa a athfhorbairt i mBaile Átha Cliath 8, tá Rinn Ghort na Silíní ar an dara forbairt mhór atá á cur ar aghaidh ag an nGníomhaireacht i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Is ina gcéimeanna a fhorbrófar na pleananna don láithreán, agus áireofar leo aonaid tithíochta agus aonaid tráchtála araon. Meastar go bhfuil spás ann do 1,100 teach san iomlán ar na tailte.

Cuimsíonn Céim 1, mar atá beartaithe, 547 dteach ar cíos de réir costais agus 161 theach shóisialta. Cuimsíonn sí freisin spás oscailte poiblí tírdhreachaithe ina bhfuil plás agus clós súgartha, i measc taitneamhachtaí eile. Beidh rátáil A ag na tithe beartaithe, agus críochnófar iad chun ardchaighdeán éifeachtúlachta fuinnimh agus inbhuanaitheachta a chomhlíonadh.

Seoladh comhairliúchán poiblí fairsing i ndáil leis an bhforbairt bheartaithe, agus aiseolas ón muintir áitiúla, ó ghrúpaí ionadaíocha agus ó gheallsealbhóirí eile á gcur a áireamh san iarratas pleanála.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Rinneadh iarratas pleanála ar 708 gcinn de thithe ar cíos de réir costais agus de thithe sóisialta ag Rinn Ghort na Silíní i mí na Nollag 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Tá cinneadh pleanála le heisiúint i mí an Mheithimh 2024 maidir leis na 708 dteach agus na spásanna gaolmhara.

Tá sé beartaithe dara hiarratas pleanála a dhéanamh faoi Chuid X chuig an mBord Pleanála faoin tríú ráithe den bhliain 2024, rud a bhainfidh le Céim 2. Áireofar leis an iarratas sin thart ar 150 teach nua inacmhainne ar díol a mbeidh a ndoras féin acu.

Is é an chéad chéim eile don tionscadal ná dearadh níos mine agus straitéis soláthair a chur ar aghaidh do Chéim 1, agus an méid céanna a dhéanamh ina dhiaidh sin do Chéim 2.

1. An Phunann Soláthair Dhírig

Bóthar na Díge,
Gaillimh

220 Teach

Tá láithreán Bóthar na Díge ina chuid de bhunachar talún athfhorbraíochta straitéiseach ar imeall Lár Cathrach na Gaillimhe ar shaináithin Comhairle Cathrach na Gaillimhe go bhféadfaí athfhorbairt chuimsitheach a dhéanamh air. Tugann sé deis uathúil chun forbairt a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe a sholáthar ag a bhfuil nascachtaí leis an Lár Cathrach bunaithe.

Ag obair di i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach na Gaillimhe, tá sé beartaithe ag an nGníomhaireacht pleananna athbheochana a thabhairt ar aghaidh le haghaidh forbairt úsáide measctha a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe ar an láithreán, a meastar go bhfuil spás aige do 220 teach.

Corrib Causeway
Tóchar na Coiribe

Vision for the Proposed Development of the Dyke Road Car Park Site

LDA

Get involved and have your say as the consultation evolves in the coming months.

www.corribcauseway.ie

+353 (0)1 534 664

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Ceapadh an fhoireann tionscadail chun an t-ullmhúchán do Mháistirphlean don láithreán agus dearadh agus iarratas pleanála Chéim 1b d'fhorbairt chónaithe a chur ar aghaidh do Chéim 1 den láithreán. I mí Mheán Fómhair 2023, rinne an Gníomhaireacht agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe Litir Comhaontaithe chun an Máistirphlean a chur ar aghaidh, rud lena n-áirítear úsáidí tráchtála, cultúir agus pobail, mar aon leis na tograí le haghaidh athbheochan a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe laistigh de Chéim 1.

Pleananna don bhliain 2024

Tá sé mar sprioc ag an bhfoireann Céim 1a a thabhairt chun críche sa chéad ráithe den bhliain 2024. Cuirfear gníomhaíochtaí deartha chéim 1b ar aghaidh ina dhiaidh sin, agus é beartaithe aighneacht pleanála a dhéanamh sa cheathrú ráithe den bhliain 2024.

2. 'Project Tosaigh'

Fógraíodh 'Project Tosaigh' sa bhliain 2021 mar chuid de straitéis tithíochta an Rialtais dar teideal 'Tithíocht do Chách', chun forbairtí a dhíghlasáil agus a chur ar aghaidh atá faoi úinéireacht phríobháideach, a bhfuil cead planála acu agus a bhfuil stad curtha le hiad a sholáthar. Is tionscnamh margadhbhunaithe é atá dírithe ar thithe inacmhainne a bhfuil daingneacht tionachta ag baint leo a sholáthar – idir thithe ar cíós de réir costais agus thithe inacmhainne ar díol.

Seoladh an chéad chéim ag deireadh na bliana 2021, agus díróidh lena linn ar dheiseanna atá dea-scaipthe ón taobh réigiúnach de ar fud Mhórlimistéar Bhaile Átha Cliath, Chorcaí, Phort Láirge, Chill Mhantáin, na Mí, agus Chill Dara. Seoladh gníomhaíocht thánaisteach i mí Dheireadh Fómhair 2022, agus díriú á leagan an athuair ar fhorbairtí ard-dlúis laistigh de Mhórlimistéar Bhaile Átha Cliath agus de Chorcaigh, chun na riachtanais reatha mhargaidh atá le tithe ar cíós de réir costais a léiriú agus a chomhlíonadh.

2. 'Project Tosaigh'

Ar Cíós de réir Costais – Scéimeanna léiritheacha

An Cheathrú, Iarthar na Cathrach

Rinn an Bhearnbhálaigh, Páirc Hans, Baile Átha Cliath 15

Lána an Harpúraigh, Léim an Bhradáin, Co. Chill Dara

2. 'Project Tosaigh'

Inacmhainne ar Díol – Scéimeanna léiritheacha

Soláthraíodh scéimeanna tithíochta inacmhainne ar díol i gcomhar leis na húdaráis áitiúla iomchuí, lenar áiríodh iad seo a leanas:

Mala, Co. Chorcaí (95 aonad)

An Uaimh, Co. na Mí (50 aonad)

Cill Bharra, Co. Phort Láirge (92 aonad)

Tá sé beartaithe ag an nGníomhaireacht bealaí breise soláthair a éascú faoin gclár 'Project Tosaigh' trí shocruithe réamhchistiúcháin, áit a gceannóidh an Ghníomhaireacht láithreán ó fhorbróir agus a dhéanfaidh sí comhaontú forbartha agus cistiúcháin leis, ar faoina bhun a chisteoidh an Ghníomhaireacht an forbróir sin chun tithe ar cíós de réir costais a thógáil.

Faoi dheireadh na bliana 2023, d'éirigh leis an nGníomhaireacht thart ar 1,000 teach a sholáthar tríd an gClár 'Project Tosaigh'. Tríd an tionscnamh seo, agus faoi réir cistiú a fháil, tá an Ghníomhaireacht ag súil leis go soláthrófar níos mó ná 8,000 teach faoin mbliain 2028, ar tithe iad a bheidh de bhreis orthu sin atá beartaithe lena soláthar óna punann láithreach de thalamh atá faoi úinéireacht an Stáit agus de thalamh faighte eile.

2. 'Project Tosaigh'

Cás-Staidéar maidir le 'Project Tosaigh'

COILL AN ÁIRSÉARAIGH

Deilgne, Co. Chill Mhantáin

Bhí Coill an Áirséaraigh, Deilgne, ar an gcéad scéim tithíochta ar cíos de réir costais a sholáthair an Ghníomhaireacht faoin gClár 'Project Tosaigh'. I gcomhar le Cairn Homes, tairgeadh 142 theach lena nglacadh ar cíos sa láthair seo i gCill Mhantáin thuaidh. Tairgeadh 48 dteach sa chéad dá chéim (árasáin dhá urlár ina bhfuil dhá sheomra leapa nó trí sheomra leapa), agus tairgeadh 94 cinn d'árasáin aon sheomra leapa i gcéim 3 (Aibreán 2023).

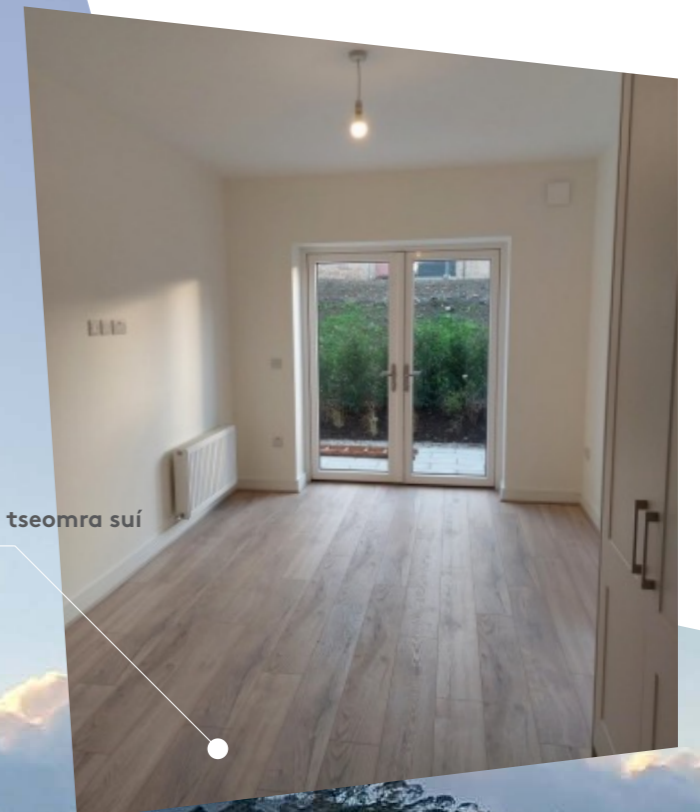
Sampla de leagan amach na cistine agus an tseomra suí

Tá sárdhearadh ar na tithe ag Coill an Áirséaraigh. Soláthraíodh gan troscán iad, agus cistin lánfheistithe agus earraí bána, feistis chomhtháite, feistis seomra folctha, dallóga, agus urlárlach ar a bhfud. Is trí theaschaidéil aeir sceite aonair atá lonnaithe i ngach aonad a sholáthraítear téamh tí atá an-éifeachtúil agus a bhfuil rátáil A2 aige agus aer te. Seachadtar téamh trí radaitheoirí ísealteochta atá cóimeáilte ar bhalla, agus criosanna téimh a rialaítear le teirmeastat ag gach aonad. Agus iad 'úrscothach' agus 'curtha air i gcónaí', tá na córais sin deartha chun bheith éifeachtúil agus chun ardleibhéil chompoird a sholáthar d'áititheoirí.

Is é is tionacht 'Ar Cíos de réir Costais' ann ná tionacht tithíochta nua a cruthaíodh faoin Acht um Thithíocht Inacmhainne, 2021. Tairgtear léi rogha fhadtéarmach shlán cíosa agus rannchuidítear léi le margadh tithíochta inbhuanaithe a fhorbairt in Éirinn, ar margadh é ina soláthraítear roghanna ar fud gach cineáil tionachta. Is bunaithe ar an gcostas atá i gceist leis na tithe a thógáil, a bhainistiú agus a chothabháil atá an cíos ar na tithe sin, agus tá an cíos do gach teach ar cíos de réir costais faoi bhun chíosanna an mhargaidh sa limistéar ina bhfuil an scéim lonnaithe.

Sampla de leagan amach an tseomra suí

“

Tá sárdhearadh ar na tithe ag Coill an Áirséaraigh. Soláthraíodh gan troscán iad, agus cistin lánfheistithe agus earraí bána, feistis chomhtháite, feistis seomra folctha, dallóga, agus urlárlach ar a bhfud.

Comhpháirtíochtaí faoi 'Project Tosaigh'

Tionscadal / Láthair

Comhpháirtí Soláthair An Líon Tithe

1	Páirc Hans, Baile Átha Cliath	McGarrell Reilly	247	
2	Clonmore, Mala, Corcaigh	O'Flynn	95	
3	Cill Bharra, Port Láirge	Whitebox	92	
4	Deilgne, Cill Mhantáin	Cairn	142	
5	Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath	Harcourt	55	
6	Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath	Cairn	236	
7	Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath	Cairn	133	
8	Léim an Bhradáin, Co. Chill Dara	Cairn	73	
9	Caladh an Treoigh, Luimneach (Comhaontaíodh Téarmaí)	Cairn	81	
10	Baile an Chócaigh, Tamhlacht	Willow Street Capital	204	
11	Dun Óir, Cill Tiarnáin, Baile Átha Cliath	B&C Contractors	86	
12	Baile an Alabhóidigh, Baile Átha Cliath	Glenveagh	69	
13	An Uaimh, Co. na Mí	Glenveagh	50	
14	Baile Adaim, Baile Átha Cliath	Quintain Ireland Ltd	392	
15	Taobh na Páirce, Baile Átha Cliath (Comhaontaíodh Téarmaí)	Cairn	210	
16	Cé Uí Argáin, Corcaigh (Comhaontaíodh Téarmaí)	Bam / Clarendon	302	
17	Cearnóg na Corónach, Gaillimh (Comhaontaíodh Téarmaí)	JJ Rhatigan	345	
			Iomlán 2,812	

3. Limistéir Straitéiseacha

An Mol Digiteach, Baile Átha Cliath 8

Tá an Mol Digiteach mar chuid de Limistéar Forbartha agus Athbheochana Straitéisí 15 i mBaile Átha Cliath 8, ar an taobh thiar de lár na cathrach.

Ghlac an Ghníomhaireacht an príomhról i leith Tailte an Mhoil Dhigitigh a mháistirphleanáil, agus é sin mar chéad chéim thábhachtach i dtreo na tailte Stáit sin a athfhorbairt chun tithe nua inacmhainne tionachta measctha a sholáthar. Is é an aidhm atá le cóiríocht a chur ar fáil d'fhiontraíocht agus do thráchtáil agus le spásanna taitneamhachta, cultúir, pobail agus oscailte a chruthú ná tairbhí inbhraite sóisialta, eacnamaíocha agus pobail a sholáthar sna Saoirsí.

Tríd an tionscadal athbheochana seo, bunathrófar sócmhainní oidhreachtacha ina bpobal bríomhar inbhuanaithe nua, a bheidh bunaithe ar athbheochan a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe nua. Cinnfear cineál beacht agus méid beacht na n-úsáidí beartaithe mar chuid de na hiarratais phleanála, ar aon dul leis an Straitéis cheadaithe Forbartha.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Foilsíodh an Máistirphlean i mí na Bealtaine 2023. Ina dhiaidh sin, ceapadh an fhoireann tionscadail chun an tionscadal a chur ar aghaidh chuig an gcéad chéim eile, a bhfuil mar aidhm léi an Straitéis cheadaithe Forbartha a chur chun feidhme.

Pleananna don bhliain 2024

Chuir an Fhoireann Deartha staidéir dheartha ar aghaidh do gach ceann de na ceapacha laistigh den Mháistirphlean, agus úsáidfear sraith roghanna mar bhonnlíne do Chéim 1a. Leanfaidh an fhoireann le gníomhaíochtaí deartha a sheoladh ar na ceapacha uile ar fud an Mháistirphlean le linn na bliana 2024, agus é mar aidhm aici iarratas cumasúcháin a ullmhú agus a chur isteach do Cheapach C. Tabharfaidh an fhoireann Céim 1a chun críche ar na ceapacha uile le linn na bliana 2024 freisin, mar aon le dul chun cinn a dhéanamh i dtreo Chéim 1b ar Cheapacha A agus B. Leanfar ar aghaidh le díospóireachtaí ar an Aistriú Talún freisin, agus caidreamh leantach á dhéanamh le geallsealbhoirí.

3. Limistéir Straitéiseacha

Inse Chór, Baile Átha Cliath 8

Tá na tailte de chuid Chóras Iompair Éireann (CIÉ), Bhord Soláthair an Leictreachais (BSL) agus Oifig na nOibreacha Poiblí in Inse Chór liostaithe sa phlean ón Rialtas dar teideal 'Tithíocht do Chách' (2021) lena n-aistriú chuig an nGníomhaireacht le haghaidh athbheochan a bheidh faoi stiúir ag an tithíocht. Bíonn an Gníomhaireacht ag déanamh caidreamh gníomhach leis na húinéirí talún iomchuí chun tuiscint níos fearr a ghnóthú ar riachtanais oibríochtúla, ar dheiseanna comhdhlúthaithe agus athlonnaithe, agus ar scaoileadh céimnithe roinnt tailte le haghaidh athbheochan úsáide measctha a bheidh faoi stiúir ag tithíocht inacmhainne.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Leanadh le caidreamh a dhéanamh le geallsealbhóirí (úinéirí talún) agus le tabhairt faoi staidéir theicniúla bhonnlíne le linn na bliana 2023.

Pleananna don bhliain 2024

Sa bhliain 2024, coimisiúnóidh an Gníomhaireacht raon leathan suirbhéanna agus anailísí chun tosca teicniúla, comhshaoil agus bonneagair a shuí a theastaíonn chun bonn eolais a chur faoi chomhairliúchán poiblí amach anseo, faoi chaidreamh le geallsealbhóirí i gcoitinne, agus faoi phróiseas atriallach máistirphleanála.

3. Limistéir Straitéiseacha

Ceathrú an Ghainimh, Gaillimh

Ag obair di i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach na Gaillimhe, d'ullmhaigh an Gníomhaireacht um Fhorbairt Talún Creat Spáis le haghaidh tailte atá thart ar Bhóthar an Ghainimh, Gaillimh.

Agus ceathrú uirbeach nua á forbairt ag Bóthar an Ghainimh sa toadhchá, díreofar ar limistéir athfhorbraíochta agus thearcúsáidte a bharrfheabhsú.

Beidh ómós láidir áite ag Ceathrú an Ghainimh don phobal áitiúil ar fad. Beidh sé éasca ag daoine a mbealach a dhéanamh tríd an gCeathrú trí bhealaí nua coisithe agus rothaithe, lena gcruthófar comharsanacht insiúlta ina mbeidh príomhshráid áitiúil nua, éadanais ghníomhacha agus saoráidí nua pobail, agus fás athnuaithe á spreagadh ar fud an limistéir ar fad.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Ba í an chéad chéim i dtreo acmhainneacht chlaohlaitheach limistéar Bhóthar an Ghainimh a sholáthar ná Athbhreithniú ar an Dearadh a ullmhú. Choimisiúnaigh an Gníomhaireacht an t-athbhreithniú sin agus réachtáil Institiúid Ríoga Ailtirí Éireann (RIAI) é chun físeanna ardleibhéil cruthaitheacha le haghaidh an láithreáin, agus tuairimí tásca ar acmhainn fhéideartha an láithreáin, a sholáthar.

Tar éis na céime sin, cheap an Gníomhaireacht foireann ildisciplíneach deartha atá faoi stiúir ag Reddy Architecture + Urbanism chun an dréachtchreat spáis a fhorbairt.

Tá sé mar chuspóir leis an gCreat Spáis na trí phrionsabal struchtúraithe seo a leanas a fhorbairt le haghaidh comharsanacht nua úsáide measctha a fhorbairt ag Bóthar an Ghainimh:

- Fís chuimsitheach;
- Téamaí máistirphleanála; agus
- Eochairphrionsabail agus treoirlínte.

Agus ceathrú uirbeach nua á forbairt ag Bóthar an Ghainimh sa toadhchá, díreofar ar limistéir athfhorbraíochta agus thearcúsáidte a bharrfheabhsú chun an fhís a bunaíodh san Athbhreithniú ar an Dearadh a chomhlíonadh.

Forbraíodh an dréacht-Chreat Spáis le haghaidh comhairliúchán poiblí le linn na bliana 2023.

3. Limistéir Straitéiseacha

Ceathrú Cholbaird, Luimneach

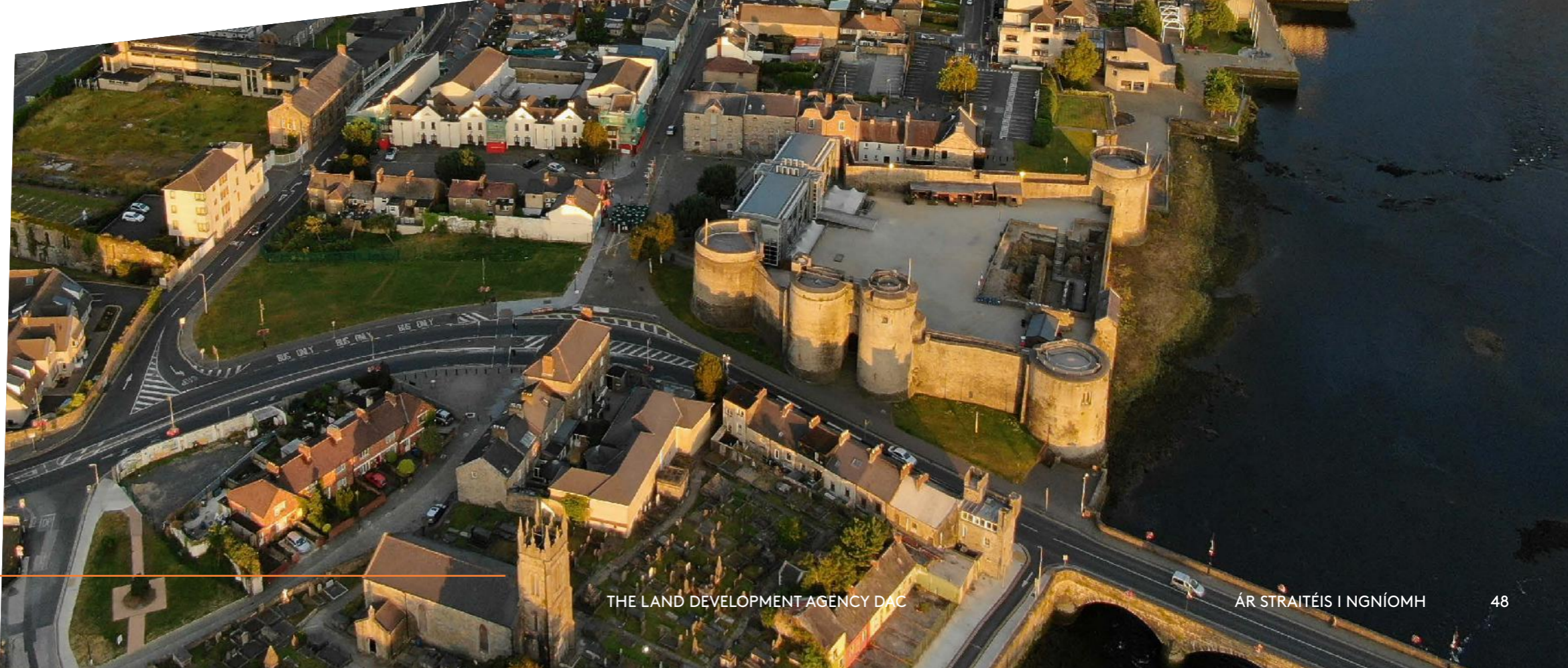
D'fhoilsigh an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún an Creat Spáis do Cheathrú Cholbaird i Luimneach i mí na Nollag 2022. Leagtar amach sa Chreat Spáis sin fíis don limistéar agus prionsabail chun forbairt an limistéir sa toadhcháí a threorú. Leis an gCreat Spáis, ailínítear leis na príomhchuspóirí agus na príomhbheartais atá i bPlean Forbartha Luimnigh 2022-2028. Leis an gCreat Spáis freisin, tacaítear agus ailínítear leis na plananna uailmhianacha fáis do Luimneach maidir le dlúthfhás uirbeach agus maidir le talamh athfhorbraíochta a bharrfheabhsú, mar atá leagtha amach sa Chreat Náisiúnta Pleanála.

Bunathrófar an chuid seo de chathair Luimnigh a bhí le tionscadal Cheathrú Cholbaird. Cuimseoidh an tionscadal ceantair uirbeacha nua atá le forbairt le himeacht ama, agus an acmhainneacht ann 2,800 teach a sholáthar, mar aon le spás urláir tráchtála, spásanna poiblí, agus roghanna iompair inbhuanaithe.

Dul chun cinn le linn na bliana 2023

Le linn na bliana 2023, forbraíodh Plean um Fhorbairt agus Soláthar Bonneagair, agus forbraíodh Máistirphlean do na tailte de chuid FSS, agus comhairliúchán á sheoladh ina leith sa cheathrú ráithe den bhliain 2023. Ina theannta sin, comhaontaíodh le FSS méid na dtailte de chuid FSS atá le haistriú, agus tá an próiseas díchill chuí don aistriú ar siúl.

Amharc ar Chathair Luimnigh ón aer
Os cionn na Sionainne

Téama 2 Acmhainn Talún a Mhéadú

Spríoc

Cur chuige dírithe a stiúradh i leith cóimeáil talún straitéisí chun píblíne chomhsheasmhach láithreán a chinntiú sna limistéir ina bhfuil an t-éileamh is mó.

Dul Chun Cinn

Tá an Gníomhaireacht dírithe ar chur chuige fadtéarmach a fhorbairt i leith an phíblíne straitéiseach tailte Stáit a fhorbairt agus a bhainistiú ar mhaithe le soláthar tithe inacmhainne agus sóisialta a bhrostmú. Ceann amháin de na príomhchuspóirí atá aici is ea bunachar talún cobhsaí a áirithiú chun forbairt leanúnach pobal agus tithe a éascú ar aon dul leis an éileamh.

Is é atá i gceist le tacú leis na spríocanna sin a ghnóthú, i measc nithe eile, an Tuarascáil ar Thalamh Poiblí Iomchuí a fhoilsiú, rud arb é an chéad tuarascáil dá chineál agus lena gcuirtear leis an gClár Tailte Iomchuí a forbraíodh cheana féin. Is é atá sa Chlár Tailte Iomchuí ná clár cuimsitheach poiblí de na tailte uile atá faoi úinéireacht ag comhlachtaí poiblí i mbailte ar mó a ndaonra ná 10,000 duine.

Ina theannta sin, tá an Gníomhaireacht ag féachaint ar na deiseanna atá ann talamh a cheannach ó úinéirí talún príobháidí chun a clár Tailte Stáit a fhorlíonadh agus chun cabhrú le tithíocht inacmhainne a sholáthar ar bhealach níos tapa sa ghearrthéarma.

Tá an t-eolas is deireanaí agus an dul chun cinn i ndáil le spríoc agus cuspóirí an téama seo le linn na bliana 2023 tugtha thíos.

Gníomhaíocht a Cuireadh i gCrích sa bhliain 2023:

Tuarascáil ar Thailte Poiblí Iomchuí

Sócmhainn an-tábhachtach don Stát is ea talamh poiblí, rud lena gcumasaítear dó seirbhísí agus feidhmeanna éagsúla a sholáthar agus pleanáil do thodhchaí an náisiúin. Leis an Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021, ceanglaítear ar an nGníomhaireacht Clár Tailte Iomchuí agus Tuarascáil ar Thalamh Poiblí Iomchuí a tháirgeadh. Éascaítear leis an dá uirlis sin sainiúint agus measúnú a dhéanamh ar an acmhainneacht atá ag talamh poiblí iomchuí tithíocht inacmhainne a sholáthar anois agus sa todhchaí araon.

Is é atá sa Chlár Tailte Iomchuí ná léarscáil Ghréasáin phoiblí lena léirítear na tailte poiblí iomchuí uile. Leis an Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021, ceanglaítear ar an nGníomhaireacht clár a bhunú agus a chothabháil den talamh poiblí iomchuí ar fad agus den talamh ar fad atá faoi úinéireacht ag an nGníomhaireacht nó ag aon chuideachta gníomhaíochta ainmnithe is fochuideachta dá cuid. Leanfaidh an Gníomhaireacht leis an gclár a nuashonrú de réir mar is gá.

Tá an chéad Tuarascáil ar Thalamh Poiblí Iomchuí, a tugadh chun críche agus a foilsíodh sa bhliain 2023, deartha chun próiseas straitéiseach leanúnach a sholáthar chun measúnú a dhéanamh ar an acmhainneacht atá ag tailte tearcúsáidte atá faoi úinéireacht an Stáit agus chun tacú le píblíne tailte féideartha a thógáil le haghaidh tithíocht inacmhainne a sholáthar sa todhchaí.

Leis an Tuarascáil, úsáidtear an Clár Tailte Iomchuí chun sainiúint agus measúnú a dhéanamh ar thalamh poiblí a d'fhéadfaí a úsáid chun tithíocht a fhorbairt agus

chun dlúthfhorbairt uirbeach agus athbheochan uirbeach a sholáthar. Tá roinnt céimeanna i gceist leis an modheolaíocht le haghaidh talamh a shainiúint. Leis an modheolaíocht, scagtar amach talamh poiblí nach dóigh dó a bheith oiriúnach do thithíocht, agus measúnaítear saintréithe pleanála, saintréithe comhshaoil agus saintréithe eile talún chun a chinneadh cé chomh hoiriúnach atá sé do thithíocht.

Sainiúintíodh sa Tuarascáil 83 dháileacht ar a bhfuil an acmhainneacht suas le 67,000 teach nua inacmhainne a sholáthar idir an meántéarma agus an gearrthéarma, ar fud deich gcinn de chathracha agus de bhailte réigiúnacha in Éirinn.

Soláthróidh an Gníomhaireacht tuilleadh tuarascálacha ar thalamh poiblí don Rialtas gach dhá bhliain ar a laghad. Chun a chinntiú go leagfaí díriú tosaíochta ar na limistéir ina bhfuil an gá is mó agus a meastar go mbeidh an fás is mó iontu sa todhchaí, díriodh sa chéad tuarascáil ar na cúig chathair (Baile Átha Cliath, Corcaigh, Luimneach, Gaillimh, agus Port Láirge) agus ar na cúig lárionad réigiúnacha (Droichead Átha, Dún Dealgan, Baile Átha Luain, Leitir Ceanainn, agus Sligeach). San iomlán, is sna cathracha agus sna limistéir fáis sin atá thart ar 75% den talamh poiblí iomchuí ar fad a sainiúintíodh ar fud na tíre. Tá sé sin ag teacht leis na cuspóirí atá sa Chreat Náisiúnta Pleanála chun dlúthfhás inbhuanaithe agus forbairt réigiúnach chothromaithe a bhaint amach. Is iad na lonnaíochtaí eile ar mó a ndaonra ná 10,000 duine a bhreithneofar sa chéad tuarascáil eile ón nGníomhaireacht chuig an Rialtas, atá le foilsiú sa bhliain 2024. Áireofar leis sin breithniú a dhéanamh ar an 25% ar fad den talamh poiblí iomchuí atá fágtha.

An Tionscnamh um Fháil Talún Príobháidí

Ar mhaithe le píblíne tailte a fhorbairt chun tacú leis an gconair soláthair tithíochta amach anseo, bíonn an Gníomhaireacht ag obair le comhlachtaí poiblí chun sainiúint a dhéanamh ar thalamh a bheidh oiriúnach d'fhorbairtí móra tithíochta sa ghearrthéarma, sa mheántéarma agus san fhadtéarma, lena n-áirítear dáileachtaí casta straitéiseacha atá faoi úinéireacht an Stáit.

Ina theannta sin, tá an Gníomhaireacht ag féachaint ar na deiseanna atá ann talamh a cheannach ó úinéirí talún príobháidí chun a clár Tailte Stáit a fhorlíonadh agus chun cabhrú le tithíocht inacmhainne a sholáthar ar bhealach níos tapa sa ghearrthéarma. Leis an gclár leanúnach sin um fháil talún, tacófar leis an gcuspoir atá ag an nGníomhaireacht méadú a dhéanamh ar an líon tithe a sholáthraíonn sí gach bliain trí shásraí soláthair dhíreach, agus forlíonfar an cuspoir sin.

Cuireadh tús le próiseas tosaigh Léirithe Spéise i mí an Mheithimh 2023. Measúnaíodh na tograí a fuarthas de réir critéir éagsúla ansin, lena áiríodh láthair, cóngarachacht don iompar, méid scéime, stádas pleanála, éifeachtúlacht costais ó thaobh cúrsaí deartha agus oibríochtúla de, agus luach ar airgead. Tugadh tús áite do thograí le haghaidh tithe ard-dlúis sna cúig phríomhchathair, is iad sin: Baile Átha Cliath, Corcaigh, Luimneach, Gaillimh, agus Port Láirge.

Sa bhliain 2023, rinneadh thart ar 60 aighneacht lena sásaíodh na critéir shonraithe. Chuaigh roinnt díobh ar aghaidh chuig céim an díchill chuí ansin, agus is féidir go ndámhfar conarthaí díobh sa bhliain 2024.

Téama 3 Comhoibriú a Chothú

Sprioc

Dúshlán a dhíghlasáil agus torthaí a bhrú chun cinn trí chomhoibriú le comhpháirtithe soláthair, le soláthróirí agus le geallsealbhóirí eile a bhfuil baint acu le tithe inacmhainne agus sóisialta a fhorbairt agus a bhainistiú ar fud na hÉireann.

Dul Chun Cinn

Aithníonn an Ghníomhaireacht a thábhachtaí atá comhoibriú le príomh-geallsealbhóirí trí chomhairliúchán agus trí chaidreamh chun dul chun cinn a dhéanamh ar phleananna le haghaidh tithíocht a sholáthar agus pobail inbhuanaithe chuimsitheacha a chruthú.

Is é atá sa mhéid seo a leanas ná forbheathnú ar na gníomhaíochtaí a rinneadh sa bhliain 2023 faoin téama straitéiseach seo.

Gníomhaíocht a Cuireadh i gCrích sa bhliain 2023:

Straitéis maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí

Agus dul chun cinn á dhéanamh aici ar a cuid pleananna agus tograí, cuireann an Ghníomhaireacht

cur chuige réamhghníomhach cuimsitheach chun cinn i leith caidreamh leis an bpobal agus le geallsealbhóirí, idir na céimeanna is luaithe den phróiseas pleanála agus deartha, chéim na tógála agus áitiú na scéime tithíochta sa deireadh.

Tacaíonn an Ghníomhaireacht le próisis chomhréiracha chaidrimh, agus é mar aidhm aici deiseanna a sholáthar chun éisteacht le tuairimí pobal ag príomhchéimeanna. Creideann an Ghníomhaireacht gurb é an toradh a bheidh ar an éiteas sin a ghlacadh ná go dtacófar le torthaí deartha agus pleanála níos fearr agus, sa deireadh, go soláthrófar forbairtí inbhuanaithe chuimsitheacha atá dea-chomhtháite le pobail atá ann cheana.

Bíonn éagsúlacht ann i dtuairimí geallsealbhóirí – tá an Ghníomhaireacht tiomanta do theacht ar réitigh lena gcothromaítear ábhair imní choiteanna agus lena léirítear mórleas an phobail ar bhealach atá comhsheasmhach leis an sprioc arb é atá ann forbairtí tithíochta inbhuanaithe agus forbairtí tithíochta inacmhainne a thógáil. Glacann an Ghníomhaireacht cur chuige atá saincheaptha agus sonrach don tionscadal i leith na bpróiseas uile um chaidreamh leis an bpobal agus le geallsealbhóirí a ghabhann sí de láimh. Bíonn éagsúlacht ann sa scála, sa scóip agus sna modhanna a úsáidtear, agus iad ag brath ar cheanglais shonracha agus ar choinníollacha sonracha.

Doiciméadaíodh ‘Straitéis maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí’ chun éiteas agus tiomantas na Ghníomhaireachta do phobail a fhorbairt agus do chomhforbairt áite a léiriú. Leagtar amach inti cuspóir, ról agus feidhm na Ghníomhaireachta, agus soláthraítear inti faisnéis don phobal faoi cén uair agus conas is féidir leis caidreamh a dhéanamh leis an nGníomhaireacht ar a cuid tionscadal.

Cuspóirí na Straitéise maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí

Tríd an Straitéis seo maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí agus ar thionscadail uile na Ghníomhaireachta, tá an Ghníomhaireacht tiomanta d’obair i gcomhar le pobail agus le geallsealbhóirí chun go mbainfí amach an sprioc lárnach atá aici, eadhon tithe nua a sholáthar. Chuige sin, tá trí chuspóir ann a bhrúnn ár Straitéis maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí chun cinn:

An pobal a chur ar an eolas faoi chuspóir na Ghníomhaireachta, faoinár bpleananna agus faoinár dtionscadail agus faoinár dtiomantas do chaidreamh fiúntach, do chomhforbairt áite, do phobail inbhuanaithe agus d’ardchaighdeán.

Cumarsáid éifeachtach a dhéanamh leis an bpobal, tuiscint a mhéadú agus deiseanna le haghaidh caidrimh a thabhairt le linn príomhchéimeanna. Is é atá i gceist leis sin éisteacht leis na tuairimí agus na moltaí ó gheallsealbhóirí pobail agus iad a bhreithniú go cúramach de réir mar a dhéanaimid ár bhforbairtí a phleanáil agus a dhearadh.

An pobal a chur ar an eolas faoi chuspóir na Ghníomhaireachta, faoinár bpleananna agus faoinár dtionscadail.

Prionsabail Chaidrimh

Cabhraíonn ár bPrionsabail Chaidrimh linn an dóigh a bpleanálaimid, a bhforbraímid agus a soláthraímid ár bhforbairtí a mhúnlú agus cabhraíonn siad linn cinntí níos fearr a dhéanamh ar fud an phróisis sin:

Trédhearcach

Coinníonn an Ghníomhaireacht próiseas trédhearcach pleanála agus deartha ar bun. Cuirtear an t-eolas is deireanaí faoi phleananna agus faoi thionscadail ar fáil don phobal ar bhealach soiléir ag eatraimh thráthrialta agus arna iarraidh sin do gach páirtí leasmhar.

Am

Tógann an Ghníomhaireacht an t-am chun caidreamh a dhéanamh le pobail agus le geallsealbhóirí. Tugtar am don phobal chun pleananna a athbhreithniú ag príomhchéimeanna. Bímid ag iarraidh éisteacht le tuairimí an phobail ag amanna tráthúla i dtimthriall plean nó tionscadail chun gur féidir próisis deartha a shaincheapadh chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna arna dtarraingt anuas agus chun moltaí a chur san áireamh, i gcás gur cuí déanamh amhlaidh. Rannchuideoidh sé sin le próisis pleanála agus deartha níos éifeachtúla agus is é an toradh a bheidh air sa deireadh ná go soláthrófar forbairtí a bheidh níos rathúla, níos comhtháite agus níos inbhuanaithe.

Cuimsitheach

Tá sé mar aidhm ag an nGníomhaireacht dul chomh fada le gach duine den phobal ionas go mbeidh deiseanna ag páirtithe leasmhara agus ag grúpaí leasmhara chun a gcuid tuairimí faoi phleananna agus faoi thionscadail a chur in iúl. Creideann an Ghníomhaireacht go rannchuidíonn próisis chuimsitheacha chaidrimh le forbairtí atá níos cuimsithí agus níos comhtháite.

Aiseolas

Tá sé mar aidhm ag an nGníomhaireacht bheith cuntasach maidir le conas a breithníodh príomhréimsí aiseolais agus leis na dóigheanna féideartha a raibh siad mar bhonn eolais faoin bpróiseas forbartha deartha. Sa chuid is mó de chásanna, is forleathan agus éagsúil a bhíonn tuairimí an phobail faoi thionscadail forbartha. Tá sé de fhreagracht ar an nGníomhaireacht na saincheisteanna arna dtarraingt anuas a chothromú agus cinntí a mhíniú chun go dtuigeann an pobal conas a breithníodh na hábhair imní éagsúla atá aige.

An fáth a bhfuil Caidreamh Tábhachtach

AN RÉASÚNAÍOCHT

Baineann caidreamh leis an bpobal agus le geallsealbhóirí leis an iliomad bealaí ina ndéanann an Ghníomhaireacht cumarsáid leis an bpobal faoina tionscadail agus faoina pleananna. Is próiseas dhá threo é caidreamh, áit a ndéantar idirghníomhú le daoine agus a n-éistear leo, ar mhaithe le tairbhe fhrithpháirteach a ghiniúint sa deireadh. Forbraíonn an Ghníomhaireacht cur chuige atá saincheaptha agus sonrath don tionscadal i leith na bpróiseas uile um chaidreamh leis an bpobal agus le geallsealbhóirí a ghabhaimid de láimh. Bíonn cuid mhór deiseanna ann chun caidreamh a dhéanamh ar bhonn deonach. Is faoi lánrogha na Gníomhaireachta a bhíonn scála agus scóip aon chaidrimh neamhrechtúil a dhéantar agus an tsamhail chaidrimh/an modh caidrimh a roghnaítear. Is ar bhonn cás ar chás a dhéantar an cinneadh ar na gnéithe sin.

An fhreagracht atá orainn caidreamh a dhéanamh

Aithnímid an fhreagracht atá orainn obair i gcomhar le comhpháirtithe áitiúla chun pobail inbhuanaithe chuimsitheacha a chruthú, ar pobail iad atá dea-chomhtháite agus dea-nasctha le comharsanachtaí atá ann cheana. Tá formhór ár láithreán suite i mbailte agus cathracha gnóthacha ina gcónaíonn agus ina n-oibríonn daoine agus ina mbíonn siad ag spraoi. Ba mhaith linn na limistéir sin a fheabhsú tuilleadh agus rannchuidiú lena bhríomhaire atá siad.

Is mór againn an tacaíocht uait

Táimid bródúil as an ról ríthábhachtach a imreoidh ár ngníomhaireacht maidir le feabhas a chur ar rochtain ar thithíocht do dhaoine in Éirinn, agus táimid ag súil go mór le leanúint lenár gcuid oibre a dhéanamh faoi dhlús. Chun ár bpleananna agus ár dtionscadail a dhearadh, a thógáil agus a bhainistiú, teastaíonn uainn tacaíocht ónár gcomharsana agus ó na mórfhobail ina soláthrófar ár dtithe. Aithnímid na dúshláin a ghabhann le mórchláir thógála tithe. Ba mhaith linn obair i gcomhar le pobail chun sárú a dhéanamh ar aon dúshláin a thiocfaidh chun cinn ionas go n-éireoidh lenár bpróisis phleanála, deartha, tógála agus bhainistíochta, á chinntiú go mbeidh na drochthionchair is lú is féidir ann sa ghearrthearma agus nach mbeidh aon drochthionchair ann san fhadtéarma.

Bogadh níos faide ná ceanglais reachtúla

Cloíonn an Ghníomhaireacht leis na próisis chomhairliúcháin reachtúil uile atá leabaithe isteach sa chóras pleanála. Mar sin féin, tá rún daingean againn dul i mbun próisis chaidrimh a théann níos faide ná na ceanglais reachtúla atá orainn comhairliúchán a dhéanamh. Gabhann an Ghníomhaireacht caidreamh deonach comhréireach de láimh le páirtithe leasmhara ag céimeanna fóirsteanacha nuair a bhíonn plean straitéiseach nó tionscadal forbartha á ullmhú – ní bhíonn sé sin teoranta do cheanglais éigeantacha chomhairliúcháin.

Gníomhú de réir Phrionsabail na Gníomhaireachta

Tá freagracht ar an nGníomhaireacht pobail inbhuanaithe a chruthú, ar pobail iad ina dtacaítear le feabhas ar cháilíocht na beatha, le cuimsiú sóisialta, le feabhas ar spásanna agus taitneamhachtaí poiblí, agus le comhtháthú leis an limistéar áitiúil. Ceann amháin de na príomhphrionsabail den straitéis maidir le caidreamh is ea a bheith chuimsitheach i ngach a ndéanaimid – ba mhaith leis an nGníomhaireacht dul i bhfeidhm ar dhéimeagrafach leathan agus cluinstitín ó gach duine den phobal, beag beann ar inscne, ar stádas pósta, ar stádas teaghlaigh, ar aois, ar mhíchumas, ar ghnéaschlaonadh, ar chine, ar reiligiún, agus ar cé acu is den Lucht Siúil iad nó nach ea.

Aithníonn an Ghníomhaireacht a thábhachtaí atá comhairliúchán agus idirchaidreamh maidir le dul chun cinn a dhéanamh ar phleananna le haghaidh tithíocht a sholáthar agus pobail inbhuanaithe chuimsitheacha a chruthú. Is é an toradh a bheidh ar idirchaidreamh fiúntach a bheith againn le pobail agus le geallsealbhóirí ná go gcruthófar torthaí níos fearr agus tuiscint níos fearr i measc na bpáirtithe uile. Seoladh céimeanna dearfacha comhairliúcháin ar fud cuid mhór de na príomhthionscadail de chuid na Gníomhaireachta sa bhliain 2023, lenar áiríodh iad seo a leanas:

TRASRIAN NA GCRANN PIORRAÍ ag an Mol Digiteach

Seoladh próiseas comhairliúcháin tosaigh ar an bhfís agus na haidhmeanna don limistéar i mí Aibreáin 2022. Ina dhiaidh sin, rinneadh cumarsáid leanúnach leis an bpobal agus le cónaitheoirí áitiúla de réir mar a forbraíodh an Máistirphlean. Cuireadh comhairliúcháin i gcrích i riocht ceardlann agus cruinnithe, inar iarradh rannpháirtíocht ó na grúpaí/na heagraíochtaí leasmhara uile.

Cuireadh breis agus 100 ceann de chruinnithe agus de cheardlanna ar siúl le linn na tréimhse caidrimh, agus níos mó ná 120 duine i láthair i bpearsa. Rinne a lán daoine aonair agus grúpaí aonair aighneachtaí foirmiúla trí bhealaí eile cumarsáide freisin, agus smaointe agus moltaí éagsúla á soláthar acu don láithreán stairiúil seo. Foilsíodh tuarascáil iomlán ar an gcomhairliúchán i mí an Mhárta 2023.

Caidreamh
leis an bPobal agus
le Geallsealbhóirí

100+ Cruinniú

120+ Rannpháirtí i
gCruinnithe

230+
Geallsealbhóir

Cumhdach ar: Irish
Times / Extra.ie / The
Journal / Radio Nova/
98FM

Cumhdaíonn an próiseas caidrimh atá doiciméadaithe sa tuarascáil seo an tréimhse ó fhoilsiú an Dréacht-Mháistirphlean an 17 Deireadh Fómhair 2022 go mí Eanáir 2023.

Chuimsigh na gníomhaíochtaí comhairliúcháin sraith cruinnithe agus ceardlann a seoladh le linn na tréimhse sin, mar aon le cumarsáidí agus aighneachtaí a fuarthas tríd an ríomhphost agus thar an teileafón.

Tá an tuarascáil seo ceaptha chun an Ghníomhaireacht agus an fhoireann deartha a chur ar an eolas faoin aiseolas tábhachtach a fuarthas le linn an phróisis caidrimh. Soláthraítear inti freisin taifead poiblí ar an bpróiseas caidrimh.

CEATHRÚ AN GHAINIMH

An Creat Spáis

I gcomhpháirt le Comhairle Cathrach na Gaillimhe, sheol an Ghníomhaireacht na pleananna agus an comhairliúchán do Cheathrú an Ghainimh in Earrach na bliana 2023. Cuireadh tús leis an bpróiseas um chaidreamh le geallsealbhóirí trí fhógraíocht agus cur chun cinn láidir a dhéanamh sa limistéar áitiúil. Áiríodh leis sin suíomh Gréasáin iomlán a sheoladh don tionscadal agus bealaí cumarsáide a chur ar fáil do gach geallsealbhóir. Maidir leis an aiseolas a fuarthas trí ghníomhaíochtaí comhairliúcháin, lenar áiríodh cruinnithe poiblí, ceardlanna, agus bealaí cumarsáide faoi fhaireachán, tiomsaíodh é i dTuarascáil Comhairliúcháin, a bheidh mar chuid den Chreat Spáis atá le foilsiú sa bhliain 2024.

50+

An líon ríomhphost a fuarthas

5,237+

An líon cuairteanna ar an suíomh Gréasáin

15+

An líon cruinnithe díreacha le geallsealbhóirí

6

An líon seisiún i gclinicí 'buail isteach'

150+

An líon daoine a ndearnadh caidreamh leo i bpearsa

Ceathrú an Ghainimh, Gaillimh

An Plean maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí
A foilsíodh i mí Feabhra 2024

The Sandy Quarter, Galway Ceathrú an Ghainimh

LDA

CEATHRÚ CHOLBAIRD

Ospidéal Naomh Seosamh

Ceathrú Cholbaird

An Tuarascáil maidir le Caidreamh leis an bPobal agus le Geallsealbhóirí An Máistirphlean d'Ospidéal Naomh Seosamh

Community and Stakeholder Engagement Report

St. Joseph's Masterplan
Colbert Quarter, Limerick

“

Tá Ceathrú Cholbaird á dearadh d'fhonn ceathrú uirbeach inbhuanaithe agus bhisiúil nua a chruthú do Luimneach, áit a mbeidh dlúthchomharsanachtaí bríomhara ann agus a ndíreofar ar thithíocht inacmhainne a sholáthar i dtimpeallacht dhea-nasctha.

I mí na Samhna 2023, seoladh tréimhse comhairliúcháin phoiblí i gcomhthráth le foilsiú an Dréacht-Mháistirphlean. Roimh an seoladh poiblí, chuathas i mbun comhairliúchán fairsing leis na príomh-chomhpháirtithe, lenar áiríodh FSS, Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh, agus daoine eile. Foilseofar an tuarascáil Comhairliúcháin sa bhliain 2024 roimh fhoilsiú an Chreata Spáis deiridh.

Ceathrú Cholbaird: Ospidéal Naomh Seosamh
Luath-Iomhá Ríomhghinte Léiritheach

UISCEBHEALAÍ AN CHLOIGÍN GHOIRM

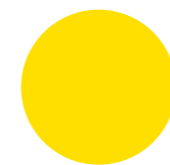
AGUS TÓCHAR NA COIRIBE

Ag breathnú ar aghaidh, seolfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, 'Uiscebhealaí an Chloigín Ghoirm' sa bhliain 2024. Tionscadal nua cónaithe i gcroílár an Chloigín Ghoirm, Baile Átha Cliath 12, a bheidh ann, a mbeidh mar aidhm leis tithe sóisialta agus inacmhainne a bhfuil géarghá leo agus taitneamhachtaí pobail a sholáthar.

In iarthar na hÉireann, seolfaidh an Ghníomhaireacht Tóchar na Coiribe i gcomhpháirt le Comhairle Cathrach na Gaillimhe. Is é atá i gceist le tionscadal Thóchar na Coiribe pleananna athbheochana a thabhairt ar aghaidh le haghaidh forbairt úsáide measctha a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe agus a mbeidh mar aidhm léi an bonneagar gorm agus glas atá in aice láimhe a bhreisiú feadh chonair Abhainn na Gaillimhe.

Déanfar comhairliúchán iomlán agus caidreamh iomlán le geallsealbhóirí ar an dá tionscadal.

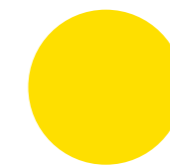
An tSraith 'Labhairt faoi Thalamh'

I gcomhar leis an nGníomhaireacht Tithíochta agus le hInstitiúid Geary um Beartas Poiblí sa Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath, réachtáil an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún sraith de sheacht gcaint i dtús na bliana 2023 inar scrúdaíodh an dóigh a n-idirghabhann rialtais i dtíortha eile i dtailte Stáit agus margaí talún a bhainistiú chun a chinntiú go mbíonn soláthar leordhóthanach tithíochta inacmhainne ann. I measc topaicí eile, labhraíodh faoi cén fáth agus cén dóigh a n-idirghabhann rialtais i margaí talún, i gceannach bunachar talún, i gcáin luacha talún, i ngabháil luacha talún, i léasú talún poiblí, agus i gcriosú cuimsitheach.

Chomhroinn saineolaithe idirnáisiúnta a gcuid eispéireas le cleachtóirí Éireannacha, agus d'fhéach siad ar an dóigh a bhféadfaí a gcleachtas féin a chur i bhfeidhm in Éirinn. Ag gach imeacht, bhí deis ag cainteoir idirnáisiúnta cás-staidéar maidir le bainistíocht úsáide talún óna tír féin a chomhroinnt. Chualathas ó dhuine a oibríonn i réimse na tithíochta agus na bainistíochta úsáide talún in Éirinn ina dhiaidh sin.

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC

Freagracht Shóisialta Chorporáideach

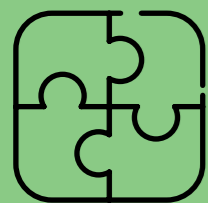
An Lárchathair Thoir Thuaidh: Is é atá i gclár na Lárchathrach Thoir Thuaidh ná tionscnamh athbheochana sóisialta atá formhuinithe ag an Rialtas agus trína n-oibríonn pobail áitiúla, gnólachtaí agus gníomhaireachtaí reachtúla le chéile chun deiseanna a chruthú chun athrú buan dearfach a bhaint amach sa limistéar.

Dearadh clár Mear-Mheantóireachta na Lárchathrach Thoir Thuaidh chun sraith gearrchruinnithe ísealbhrú aonuaire a sholáthar do dhaltáí ó shé scoil lárchathrach le raon gairmithe seanchleachta a thagann ó chúlraí, gairmeacha agus earnálacha tionsclaíochta éagsúla. Ceann amháin de na croíchuspóirí atá leis an gclár is ea seans a thabhairt do dhaltáí foghlaim faoi raon deiseanna gairme ar mhaithe lena n-ardaidhmeanna a leathnú agus a ardú araon agus cabhrú le daltaí líonraí gairmiúla a fhorbairt.

Ghlac fostaithe de chuid na Ghníomhaireachta páirt sa chlár seo le linn na bliana 2023, agus iad ag tabhairt meantóireacht duine le duine do dhaltáí agus ag tacú lena bhforbairt gairme.

Réachtáil an Ghníomhaireacht imeachtaí tráthrialta chun tacú le roinnt mhaith carthanas le linn na bliana 2023 freisin, lena áiríodh LauraLynn, Cúnamh do Mhná, Cumann Ailse na hÉireann, agus Cumann Alzheimer na hÉireann.

Ag breathnú ar aghaidh, tá sé beartaithe ag an nGníomhaireacht deiseanna socrúcháin oibre a thairiscint do dhaltáí meánscoile, agus leanfaidh sí le tacaíocht a thabhairt do roinnt carthanas roghnaithe.

Spríoc

Nuálaíocht a chothú agus inniúlacht a fheabhsú sa chóras tithíochta chun soláthar leanúnach forbartha inacmhainne, ísealcharbóin agus aeráid-díonaí a éascú atá deartha chun freastal ar riachtanais an phobail ar bhealach éifeachtúil inbhuanaithe.

Dul Chun Cinn

Rinne an Gníomhaireacht dul chun cinn ar fhorbairt na Straitéise Inbhuanaitheachta uathí sa bhliain 2023, rud atá dírithe ar fhorbairt tithíochta ísealcharbóin agus forbairt pobail inbhuanaithe a chur chun cinn agus ar a chinntiú go n-ailíníonn gníomhaíochtaí na Gníomhaireachta leis an reachtaíocht éabhlóideach aeráide agus inbhuanaitheachta ar leibhéal an Aontais Eorpaigh agus ar an leibhéal náisiúnta araon agus go gcomhlíonann siad an reachtaíocht sin. Is é atá sa mhéid seo a leanas ná forbhreathnú ar an ngníomhaíocht a cuireadh i gcrích sa bhliain 2023.

Gníomhaíocht a Cuireadh i gCrích sa bhliain 2023:

Inbhuanaitheacht

Le linn na bliana 2023, lean an Gníomhaireacht leis an Innéacs Feidhmíochta Tí a úsáid chun a tionscadail forbartha a mheasúnú. Seoladh leagan 3.0 den Innéacs i mí Eanáir 2023, agus tá sé ailínithe go dlúth leis an Rialachán ón Aontas Eorpach maidir le Tacsanomaíocht, rud ar riachtanas straitéiseach tábhachtach don Gníomhaireacht é. Cláraíodh na tionscadail forbartha uile atá faoi stiúir ag an nGníomhaireacht leis an Innéacs, agus tá gach tionscadal ar an mbóthar ceart anois chun deimhniú a bhaint amach.

Tá Grúpa Oibre Inbhuanaitheachta i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht, agus é de dhualgas air a chinntiú go ndéantar inbhuanaitheacht a chur san áireamh agus a chomhtháthú ar fud gach réimse feidhme, ar aon dul le hoibleagáidí reachtúla agus le huailmhianta straitéiseacha. Chomh maith leis sin, déanann an Grúpa faireachán agus tuairisciú ar an mbeartas agus an reachtaíocht éabhlóideach a bhaineann le gníomhú ar son na haeráide agus le hinbhuanaitheacht agus ar an dóigh a dtéann na nithe sin i bhfeidhm ar ghníomhaíochtaí na Gníomhaireachta.

Sa bhliain 2023, leanadh ar aghaidh leis an obair chun Beartas agus Straitéis Forbartha Inbhuanaithe na Gníomhaireachta a fhorbairt. Tá siad sin á bhforbairt le hionchur ó Bhord agus Foireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta, agus táthar ag súil leis go ndéanfar iad a thabhairt chun críche agus a fhoilsiú sa bhliain 2024. Meastar go leagfar amach sa Bheartas croíchuspóirí straitéiseacha ó thaobh na hinbhuanaitheachta de. Beidh na cuspóirí sin dírithe ar charbón corpraithe agus oibríochtúil a laghdú, ar mhaoirseacht uisce a chur chun cinn, ar úsáid inbhuanaithe talún agus soghluaisteacht inbhuanaithe a bharrfheabhsú, ar an mbithéagsúlacht agus athléimneacht in aghaidh an athraithe aeráide a bhreisiú, ar chiorclaíocht a chur chun cinn, agus ar thacú le luach sóisialta a chruthú.

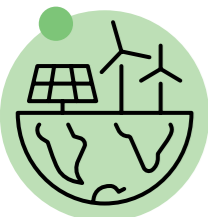

Seangánach, Baile Átha Cliath

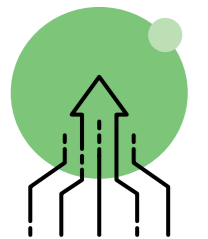
I dteannta an mhéid thuas, tá an Gníomhaireacht i mbun raon tionscnamh difriúil atá deartha chun tacú le cuspóirí inbhuanaitheachta a bhaint amach, lena n-áirítear iad seo a leanas:

I gcomhpháirt le Construct Innovate agus le Cairn Homes, bhunaigh an Gníomhaireacht clár chun faireachán a dhéanamh ar chreatlach foirgnimh agus feidhmíocht córais árasáin na Gníomhaireachta i nDeilgne, Co. Chill Mhantáin, ar árasáin iad a ghnóthaigh an Gníomhaireacht faoin scéim 'Project Tosaigh'. Cuirfear an taighde i gcrích faoi Chlár Taighde HeatCheck ar mhaithe le heolas a chothú ar fud an tionscail agus ar mhaithe le cuspóirí straitéiseacha na Gníomhaireachta a chur ar aghaidh, lena n-áirítear carbón oibríochtúil a laghdú, maoirseacht uisce a fheabhsú, agus tacú le folláine tionóntaí. Suiteáladh braiteoirí sa cheathrú ráithe den bhliain 2023, agus tá faireachán le tosú sa chéad ráithe den bhliain 2024.

Áireofar iad seo a leanas leis na príomhréimsí a ndíreofar orthu ó thaobh na hInbhuanaitheachta de sa bhliain 2024:

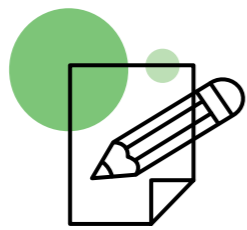
Beartas agus Straitéis Forbartha Inbhuanaithe na Gníomhaireachta a chur ar bhonn foirmiúil agus a ghlacadh, rud lena mbunófar tosaíochtaí straitéiseacha na Gníomhaireachta sa réimse seo, lena sainaitheofar na gníomhartha is gá chun na cuspóirí sin a chomhlíonadh agus a leabú ar fud na Gníomhaireachta, agus lena dtacófar leis an nGníomhaireacht éirí ina ceannaire margaidh maidir le pobail inacmhainne inbhuanaithe a fhorbairt.

Treochlár um Gníomhú ar son na hAeráide a chur le chéile chun spriocanna laghdú carbóin chorpraithe agus oibríochtúil a bhunú ar fud tithe ar cíos de réir costais agus tithe inacmhainne ar díol.

Forbairt a dhéanamh ar mhodheolaíocht um úsáid talún a mheasúnú le haghaidh láithreáin phíblíne na Gníomhaireachta, lena n-áireofar úsáidí atá ann cheana agus atá beartaithe agus saintréithe éiceolaíocha agus bithéagsúlachta, chun tacú le spriocanna a bhunú le haghaidh bithéagsúlacht bhreisithe ar leibhéal na punainne.

Straitéis ullmhachta don Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach a chur ar bhonn foirmiúil agus a chur chun feidhme don Gníomhaireacht, chun tacú leis an nGníomhaireacht tuairisc a thabhairt amach anseo ar na rioscaí sóisialta agus comhshaoil atá ann agus ar an dóigh a dtéann gníomhaíochtaí na Gníomhaireachta i bhfeidhm ar dhaoine agus ar an gcomhshaoil.

“

...ar mhodheolaíocht um úsáid talún a mheasúnú le haghaidh láithreáin píblíne na Gníomhaireachta, lena n-áireofar úsáidí atá ann cheana agus atá beartaithe agus saintréithe éiceolaíocha agus bithéagsúlachta, chun tacú le spriocanna a bhunú le haghaidh bithéagsúlacht bhreisithe ar leibhéal na punainne.

Téama 5 An Creat Eagraíochta a Neartú

Spríoc

Cumas, struchtúr agus méid eagraíochta na Gníomhaireachta a scálú chun a chinntiú go mbeidh sí breá-ábailta a sainordú iomlán a chomhlíonadh, agus í ag oibriú go freagrach agus ag freastal ar a geallsealbhóirí ar bhealach trédhearcach éifeachtach.

Dul Chun Cinn

Tá an Gníomhaireacht tiomanta dá chinntiú go bhfuil creat fóna bainistíochta riosca i bhfeidhm aici, agus bhí sé mar aidhm le gníomhaíochtaí ar tugadh fúthu sa bhliain 2023 an creat sin a athrú agus a bhreisiú chun a chinntiú go bhfuil cur chuige cuimsitheach i bhfeidhm le haghaidh sainaitheint, measúnú, maolú agus faireachán a dhéanamh ar rioscaí.

Ina theannta sin, tá an Gníomhaireacht ag coinne leis go mbeidh leathnú incriminteach ann chun a chinntiú go mbeidh dóthain cumais agus acmhainní i bhfeidhm chun na cuspóirí straitéiseacha atá aici a bhainistiú agus a chomhlíonadh go héifeachtach. Dá réir sin, rinne sí bearta le linn na bliana 2023 chun cur chuige pleanáilte a ghlacadh i leith forbairt eagraíochta. Tá mionsonraí faoi na príomhghníomhaíochtaí leagtha amach thíos.

Gníomhaíocht a Cuireadh i gCrích sa bhliain 2023

Ár nDaoine agus Ár nEagraíocht

Tá an Gníomhaireacht tiomanta d'áit oibre atá dearfach agus cuimsitheach a sholáthar, áit a gothaítear comhoibriú, nuálaíocht, agus díriú ar thorthaí.

Tháinig athrú suntasach ar an nGníomhaireacht sa bhliain 2023, ar lena linn a mhéadaigh an líon iomlán fostaithe atá aici faoi 60% go 112 dhuine san iomlán. Cé gur cuireadh leis na foirne uile, sannadh baill foirne go príomha do na feidhmeanna seo a leanas: Soláthar; Tógáil; Forbairt; Pleanáil Straitéiseach; agus Bainistíocht Sócmhainní. Leanadh le buíon tallainne oilte éagsúla na Gníomhaireachta a neartú a bhí leis na baill foirne nua sin.

Cuireadh pleananna daonchumhachta le chéile le linn na bliana chun a chinntiú go bhfuil acmhainní barrmhaith i bhfeidhm chun tacú le spriocanna agus cuspóirí straitéiseacha na Gníomhaireachta a chomhlíonadh sa toadhcháil.

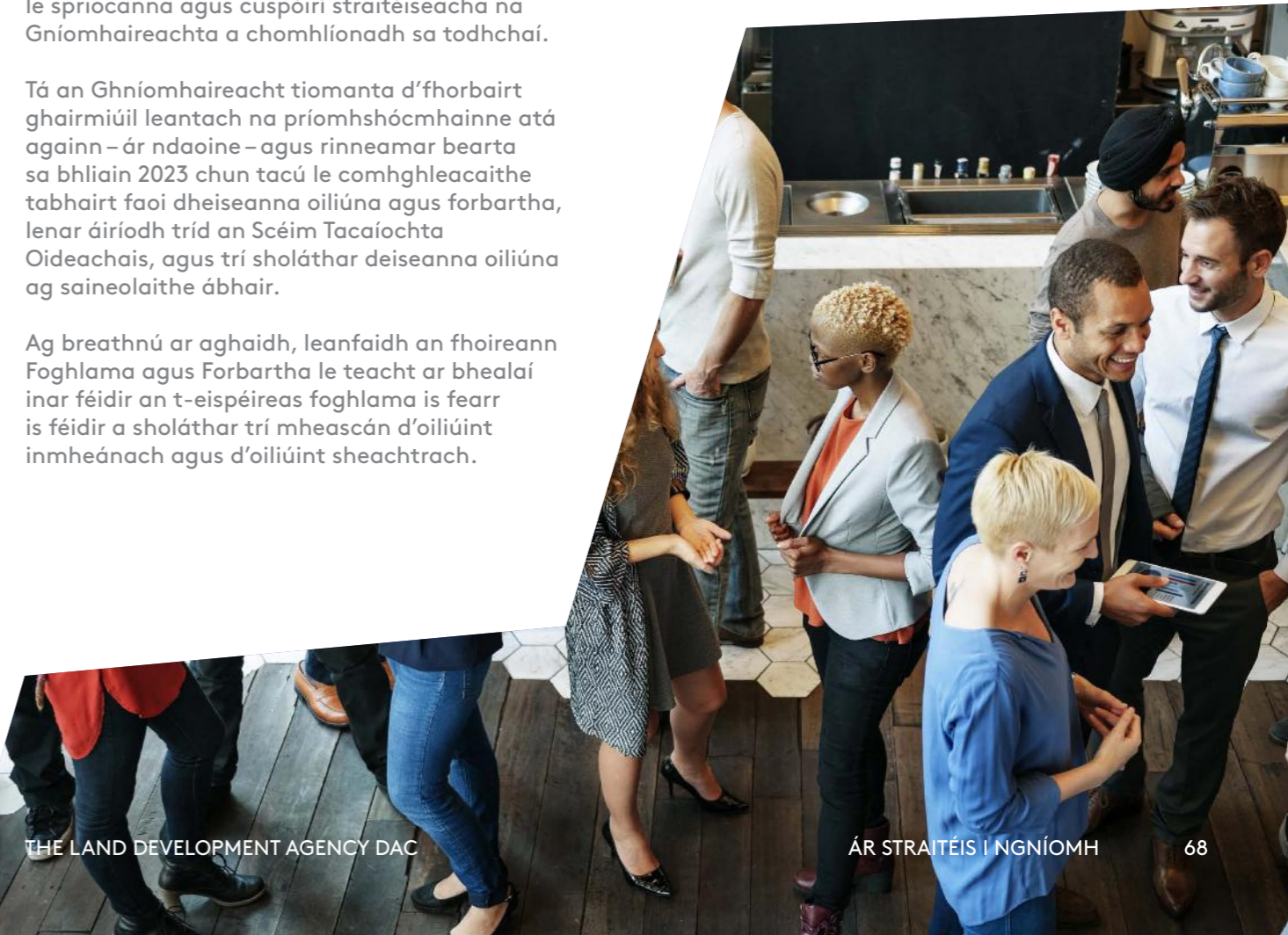
Tá an Gníomhaireacht tiomanta d'fhorbairt ghairmiúil leantach na príomhshócmhainne atá againn – ár ndaoine – agus rinneamar bearta sa bhliain 2023 chun tacú le comhghleacaithe tabhairt faoi dheiseanna oiliúna agus forbartha, lena áiríodh tríd an Scéim Tacaíochta Oideachais, agus trí sholáthar deiseanna oiliúna ag saineolaithe ábhair.

Ag breathnú ar aghaidh, leanfaidh an fhoireann Foghlama agus Forbartha le teacht ar bhealaí inar féidir an t-eispéireas foghlama is fearr is féidir a sholáthar trí mheascán d'oiliúint inmheánach agus d'oiliúint sheachtrach.

Éagsúlacht agus Cuimsiú

Tá an Gníomhaireacht tiomanta do chultúr oscailte dearfach a sholáthar dár bhfostaithe agus do gach duine a oibríonn inár n-eagraíocht.

Gníomhaíonn Dínit ag an Obair chun treoir a thabhairt dúinn maidir leis an dóigh a n-idirghníomhaímid le comhghleacaithe, le cliant agus le gach geallsealbhóir. Tá beartais agus nósanna imeachta i bhfeidhm chun cultúr dearfach, measúil agus comhoibriúch a chothú laistigh den Gníomhaireacht, agus leabaíodh iad sin trí threoir leanúnach agus trí sheisiúin oiliúna idirghníomhaí fostaithe a sholáthar. Leanaimid le hobair i gcomhpháirt le grúpaí amhail an Tionscnamh Doirse Oscailte agus Fostóirí ar son an Athraithe, agus rachaimid sa tóir ar dheiseanna chun comhoibriú den sórt sin a bhreisiú agus a fhás le linn na bliana 2024.

Soláthar

Tá próisis agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht chun a chinntiú go gcomhlíontar rialacha soláthair phoiblí de bhun reachtaíocht, ciorcláin agus treoirlínte ar leibhéal an Aontais Eorpaigh agus ar an leibhéal náisiúnta.

Is í an fheidhm Soláthair laistigh den Ghníomhaireacht a choimircíonn caiteachas agus a chinntíonn go gcomhlíontar na beartais agus na nósanna imeachta iomchuí.

Oibrímid i gcomhar lenár gcustaiméirí inmheánacha chun a chinntiú go bhfuil socruithe láidre solúbtha conraitheoireachta i bhfeidhm, ar socruithe iad lena bhfreastalaítear ar a riachtanais agus, an tráth céanna, lena meaitseáiltear cumas agus inniúlacht na margáí lena dtéimid i dteagmháil.

Le linn na bliana 2023, bhainistíomar breis agus €143m de chaiteachas laistigh den fheidhm Soláthair le níos mó ná 130 soláthróir.

Thugamar isteach samhail nua oibriúcháin lena gcumasaítear rochtain éasca ar sheirbhísí soláthair. Ar an tslí sin, cinntítear go mbíonn rochtain ag ár gcustaiméirí inmheánacha ar na daoine cearta san áit cheart agus ag an am ceart.

Thionscnaíomar próiseas Pleanála Ilbhliantúla Soláthair, áit a gcuirtear riachtanais phleanáilte le chéile i bplean leanúnach.

D'fhorbraíomar samhla comhlíontacha éifeachtúla conraitheoireachta, ar samhla iad lena gcumasaítear rochtain níos éasca ar earraí agus ar sheirbhísí.

Rialachas agus Comhlíonadh

A bhúil leis an ról uathúil atá ag an nGníomhaireacht sa chóras talún agus tithíochta, cuirtear ar a cumas tacú le teacht ar réitigh ar phríomhdhúshláin shistéamacha a bhaineann le tithíocht inacmhainne agus shóisialta a sholáthar. Tá rún daingean againn tacú leis an bpobal agus ár gcuid acmhainní a úsáid ar bhealach stuama, éifeachtach agus trédhearcach ar mhaithe le tionchar buan dearfach a bhaint amach.

Oibríonn an Gníomhaireacht mar Chuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe atá faoi theorainn scaireanna, agus tá sí freagrach as na hoibleagáidí reachtúla uile atá leagtha amach san Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (a síníodh ina dhlí an 21 Iúil 2021). Tá an Gníomhaireacht faoi réir an Chóid Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus an Chóid Caiteachais Phoiblí (dá gníomhaíochtaí neamhthráchtála).

“

TÁ AN GHNÍOMHAIREACTH TIOMANTA DO CHULTÚR RIALACHAIS CHORPARÁIDIGH LÁIDIR A CHOThÚ...

Comhaontú Soláthair Feidhmíochta Rialachais agus Comhaontú Formhaoirseachta

Is é an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta a cheapann an Bord agus tá an Bord cuntasach don Aire. Bíonn rialachas na Gníomhaireachta faoi fformhaoirseacht a Boird, a shocraíonn mórchuspóirí straitéiseacha na Gníomhaireachta, a sholáthraíonn ceannaireacht ar phríomhthosaíochtaí gnó agus a dhéanann formhaoirseacht ar fheidhmeanna na Gníomhaireachta.

An Cód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

Úsáideann an Gníomhaireacht an Cód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) mar bhunsraith lena creat rialachais. Tá an Gníomhaireacht tiomanta do chultúr rialachais chorparáidigh láidir a chothú agus dá gcuid beartas rialachais agus nósanna imeachta rialachais a athbhreithniú ar bhonn tráthrialta chun a chinntiú go n-oibríonn an Gníomhaireacht de réir ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh, go ngníomhaíonn sí go stuama, go heiticiúil agus go trédhearcach agus go seolann sí a gníomhaíochtaí i gcomhréir lena freagrachtaí reachtúla.

Cód Iompair agus Coinbhleacht Leasa

Ghlac an Gníomhaireacht nósanna imeachta an Achta um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995, agus an Achta um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, 2001, ar bhonn riaracháin. De bhreis air sin, d'fhorbair an Gníomhaireacht Cód Iompraíochta do bhail foirne agus comhaltaí Boird na Gníomhaireachta. Faoin gCód, ní mór do chomhaltaí Boird na Gníomhaireachta a leasanna a chlárú trí dhearbhu bliantúil a chur isteach.

Sláinte agus Sábháilteacht

Tá rún daingean ag an nGníomhaireacht obair i gcomhréir leis na forálacha den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta), 2007 go 2021, de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Tógáil), 2013 go 2021, agus le reachtaíocht ghaolmhar eile. Sa bhliain 2023, lean an Gníomhaireacht le forbairt a dhéanamh ar a beartais agus a nósanna imeachta sláinte agus sábháilteachta, le faireachán a dhéanamh ar shláinte agus sábháilteacht trí chigireachtaí/iniúchtaí a dhéanamh, agus le hoiliúint chuí sláinte agus sábháilteachta a chur ar bhaill foirne.

Saoráil Faisnéise agus Rochtain ar Fhaisnéis maidir leis an gComhshaol

Is comhlacht poiblí chun críocha an Achta um Shaoráil Faisnéise, 2014, í an Gníomhaireacht. De bhreis ar fhorálacha na reachtaíochta um shaoráil faisnéise, féadfar faisnéis maidir leis an gcomhshaol a iarraidh ón nGníomhaireacht de bhun na Rialachán um Rochtain ar

Fhaisnéis maidir leis an gComhshaol, 2007-2018.

Sa bhliain 2023, fuair an Gníomhaireacht 43 iarraidh saorála faisnéise. Díobh sin, géilleadh do thrí cinn, géilleadh go páirteach do 26 cinn, agus diúltaíodh géilleadh do 14 cinn. Ní bhfuarthas aon iarrataí faoi na Rialacháin um Rochtain ar Fhaisnéis maidir leis an gComhshaol sa bhliain 2023.

Tá mionsonraí faoi ghníomhaíocht sa bhliain 2023 tugtha thíos. Is féidir iad a fháil ar shuíomh Gréasáin na Gníomhaireachta freisin.

Cumarsáid le Geallsealbhóirí

12

Cheist
Pharlaiminteacha

53

Cheist ón Oireachtas

3100

Ceist Ghinearálta

An Ghaeilge

Leagtar amach in Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 na dualgais atá ar chomhlachtaí poiblí maidir le seirbhísí a sholáthar sa Ghaeilge agus maidir leis na cearta atá ag an bpobal chun leas a bhaint as na seirbhísí sin. Chun cloí leis na dualgais atá leagtha amach san Acht, chonraigh an Ghníomhaireacht aistritheoirí seachtracha chun a chinntiú go ndéantar aon doiciméadacht iomchuí agus an fhaisnéis statach ar shuíomh Gréasáin na Gníomhaireachta a aistriú agus a fhoilsiú ar bhealach tráthúil. Chomh maith leis sin, tháirg an Ghníomhaireacht a lógó, a stáiseanóireacht agus a sínithe ríomhphoist i bhformáid dhátheangach i nGaeilge agus i mBéarla agus cinntíonn sí go bhfoilsítear foilseacháin iomchuí sa dá theanga.

An Dualgas um Chomhionannas agus Cearta an Duine

Féachann an Ghníomhaireacht leis an gcomhionannas a chur chun cinn, leis an idirdhealú a chosc, agus le cearta an duine atá ag a cuid fostaithe agus geallsealbhóirí agus ag gach duine a ndéanann a cuid beartas agus pleananna difear dóibh a chosaint. Tá an Ghníomhaireacht tiomanta dá chinntiú go mbreithnítear an comhionannas agus cearta an duine inár ngnáthoibríochtaí laethúla. Tá an Ghníomhaireacht tiomanta dá creat rialachais a neartú chun comhlíonadh Dhualgas na hEarnála Poiblí um Chomhionannas agus Cearta an Duine a chinntiú.

Cosaint Sonraí agus an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí

Tá an Ghníomhaireacht tiomanta do chloí leis na hoibleagáidí atá uirthi faoin Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí agus faoi na hAchtanna um Chosaint Sonraí. Is rialaitheoir sonraí cláraithe faoi na hAchtanna um Chosaint Sonraí í an Ghníomhaireacht.

Rinne an Ghníomhaireacht sraith beartas agus nósanna imeachta a fhorbairt agus a chur chun feidhme ar fud gach aonaid gnó chun tacú le comhlíonadh an Rialacháin Ghinearálta maidir le Cosaint Sonraí agus leanann sí de na beartais agus na nósanna imeachta sin a athbhreithniú agus a oiriúnú de réir mar is gá. Déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú ar oibriú an chreata um Chomhlíonadh Cosanta Sonraí. Rinne Bord na Gníomhaireachta athbhreithniú ar na beartais agus na nósanna imeachta sin, agus cheadaigh sé iad i mí na Nollag 2023. Cuireadh iad i bhfeidhm do bhaill foirne na Gníomhaireachta ina dhiaidh sin.

I measc na bpríomh-mhíreanna eile atá i bhfeidhm tá ráitis phríobháideachta na heagraíochta (atá ar fáil ar www.lda.ie), ina dtugtar tuiscint d'úsáideoirí seirbhíse ar conas a dhéanann an Ghníomhaireacht sonraí pearsanta a úsáid agus a chosaint. Tá fardal i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht ina mionsonraítear an tsaolré sonraí pearsanta (taifead próiseála).

Sa bhliain 2023, rinne an Ghníomhaireacht na nithe seo a leanas:

Comhaontuithe próiseála sonraí agus comhaontuithe rialaitheoirí compháirteacha a athbhreithniú agus a nuashonrú, de réir mar ba ghá.

Ceithre mheasúnú tionchair ar chosaint sonraí agus measúnú leasa dhlisteanigh amháin a chur i gcrích.

Deich seisiún feasachta agus oiliúna a réachtáil

Ár mBord

Amhail an 31 Nollaig 2023,
chuiris an Bord ar The Land
Development Agency DAC na
daoine seo a leanas:

Cormac O'Rourke
Cathaoirleach

John Coleman
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
agus Comhalta Boird

Geraldine Smith
Comhalta Boird

Ann Markey
Comhalta Boird

Michelle Norris
Comhalta Boird

Brian Keogh
Comhalta Boird

John O'Connor
Comhalta Boird

Seamus Neely
Comhalta Boird

Ráitis Airgeadais

An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile	80
Tuarascáil na Stiúrthóirí	81
Ráiteas Rialachais	91
Ráiteas faoi Rialú Inmheánach	101
Ráiteas faoi Fhreagracht na Stiúrthóirí	107
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	108
Tuarascáil Iniúcháireachta Forvis Mazars	110
Ráitis Airgeadais	113
Ráiteas loncaim	114
Ráiteas faoi loncam Cuimsitheach	115
Ráiteas faoin Staid Airgeadais	116
Ráiteas faoi Athruithe i gCothromas	117
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	118
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	119

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile

Stiúrthóirí	Cormac O'Rourke John Coleman Michelle Norris (31 Nollaig 2023) Seamus Neely Brian Keogh John O'Connor Geraldine Smith Ann Markey
Oifig Chláraithe agus Seoladh Gnó	The Land Development Agency DAC An 4ú hUrlár de Theach Áth na Fuinseoige Sráid na Teamhrach Baile Átha Cliath 2 D02 VX67
Rúnaí Cuideachta	Bradwell Limited 10 Ardán Phort an Iarla Baile Átha Cliath 2 D02 T380
Uimhir Chuideachta	710453
Iniúcháirí	Forvis Mazars (Mazars roimhe sin) Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla Ionad Fearchair Bloc 3 Bóthar Fearchair Baile Átha Cliath 2 D02 A339 An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste 3A Sráid an Mhéara Uachtarach Baile Átha Cliath 1 D01 PF72
Baincírí	AIB 1-4 Sráid Bhagóid Íochtarach Baile Átha Cliath 2 D02 X342
Suíomh Gréasáin	www.lda.ie
Ríomhphost	info@lda.ie

Tuarascáil na Stiúrthóirí

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Tíolacann Stiúrthóirí The Land Development Agency DAC (dá ngairtear anseo feasta “LDA”, “an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún”, “an Ghníomhaireacht” nó “an Chuideachta”) tuarascáil agus ráitis airgeadais iniúchta na Cuideachta do thréimhse airgeadais na bliana 2023, ón 1 Eanáir 2023 go dtí an 31 Nollaig 2023 (“an tréimhse airgeadais”, “an tréimhse” nó “an bhliain”).

AN CHUIDEACHTA

Bunaíodh an Chuideachta de bhun an Achta fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (“an tAcht”). Corpraíodh an Chuideachta in Éirinn an 20 Nollaig 2021 agus thosaigh sí ag trádáil an 31 Márta 2022. Ba ar an dáta sin a d’éirigh an Chuideachta ina heintiteas oibriúcháin comharba don Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún a bhí ann roimhe, arbh é an t-eintiteas eastramhach a cruthaíodh de bhun an Ordaithe fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún (Bunú), 2018 (I.R. Uimh. 352 de 2018), arna leasú leis an Ordú fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún (Leasú), 2018 (I.R. Uimh. 603 de 2018), arna leasú, agus a díscaoileadh an 31 Márta 2022. Aistríodh gach sócmhainn, dliteanas, ball foirne agus feidhm de chuid an eintitis réamhtheachtaigh chuig an gCuideachta de réir an Achta.

Sealbhaíonn an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta úinéireacht thairbhíúil deiridh na Cuideachta trí 924 mhíliún scair ainmniúil agus 1 mhíliún scair ainmniúil a bheith acu faoi seach.

PRÍOMHGHNÍOMHAÍOCHTAÍ

Is é príomhghníomhaíocht na Cuideachta fáil agus forbairt talún agus tithíochta inacmhainne agus sóisialta a éascú lena ligean ar cíos nó lena cur ar aghaidh chuig úinéireacht phríobháideach. Soláthraíonn an Chuideachta seirbhísí pleanála, deartha, tógála agus bainistíochta réadmhaoine i bPoblacht na hÉireann chun an cuspóir sin a bhaint amach.

Tá tithíocht á fáil agus á forbairt ag an gCuideachta faoi láthair, ar tithíocht í a ndéanfar tithíocht shóisialta nó inacmhainne di ar deireadh. Nuair a bheidh siad críochnaithe, díolfaidh an Chuideachta na haonaid shóisialta le húdarais áitiúla iomchuí lena soláthar ar aghaidh d’iarratasóirí ar thithíocht shóisialta.

Is é atá i dtithe inacmhainne ná aonaid inacmhainne ar díol nó aonaid ar cíos de réir costais. Le haonaid inacmhainne ar díol, déantar socrú do thithe inacmhainne a dhíol le hiarratasóirí incháilithe ar ioncam measartha. Oibríonn an Chuideachta i gcomhpháirt le húdarais áitiúla ar fud an stáit, a éascaíonn an próiseas sin agus a fhoinsíonn iarratasóirí incháilithe.

Is cineál nua cíosa fhadtarmaigh inbhuanaithe tí í tithíocht ar cíos de réir costais, agus í dírithe ar theaghlaigh ar meánioncam ar mó a n-ioncam ná na teorainneacha tithíochta sóisialta. Faoin tsamhail um thithíocht ar cíos de réir costais, ní shocraítear na cíosanna a ghearrtar i leith tithe ach amháin chun an costas a bhaineann leis na tithe a mhaoiniú, a thógáil, a bhainistiú agus a chothabháil a chumhdach. Nuair a bheidh siad críochnaithe, coinneoidh an Chuideachta úinéireacht na n-aonad sin agus ligfidh sí iad ar cíos go díreach le hiarratasóirí incháilithe.

Cuireann an Chuideachta feidhmeanna poiblí i gcrích freisin, lena n-áirítear máistirphleananna a ullmhú agus talamh atá faoi úinéireacht phoiblí agus talamh eile a chruinniú le haghaidh dlúthfhorbairt chomhleanúnach, agus í ag tacú ar an tslí sin le beartas Rialtais, lena n-áirítear an Creat Náisiúnta Pleanála.

Is ó scairchaipiteal íochta na Cuideachta a chistítear feidhmeanna tráchtála, lena n-áirítear infheistíocht caipitil a bhaineann le fáil talún agus le forbairt tithíochta. Is ar leithligh uaidh sin le deontais ón Oireachtas a chistítear na feidhmeanna poiblí, amhail an Tuarascáil ar Thailte Poiblí lomchuí a ullmhú.

ATHBHREITHNIÚ GNÓ

Leagtar amach i Ráiteas an Chathaoirligh agus an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin sa Tuarascáil Bhliantúil forbairt agus feidhmíocht na Cuideachta le linn na bliana agus na heachtraí suntasacha a thit amach le linn na tréimhse sin. Tá tuilleadh faisnéise faoi straitéis, samhail ghnó agus oibríochtaí na Gníomhaireachta tugtha sa rannán ‘Athbhreithniú Gnó’ den Tuarascáil.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Shainaithin an Chuideachta na príomhríosaí seo a leanas, a d’fhéadfadh dochar a dhéanamh do ghnóthú a cuspóirí.

Aimn an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
An Fháil ar Chistiú, agus Foinse agus Struchtúr an Chistiúcháin	Na rioscaí a bhaineann leis an bhfáil ar chistiú do thionscadail ilbhliantúla, agus le foinse agus struchtúr an chistiúcháin sin, a theastaíonn chun plean gnó na Cuideachta a chomhlíonadh.	<p>Maolaíonn an Chuideachta na rioscaí seo trí na nithe seo a leanas a dhéanamh:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cinntítear le próisis láidre airgeadais, lena n-áirítear buiséadú, soláthar agus breithmheas ar infheistíocht, go gcuireann an Ghníomhaireacht teorainn le gníomhaíochtaí soláthair tithíochta (e.g., soláthar aonad ar Cíos de réir Costais) chun aillniú leis an gcistiú atá ar fáil; Caidreamh leantach leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta agus le NewERA maidir leis an mbeartas um Thithíocht do Chách a chomhlíonadh; Rannpháirtíocht sa Scéim Infheistíochta um Thionóntacht Shlán ar Chíos Inacmhainne; agus Próiseas leanúnach um fhaireachán agus measúnú a dhéanamh ar fhoinsí cistiúcháin, de réir mar is cuí, ar aon dul leis an sainordú atá ag an gCuideachta. Faireachán a dhéanamh ar cheangaltais channacha chaipitil in aghaidh an chistiúcháin atá ar fáil.
An Soláthar Talún agus an Fháil ar Thalamh	Na héiginnteachtaí a bhaineann leis an bhfáil ar thailte (poiblí agus príobháideacha) atá oiriúnach dá gceannach ag an gCuideachta lena bhforbairt agus/nó leis an easpa soláthair ina leith sin.	<p>Cuireann an Chuideachta raon gníomhaíochtaí éagsúla i gcrích chun tacú leis an riosca seo a mhaolú:</p> <ol style="list-style-type: none"> Reáchtáiltear feachtais phoiblí ina n-iarrrtar ar úinéirí talún príobháidí speis a chur in iúl i láithreáin atá faoi úinéireacht phríobháideach a dhíol leis an gCuideachta le haghaidh tithíocht inacmhainne a sholáthar; Breithnítear gach láithreán, agus cuirtear é faoi réir measúnuithe tosaigh, dícheall cuí dlíthiúil agus teicniúil agus athbhreithniú straitéiseach forbartha, ina soláthraítear mionanailís ar an acmhainneacht atá ag gach tionscadal; Sanntar speisialtóirí tiomnaithe fála láithreán chun píblíne tailte a chur le chéile lena bhforbairt; Glactar cur chuige ilghnéitheach i leith píblíne tailte a fhorbairt, ar cur chuige é lena n-aithnítear agus lena mbreithnítear an raon leasanna atá ag rannpháirtithe earnaí; agus Déantar mion-athbhreithniú dian ar thionscadail fhéideartha, lena n-áirítear grinnscrúdú agus formhaoirseacht ón bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin, ón mBord agus ó fhochoistí.
Ceadanna Pleanála atá Inmharthana agus Tráthúil	Na rioscaí a eascraíonn as mainneachtain na Gníomhaireachta ceadanna pleanála tráthúla a áirithiú, lena n-áirítear tionchair a bhaineann le hathbhreithnithe breithiúnacha ar dhearadh agus inmharthanacht scéimeanna agus ar an bpíblíne forbartha.	<p>Chun déileáil le rioscaí a bhaineann le ceadanna pleanála ar bhealach níos fearr, cuireann an Ghníomhaireacht na dea-chleachtas seo a leanas i bhfeidhm:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bunaíodh Foireann Pleanála Straitéisí de pheanáilaithe seanchleachta laistigh den Ghníomhaireacht, agus cuireann sí comhairle ar Fhoirne Deartha atá faoi Stiúir ag Ailtirí, agus tacaíonn sí le tionscadail a fhorbairt agus a sholáthar; Baineann an Ghníomhaireacht leas as na ceachtanna a fhoghlaimítear ó chinntí pleanála agus achomhairc agus ó bhreithiúnais athbhreithnithe bhreithiúnaigh chun bonn eolais a chur faoin straitéis agus faoin gcur chuige i leith iarratais amach anseo; Forbraíonn an Fhoireann Deartha atá faoi Stiúir ag Ailtirí Straitéisí Pleanála Tionscadail do gach tionscadal, agus déanann Foireann Pleanála Straitéisí na Gníomhaireachta iad a bhailíochtú; Cuirtear aighneachtaí iarratais pleanála faoi réir dianphróiseas athbhreithnithe, mar aon le hathbhreithniú ón lucht bainistíochta feidhmiúcháin; agus Cuirtear gach tionscadal faoi réir próiseas tráthrialta fairmiúil athbhreithnithe straitéisigh forbartha. Tacaíonn an t-athbhreithniú straitéiseach forbartha le sainaitheant agus bainistíocht a dhéanamh ar rioscaí a bhaineann le ceadanna pleanála.

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Soláthar Clár	Na rioscaí a bhaineann le moilleanna nach bhfuil aon tionchar ná smacht ag an gCuideachta orthu, lena n-áirítear spleáchais ar bhonneagar cumasúcháin agus ar cheaduithe a fháil go tráthúil chun gur féidir le tionscadail dul ar aghaidh.	<p>Maolaíonn an Cuideachta na rioscaí seo trí na nithe seo a leanas a dhéanamh:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cuirtear próiseas fála agus forbartha talún chun feidhme, ar próiseas é atá ailínithe leis an dea-chleachtas bunaithe agus lena léirítear timpeallacht oibriúcháin uathúil na Cuideachta; Breithnítear gach láithreán, agus cuirtear é faoi réir measúnuithe tosaigh, dícheall cuí dlíthiúil agus teicniúil agus athbhreithniú straitéiseach, ina soláthraítear mionanailís ar an acmhainneacht atá ag gach tionscadal; Tacaítear le breisoideachas, oiliúint agus cóitseáil ar gach leibhéal ar fud na heagraíochta, lena n-áirítear ar leibhéal an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na Foirne Bainistíochta Feidhmiúcháin, mar shásra chun tacú le príomhthallann a fhorbairt agus a choinneáil go leanúnach; Breithnítear gach tionscadal, agus cuirtear é faoi réir próiseas athbhreithnithe straitéisigh forbartha chun foinse na rioscaí agus na moilleanna seachtracha a d'fhéadfadh a bheith ann a shainithint; agus Cuirtear dea-chleachtas bhainistíochta tionscadal i bhfeidhm chun geallsealbhoirí a bhainistiú, chun formhaoirseacht a dhéanamh ar thionscadail, agus chun dúshláin a thuar agus a mhaolú. Tacaítear le breisoideachas, oiliúint agus cóitseáil ar gach leibhéal ar fud na heagraíochta, lena n-áirítear ar leibhéal an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na Foirne Bainistíochta Feidhmiúcháin, mar shásra chun tacú le príomhthallann a fhorbairt agus a choinneáil go leanúnach;
An Beartas Tithíochta agus an Timpeallacht Rialála	<p>Na dúshláin atá ann spriocanna na Cuideachta a chomhlíonadh i ndáil le tithíocht ar cíos de réir costais, le tithíocht inacmhainne, leis an mbeartas ligin agus le bainistíocht sócmhainní agus, an tráth céanna:</p> <ul style="list-style-type: none"> Na rialacháin maidir le tithíocht ar cíos de réir costais agus tithíocht inacmhainne ar díol a chomhlíonadh; Éiginnteachtaí costas fairgníochta a bhainistiú; agus Buiséid, costais agus torthaí a réamhaisnéisiú go cruinn. 	<p>Áirítear iad seo a leanas leis na gníomhartha maolaitheacha a dhéanann an Cuideachta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Glaactar páirt sa Scéim um Thionóntacht Shlán ar Chíos Inacmhainne, a bhfuil mar aidhm léi aghaidh a thabhairt ar dhúshláin inharthanachta trí infheistíocht cothromais a sholáthar do thionscadail tithíochta ar cíos de réir costais; Cuirtear struchtúir agus próisis éifeachtúla i bhfeidhm laistigh den Cuideachta chun éifeachtúlachtaí costais a bhaint amach agus chun tacú le tionscadail inharthana tithíochta ar cíos de réir costais; agus Leantar le faisnéis, léargas, agus ceachtanna a fhoghlaimítear a chur in iúl do gheallsealbhoirí rialtais maidir leis na rialacháin um thithíocht ar cíos de réir costais, ar mhaithe le híoslághdú a dhéanamh ar na bacainní a d'fhéadfadh a bheith ann ar rochtain ar scéimeanna forbartha.
An Phunann Aonad ar Cíos de réir Costais	Na dúshláin a bhaineann le réadmhaoine ar cíos a thabhairt chuig an margadh ar scála mór, le comhlíonadh dlíthe agus rialachán a chinntiú, agus le tithe ardchaighdeán a bhainistiú go gairmiúil a sholáthar do thionóntaí.	<p>Féachann an Cuideachta ar thionóntaí mar phríomh-gheallsealbhoirí, agus úsáideann sí raon beart chun cabhrú le maolú a dhéanamh ar na rioscaí a bhaineann le réadmhaoine a ligean ar cíos le tionóntaí:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aistriú Tosaigh ón bhForbróir - sula n-aistrítear chuig an gCuideachta í, cuirtear gach forbairt faoi réir mionphróiseas aistrithe um dhícheall cuí teicniúil agus aimsiú fabhtanna chun a chinntiú go bhfuil sí comhlíontach agus réidh le tionóntaí; Roghnú Tionóntaí - úsáidtear próiseas iarratais ar thithíocht ar cíos de réir costais atá éifeachtúil agus comhlíontach ó thaobh rialála de chun iarrthóirí a bhféindearbhaíonn go bhfuil siad incháilithe a roghnú go randamach trí chrannchur le haghaidh mionseiceáil incháilitheachta; Measúnú ar Thionóntaí Ionchasa - déanann gairmithe ceadúnaithe maoinne de chuid an Rialálaí Seirbhíse Maoinne measúnú ar thionóntaí ionchasa faoi na critéir incháilitheachta atá leagtha amach san Acht um Thithíocht Inacmhainne, 2021, agus i gcomhréir leis an treoir ón mBord um Thionóntachtaí Cónaithe; Ligean ar Cíos - bainistiú Bainisteoirí seachtracha ceadúnaithe Réadmhaoine an próiseas um ligean ar cíos, áit a dtugtar léasanna do thionóntaí, a gcláraítear leis an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe iad, a dtugtar eochracha dóibh, etc., agus a ndéanann siad conradh bainistíochta tionóntachta saoil; Bainistíocht Tionóntachta agus Réadmhaoine - bainistiú Bainisteoirí ceadúnaithe Réadmhaoine tionóntaí agus na réadmhaoine le linn thréimhse feidhme na léasanna. Áirítear leis sin sceidil chothabhála coiscthí agus frithghníomhaí réadmhaoine a phleanáil chun dea-bhail a choinneáil ar an gcóiríocht; Athligéan ar Cíos - nuair is infheidhme, cinntítear le próiseas éifeachtúil um athligéan ar cíos go n-íoslághdaítear an líon réadmhaoine folmha agus costais chothabhála; agus Faireachán agus Tuairiscí - tugann Bainisteoirí Réadmhaoine tuairisc don Cuideachta ar raon méadrachtaí feidhmíochta, lena n-áirítear tuairiscí ioncaim agus caiteachais, cíos, agus réiteach éarlaisí.

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Caidreamh agus Comhoibriú le Geallsealbhoirí	Na rioscaí a eascraíonn as spleáchas mór a bheith ann ar thacaíocht ó roinnt geallsealbhoirí seachtracha, lena n-áirítear eintitis rialtais, forbróirí, conraitheoirí, soláthóirí, pobail, etc., chun sainordú, tosaíochtaí straitéiseacha agus tionscadail na Cuideachta a chur i gcrích.	<p>Aithníonn an Cuideachta a thábhachtaí atá caidreamh éifeachtach, comhoibriú éifeachtach agus, nuair is cuí, formhaoirseacht éifeachtach maidir le maolú a dhéanamh ar rioscaí a bhaineann le geallsealbhoirí.</p> <p>Eintitis Rialtais</p> <ol style="list-style-type: none"> Leis an gcur chuige a ghlacann an Cuideachta i leith caidreamh le geallsealbhoirí, baintear an chothromaíocht is gá amach idir an sainordú atá aici (mar atá leagtha amach san Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021) a chur i gcrích, freastal ar na hionchais atá ag geallsealbhoirí mar eintiteas tráchtála státúraithe, agus na hoibleagáidí atá uirthi mar chuideachta gníomhaíochta ainmnithe a chomhlíonadh; Déanann an Cuideachta caidreamh tráthrialta réamhghníomhach le príomhchinnteoirí laistigh den rialtas láir, laistigh den rialtas áitiúil, agus laistigh de ghníomhaireachtaí stáit (e.g., an Ghníomhaireacht Tithíochta); agus Trí chineálacha núosacha cur chuige a fhorbairt, a thástáil agus a chomhroinnt, cothaíonn an Cuideachta caidrimh éifeachtacha a rannchuidíonn le tithíocht a sholáthar. <p>Pobail agus Daoine den Phobal</p> <p>Aithníonn an Cuideachta gur gá luathcaidreamh a dhéanamh leis an bpobal áitiúil chun tacú le pobail bhisúla a chruthú agus chun tionchar sóisialta dearfach leanúnach a bhaint amach óna cuid gníomhaíochtaí. Chomh maith leis sin, feidhmíonn sí beartas maidir le caidreamh le geallsealbhoirí agus nósanna imeachta gaolmhara chun a chinntiú go gcomhoibríonn an Cuideachta ar bhealach ardchaighdeán comhsheasmhach le pobail agus le grúpaí eile. Cuimsíonn an beartas sin gníomhaíochtaí cosúil leo seo a leanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Próisis chomhairliúcháin ar líne; Straitéisí teagmhála lena mbaintear leas as bealaí éagsúla cumarsáide, e.g., suíomh Gréasáin, teilifón, ionaid fhísiciúla áitiúla 'buail isteach', clár fógraí, agus bealaí eile; Luathcaidreamh réamhphleanála agus réamhdheartha; agus Caidreamh le grúpaí pobail áitiúil. <p>Díoltóirí Talún agus Réadmhaoine</p> <ol style="list-style-type: none"> Trí raon cineálacha cur chuige a ghlacadh, coinníonn an Cuideachta píblíne deiseanna ar bun chun cineálacha difriúla díoltóirí a fhostú, lena n-áirítear iad seo a leanas: <ul style="list-style-type: none"> Úinéirí tailte Stáit; Úinéirí talún príobháidí (idir thalamh a bhfuil cead pleanála aige agus thalamh nach bhfuil cead pleanála aige); agus Úinéirí forbairt atá críochnaithe/atá á dtógáil. Leis an Tuarascáil ar Thailte Poiblí lomchuí ón gCuideachta, soláthraítear próiseas straitéiseach leanúnach chun sainithint agus measúnú a dhéanamh ar thailte tearcúsáidte atá faoi úinéireacht an Stáit lena bhféadfaí tacú le píblíne tailte féideartha a thógáil le haghaidh tithíocht inacmhainne a sholáthar; Trí chaidreamh freagrach margaidh ó ghairmithe seanchleachta infheistíochta, rannchuidítear leis an gclú atá ar an gCuideachta mar rannpháirtí tábhachtach sa mhargadh, agus cabhraítear le hinfeistíochtaí luach ar airgead a bhaint amach; agus Le próisis láidre fála agus forbartha talún, lena n-áirítear athbhreithnithe straitéiseacha forbartha agus dícheall cuí, rannchuidítear le maolú a dhéanamh ar rioscaí fála.

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Caidreamh agus Comhoibriú le Geallsealbhóirí (ar leanúint)		<p>Forbróirí, Conraitheoirí agus Príomhsholáthróirí</p> <ol style="list-style-type: none"> I gcás forbróirí, conraitheoirí agus príomhsholáthróirí, tá creataí láidre i bhfeidhm ag an gCuideachta ó thaobh soláthair, bainistíocht conarthaí, bainistíocht tionscadal, formhaoirseachta agus cuntasachta de chun a chinntiú go leagtar díriú ar fheidhmíocht, ar chomhlíonadh, ar cháilíocht, agus ar thithíocht a sholáthar de réir an bhuiséid agus an sceidil; Déantar faireachán agus formhaoirseacht leanúnach ar fhorbróirí gníomhacha in aghaidh speictream leathan méadrachtaí; agus Tugann forbróirí, conraitheoirí agus príomhsholáthróirí dearbhú gach bliain ar a laghad ar a leordhóthanaí atá bainistíocht riosca, rialuithe inmheánacha, cobhsaíocht airgeadais, athléimneacht oibríochtúil, agus nithe eile.
Branda agus Dé-Shainordú na Gníomhaireachta	Bionn dúshlán le sárú ag an gCuideachta a bhaineann leis an dé-shainordú atá aige mar thógálaí tithe agus mar sholáthraí Tithíochta ar Cíos de réir Costais a bhainistiú agus í ag déanamh caidreamh le díoltóirí, le polaiteoirí agus le hionadaithe poiblí eile.	<p>Áirítear iad seo a leanas leis na gníomhartha a dhéanann an Cuideachta chun tacú leis an riosca seo a bhainistiú:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mar chuideachta tráchtála leathstáit, coinníonn an Ghníomhaireacht neamhspleáchas polaitiúil ar bun i gcomhréir leis an reachtaíocht agus leis an ainmniú atá ag an nGníomhaireacht mar chuideachta gníomhaíochta ainmnithe a bhfuil bord neamhspleách stiúrthóirí aici; Leis an Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021, agus le beartais agus modheolaíochtaí infheistíochta arna gceadú ag Bord na Gníomhaireachta, cinntítear gur dea-shainithe atá sainordú na Gníomhaireachta; agus Leantar le cuspóir agus sainordú na Gníomhaireachta a chur in iúl agus a threisiú trí chumarsáidí seachtracha na Gníomhaireachta (súiomh Gréasáin, preas, caidreamh poiblí, meáin shóisialta, etc.).

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Sláinte agus Sábháilteacht	An riosca go ndéanfaí díobháil thromchúiseach d'fhostaíthe, do dhaoine den phobal, do chonraitheoirí nó do dhaoine eile de dheasca gníomhaíochtaí soláthair tithíochta a sheoladh thar ceann na Cuideachta.	<p>Oibríonn an Cuideachta i ndlúthchomhar le baill foirne agus le Conraitheoirí chun maolú a dhéanamh ar na rioscaí sláinte agus sábháilteachta a bhaineann le tithe a thógáil agus a sholáthar, lena n-áirítear trí na nithe seo a leanas a dhéanamh:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cothaítear cultúr atá dírithe ar Shláinte agus Sábháilteacht idir Conraitheoirí agus an Ghníomhaireacht, lena n-áirítear feabhsú leanúnach; Déanann an Cuideachta Maoirseoir Tionscadail don Phróiseas Deartha agus Maoirseoir Tionscadail do Chéim na Tógála a cheapadh i scríbhinn, agus admháil scríofa á fáil go nglacann siad leis na ceapacháin. Ní mór don Cuideachta a bheith réasúnta deimhin de go bhfuil na daoine sin a cheapar inniúil sna dualgais a chur i gcrích faoi na rialacháin agus gur leor an oiliúint atá faighte acu agus an t-eolas, an taithí agus na hacmhainní atá acu chun an obair a dhéanamh; Déanann an Cuideachta cóip den réamhphlean sláinte agus sábháilteachta, arna ullmhú ag an Maoirseoir Tionscadail don Phróiseas Deartha, a sholáthar do na daoine uile atá á mbreithniú don ról mar Mhaoirseoir Tionscadail do Chéim na Tógála, nó atá ag cur isteach ar an ról sin, nó déanann sí socrú chun an chóip sin a sholáthar dóibh. Déanann an Maoirseoir Tionscadail do Chéim na Tógála tuilleadh forbartha ar an bPlean Sábháilteachta agus Sláinte, arb é an príomhdhoiciméad le haghaidh sláinte agus sábháilteachta a bhainistiú ar an láithreán é; Leagann an Maoirseoir Tionscadail don Phróiseas Deartha an Comhad Sábháilteachta faoi bhráid an chliant a luaite a bhíonn an obair críochnaithe. Ina dhiaidh sin, ní mór don chliant an Comhad Sábháilteachta a choimeád agus a choinneáil ar fáil don déanamh críochnaithe, ar mhaithe le sábháilteacht an úsáideora deiridh agus ar mhaithe le haon chothabháil nó athchóiriú amach anseo a dhéanamh go sábháilte ar an déanamh; Tá cleachtais Sláinte agus Sábháilteachta i gcomhréir leis na forálacha den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta), 2007 go 2021, de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Tógáil), 2013 go 2021, agus le reachtaíocht ghaolmhar eile. Tá córais chuimsitheacha Sláinte agus Sábháilteachta i bhfeidhm, lena n-áirítear measúnuithe riosca, faireachán, cigireachtaí, agus córais shábháilte oibre agus oiliúna, ach gan a bheith teoranta dóibh; Déantar formhaoirseacht agus faireachán ar chleachtais Sláinte agus Sábháilteachta Conraitheoirí trí chigireachtaí/iniúchtaí a dhéanamh, agus cuirtear oiliúint chuí sláinte agus sábháilteachta ar bhaill foirne; Tá próisis iniúcháireachta inmheánaí agus seachtraí agus próisis dearbhaithe inmheánaigh agus sheachtraigh i bhfeidhm; agus Tá próisis agus nósanna imeachta freagartha i bhfeidhm le haghaidh teagmhais chriticiúla a bhainistiú.
Cúrsaí Comhshaoil	Na rioscaí don chomhshaoil agus do dhaoine den phobal a eascraíonn as gníomhaíochtaí soláthair tithe na Gníomhaireachta agus as gníomhaíochtaí soláthair tithe de chuid Conraitheoirí agus as neamhchomhlíonadh na reachtaíochta comhshaoil.	<p>Áirítear iad seo a leanas leis na gníomhartha maolaitheacha a dhéanann an Cuideachta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ceanglaítear ar chonraitheoirí plean bainistíochta comhshaoil a sholáthar agus a chur chun feidhme, lena n-áirítear bainistíocht dramhaíola. Déantar faireachán ar an bplean sin chun comhlíonadh a mheas, agus oiriúnaítear an plean de réir mar is gá; Ceanglaítear ar chonraitheoirí faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme rialuithe comhshaoil agus ar chomhlíonadh ar bhonn leanúnach; agus Tá próisis agus nósanna imeachta freagartha i bhfeidhm le haghaidh teagmhais comhshaoil a bhainistiú.

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Daoine agus Tallann	An riosca nach n-éireodh leis an gCuideachta an t-eolas, na scileanna, na hinniúlachtaí agus an saineolas is gá a mhealladh, a earcú, a fhorbairt agus a choinneáil chun tosaíochtaí agus cuspoirí phlean gnó na Cuideachta a chomhlíonadh agus chun tacú le pleanáil chomharbais.	Cuireann an Chuideachta raon gníomhaíochtaí éagsúla i gcrích chun an riosca seo a bhainistiú, lena n-áirítear iad seo a leanas: <ol style="list-style-type: none"> Cuirtear luachanna Cuideachta i bhfeidhm lena mbrúitear rannpháirtíocht foirne chun cinn agus lena dtacaítear leis an sainordú atá aige, ar luachanna iad a gclóionn baill foirne go gníomhach leo; Tá plean ilbhliantúil fórsa saothair i bhfeidhm don Chuideachta, rud ina bhfuil riachtanais shainitheanta acmhainní; Mar chuid de pleanáil leanúnach fórsa saothair, bíonn baill den Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin, lena n-áirítear an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, ag saináthint príomhbhaill foirne shinsearacha chun comharba/duine ionaid a fhorbairt chun coinneáil eolais agus leanúnachas gnó a chinntiú; Tá straitéis earcaíochta i bhfeidhm lena n-úsáidtear raon leathan uirlisí agus bealaí, lena n-áirítear sainearcaitheoirí, comhlachtaí gairmiúla iomchuí agus institiúidí tríú leibhéal a fhostú; Déantar tuarastail agus sochair a thagarmharcáil go tréimhsiúil chun a chinntiú go mbíonn siad ailínithe leis an margadh; Tacaítear le breisoidheachas, oiliúint agus cóitseáil ar gach leibhéal ar fud na heagraíochta, lena n-áirítear ar leibhéal an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na Foirne Bainistíochta Feidhmiúcháin, mar shásra chun tacú le príomhthallann a fhorbairt agus a choinneáil go leanúnach; Tacaítear le breisoidheachas agus oiliúint mar shásra forbartha agus coinneála; Tá timpeallacht chomhsheasmhach i bhfeidhm san áit oibre, ar timpeallacht í atá bunaithe ar bheartais chomhaontaithe, ar nósanna imeachta comhaontaithe, agus ar chineálacha comhaontaithe cur chuige; agus Tá struchtúr soiléir eagraíochtúil agus freagrachtaí soiléire eagraíochtúla i bhfeidhm lena dtacaítear le cumhachtú agus le cinnteoireacht.
An tAthru Aeráide agus Inbhuanaitheacht	Na dúshláin a chruthaítear do shamhail ghnó na Cuideachta mar thoradh ar na Spriocanna maidir leis an Athru Aeráide agus maidir le hInbhuanaitheacht do na blianta 2030 agus 2050, mar thoradh ar thimpeallacht mhearathraitheach rialála, lena n-áirítear oibleagáidí faoin Treoir maidir le Tuairiscí Inbhuanaitheachta Corparáideach, agus mar thoradh ar thosca ábharthachta dúbailte.	Áirítear iad seo a leanas leis na gníomhartha maolaitheacha a dhéanann an Chuideachta: <ol style="list-style-type: none"> Déantar faireachán ar an timpeallacht rialála agus reachtach, agus déantar measúnuithe tionchair; Oiriúnaítear próisis athbhreithnithe straitéisigh forbartha chun iad a ailíniú le hoibleagáidí i leith an athraithe aeráide agus na hinbhuanaitheachta agus le hoibleagáidí eile tuairiscithe; agus Bailítear tacaí sonraí agus faisnéis faoi na tionchair a bhíonn ag an gCuideachta ar an gcomhshaoil, ar gheallsealbóirí, ar an tsochaí/freagracht shóisialta, agus ar rialachas.
Ceangaltais Airgeadais agus Bhuiséadacha	Na héiginnteachtaí a bhaineann lena innharthana a bhíonn infheistíochtaí airgeadais láithreacha agus geallta ilbhliantúla ar fiú na milliúin euro iad, lena n-áirítear i ndáil leis na nithe seo a leanas: <ul style="list-style-type: none"> Buiséid agus soláthairtí forbartha, brúnna boiscitheacha, cruinneas réamhaisnéisithe, ionracas faisnéise agus ionracas toimhdí bunúsacha, éilimh chostais, agus neamhchosaintí airgeadais agus buiséadacha i gcoitinne de dheasca eachtraí nach rabhthas ag coinne leo ar láithreáin/forbairtí/tionscadail; agus Ní eile a chruthaíonn neamhchosaint airgeadais nach mór a chur san áireamh is ea an tréimhse cobhsúcháin a bhaineann le tithíocht ar cíos de réir costais (agus gníomhaíochtaí gaolmhara) sula dtosaítear ar ioncam a ghiniúint ó thionóntacht. 	Áirítear iad seo a leanas leis an gcur chuige a ghlacann an Chuideachta i leith na rioscaí seo a mhaolú: <ol style="list-style-type: none"> Breithnítear gach tionscadal, agus cuirtear é faoi réir measúnuithe tosaigh, dícheall cuí airgeadais agus infheistíochta agus athbhreithniú straitéiseach, ina soláthraítear míonanaill ar an acmhainneacht atá ag gach tionscadal; Déantar míon-athbhreithniú dian ar thionscadail fhéideartha, lena n-áirítear grinnscrúdú agus formhaoirseacht ón bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin, ón mBord agus ó fhochoistí; Déantar costais a athbhreithniú agus a thagarmharcáil ar bhonn leanúnach, rud a choinníonn cruinneas samhla ar bun, lena n-áirítear cásanna tithíochta ar cíos de réir costais; agus Déanann feidhm inmheánach bainistíochta costas na Cuideachta athbhreithniú ar an obair a dhéantar chun críocha rialaithe cáilíochta, agus cinntíonn sí go gcuirtear samhlacha caighdeánacha costas na Cuideachta i bhfeidhm.

Ainm an Riosca	Tuairisc ar an Riosca	Maolú ar an Riosca
Beartais na Cuideachta agus Dlíthe agus Rialacháin a Chomhlíonadh	Rioscaí a bhaineann leis an mainneachtain beartais, nósanna imeachta agus oibleagáidí dlíthiúla, rialála agus rialachais na Cuideachta a chomhlíonadh.	Ionas nach dtiocfaidh aon rioscaí comhlíonta chun cinn, chuir an Chuideachta na bearta maolaithe seo a leanas chun feidhme: <ol style="list-style-type: none"> Saináithníodh oibleagáidí comhlíonta, cuireadh in iúl laistigh den Chuideachta iad, agus sannadh freagrachtaí ina leith; Cuireadh samhail na dTrí Bheart Cosanta chun feidhme, agus bunaíodh príomhfheidhmeanna comhlíonta, agus iad ar an dara beart cosanta; Tá feidhm Iníochóireachta Inmheánaí i bhfeidhm, agus í ar an tríú beart cosanta (dearbhu neamhspleách); Tá creat rialachais a chuimsíonn oibleagáidí, beartais straitéiseacha agus oibríochtúla agus nósanna imeachta i bhfeidhm, agus tacaíonn oiliúint foirne leis; Bunaíodh grúpaí oibre trasfheidhme chun gníomhaíochtaí comhlíonta agus pleananna oibre a chomhordú; agus Déanann an lucht bainistíochta, an fheidhm Iníochóireachta Inmheánaí, an Bord, agus fochoistí rialú agus formhaoirseacht ar thionscnaimh comhlíonta.
Cibearshlándaíl agus Slándáil Faisnéise	Na rioscaí go bhféadfadh cibirionsaithe difear a dhéanamh don chumas atá ag an gCuideachta sócmhainní faisnéise a oibriú agus a chosaint de dheasca rochtain neamhúdairithe ar shócmhainní sonraí, neamhchosaint ar chalaíochais airgeadais, ionsaithe bogearraí éirice agus/nó gadaíocht sonraí.	Ghlac an Chuideachta raon beart chun an riosca cibearshlándaála a mhaolú: <ol style="list-style-type: none"> Déantar faireachán agus tuairiscí leanúnach ar chórais agus líonraí TF; Conraítear sainsoláthraithe seirbhíse TF, ar aon dul leis an dea-chleachtas; Úsáidtear uirlisí agus bearta slándála bonneagair agus córas; Soláthraítear oiliúint foirne agus cothaítear feasacht foirne, bunaithe ar shraith beartas láidir slándála; Déantar measúnuithe tráthrialta ar an riosca cibearshlándaála agus slándála faisnéise chun a dheimhniú go bhfuil inniúlachtaí slándála agus an seasamh slándála ag teacht leis an bhfionn riosca; agus Seoltar clár um pleanáil freagartha agus um measúnuithe ullmhachta do theagmhais chibearshlándaála agus slándála faisnéise.

STIÚRTHÓIRÍ

Tá ainm na ndaoine a bhí ina Stiúrthóirí tráth ar bith le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2023 leagtha amach thíos:

Stiúrthóir	An Dáta a Ceapadh an Stiúrthóir	An Dáta a D'éirigh an Comhalta as/a Chuaigh Téarma an Stiúrthóra in Éag
Cormac O'Rourke (Cathaoirleach)	20 Nollaig 2021	
Ann Markey	23 Samhain 2022	
Brian Keogh	23 Samhain 2022	
Geraldine Smith	23 Samhain 2022	
John Coleman (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)	20 Nollaig 2021	
John O'Connor	23 Samhain 2022	
Michael Stone	20 Nollaig 2021	24 Eanáir 2023
Michelle Norris	20 Nollaig 2021	31 Nollaig 2023
Seamus Neely	23 Samhain 2022	

NA STIÚRTHÓIRÍ AGUS AN RÚNAÍ AGUS A LEASANNA

Ní raibh aon leas tairbhiúil ag na Stiúrthóirí ná ag an Rúnaí sa Chuideachta le linn na tréimhse airgeadais ná ag deireadh na bliana. Tá scairchaipiteal eisithe na Cuideachta faoi úinéireacht iomlán ag an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

TAIFID LEORDHÓTHANACHA CHUNTASAÍOCHTA

Cinntíonn na Stiúrthóirí go gcomhlíonann an Chuideachta na hoibleagáidí atá uirthi i ndáil leis na taifid chuntasaíochta a cheanglaítear faoi ailt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, a choimeád, trí úsáid a bhaint as pearsanra cáilithe cuntasaíochta agus as córais chuí agus nósanna imeachta cuí, mar atá leagtha amach sa Ráiteas faoi Rialú Inmheánach ar leathanach 103. Coimeádtar na taifid chuntasaíochta ag oifig

chláráithe na Cuideachta ar an 4ú hUrlár de Theach Áth na Fuinseoige, Sráid na Teamhrach, D02 VX67.

TORTHAÍ AGUS DÍBHINNÍ

Tá na torthaí don tréimhse agus staid airgeadais na Cuideachta leagtha amach sa Ráiteas Ioncaim agus sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais ar leathanaigh 116 agus 118 faoi seach.

Níor íoc an Chuideachta aon díbhinní lena scairshealbhóirí le linn na tréimhse agus níl sé beartaithe aici aon díbhinní a íoc don tréimhse reatha.

SCAIRCHAIPITEAL

Tá mionsonraí faoi scairchaipiteal na Cuideachta leagtha amach i Nóta 20 de na Ráitis Airgeadais. Eisíodh 825 milliún scair le linn na tréimhse.

Bhunaigh an Chuideachta dhá fhochuideachta le linn na bliana, ach ní dhearna ceachtar díobh aon ghníomhaíocht trádála le linn na tréimhse.

EACHTRAÍ Ó DHEIREADH NA TRÉIMHSE

An 6 Márta 2024, achtaíodh leasuithe reachtacha lenar gealladh €1.25 billiún eile i gcothromas don Ghníomhaireacht, mar atá leagtha amach i Nóta 2 faoin gceannteideal 'Gnóthas Leantach'.

An 25 Aibreán 2024, cheadaigh na Stiúrthóirí leithroinnt agus eisiúint scaireanna de 325 mhilliún gnáthscair sa Chuideachta. Ar phraghas suibscríbhíne €1 in aghaidh na scaire, is é €325 mhilliún an praghas comhiomlán suibscríbhíne atá i gceist. Ní bhfuair an Chuideachta aon fháltais ón eisiúint scaireanna sin go fóill.

An 25 Aibreán 2024, cheadaigh na Stiúrthóirí an t-iarratas ar Scéim Infheistíochta um Thionóntacht Shlán ar Chíos Inacmhainne trí Chomhaontú um Rannpháirtíocht Cothromais. Rinneadh an conradh, agus fuarthas cistiú €60 milliún ón nGníomhaireacht Tithíochta i mí na Bealtaine 2024.

FORBAIRTÍ AMACH ANSEO

Tá Clár buiséadaithe Infheistíochta Caipitil €598 milliún ag an gCuideachta don bhliain 2024. Áirítear leis an Infheistíocht Caipitil atá Beartaithe don bhliain 2024 €298 milliún i ndáil leis an tionscnamh 'Project Tosaigh' agus €300 milliún i ndáil le forbairt dhíreach tithíochta.

SÍNTIÚIS PHOLAITÍOCHTA

Is deimhin le Stiúrthóirí na Cuideachta nach raibh aon ranníocaíochtaí polaitíochta ann a gceanglaítear iad a nochtadh faoin Acht Toghcháin, 1997.

GNÓTHAS LEANTACH

An 6 Márta 2024, achtaíodh leasuithe reachtacha, mar atá leagtha amach in alt 32A den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (arna chur isteach le halt 69 den Acht Rialtais Áitiúil (Méara Luimnigh) agus Forálacha Ilghnéitheacha, 2024), lenar gealladh €1.25 billiún eile i gcothromas don Ghníomhaireacht.

Chinn na Stiúrthóirí go bhfuil ionchas réasúnach acu go leanfaidh an Chuideachta lena dliteanais a ghlánadh de réir mar a thagann siad chun bheith dlite agus go mbeidh acmhainní leordhóthanacha aici chun leanúint de bheith ag oibriú ar feadh thréimhse an ghnóthais leantaigh, is é sin tréimhse 12 mhí ón

dáta a ceadaíodh na ráitis airgeadais. Tá an Chuideachta ar cheann amháin de na príomhsholáthraithe tithíochta sóisialta agus inacmhainne don Rialtas, agus léirigh na scairshealbhóirí an tiomantas leantach atá acu don Ghníomhaireacht trí thrí ranníocaíocht caipitil eile dar luach iomlán €825 mhilliún a sholáthar le linn na tréimhse. Ó dháta an Chláir Comhardaithe, cheadaigh na Stiúrthóirí leithroinnt agus eisiúint scaireanna dar luach €325 mhilliún.

Is é €2.5 billiún luach iomlán na suibscríbhíne scairchaipitil a cheadaítear leis an Acht, agus ní dhearna an Chuideachta aon cheangaltais ar mhó iad ná an luach sin faoin dáta a síníodh na ráitis airgeadais. Tá ionchas réasúnach ag na Stiúrthóirí go mbeidh iarmhéid an chothromais neamhsuibscríofa ar fáil nuair is gá chun a gníomhaíochtaí a chistiú. Déanann an Chuideachta athbhreithnithe leanúnacha ar a leachtacht chun a chinntiú go bhfuil cistiú leordhóthanach i bhfeidhm chun ceangaltais chaipitil agus oibriúcháin na Cuideachta a mhaoiniú. Ar an gcúis sin, leanann sí le bonn an ghnóthais leantaigh a ghlacadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aici, mar atá leagtha amach i Nóta 2 de na Ráitis Airgeadais.

INIÚCHÓIR

Ceapadh Forvis Mazars mar iniúchóir na Cuideachta don tréimhse 2023 an 22 Meán Fómhair 2022, de réir alt 47(a) den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021. Tá an Chuideachta faoi réir iniúchadh ag an Ard-Reachtáire Cuntas agus Ciste freisin de bhua alt 46(5) den Acht.

RÁITEAS FAOI FHAISNÉIS INIÚCHÓIREACHTA IOMCHUÍ

A mhéid ab eol do gach duine de na Stiúrthóirí a bhí san oifig ag an dáta a ceadaíodh na ráitis airgeadais:

- Níl aon fhaisnéis iniúchóireachta iomchuí ann nach bhfuil iniúchóirí na Cuideachta ar an eolas fúthu; agus
- Rinne na Stiúrthóirí na bearta uile ar cheart dóibh iad a dhéanamh mar Stiúrthóirí chun iad a chur ar an eolas faoi aon fhaisnéis iniúchóireachta iomchuí agus chun a shuí go bhfuil iniúchóirí na Cuideachta ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Tugtar an deimhniú sin de réir fhorálacha alt 330 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, agus ba cheart é a léiriú de réir na bhforálacha sin. Arna ceadú agus arna húdarú lena heisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus arna síniú thar a cheann:

John Coleman
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Dáta: 14 Meitheamh 2024

Cormac O'Rourke
Cathaoirleach
Dáta: 14 Meitheamh 2024

An 18 Meán Fómhair 2018, bunaíodh leis an Ordú fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún (Bunú), 2018 (“Ordú 2018”), an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún mar chomhlacht chun na seirbhísí atá leagtha amach in Airteagal 5 den Ordú a sholáthar.

Síníodh an tAcht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (“an tAcht”), ina dhlí an 21 Iúil 2021. Leis an Acht, foráladh do Chuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe (“CGA”, nó “DAC” i mBéarla), ar a dtabharfaí The Land Development Agency (“LDA”) DAC, a bhunú agus tugadh feidhmeanna don eintiteas mar atá leagtha amach in alt 14 den Acht. Rinne an Oifig um Chlárú Cuideachtaí The Land Development Agency DAC (“an Chuideachta” nó “an Ghníomhaireacht”) a chorprú an 20 Nollaig 2021.

An 31 Márta 2022, d’eisigh an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht (“an tAire”) an tOrdú fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (Lá Díscaoilte), 2022 (Ionstraim Reachtuil Uimh. 144 de 2022), rud lenar díscaoileadh an comhlacht a bunaíodh le hOrdú 2018. An lá céanna, d’eisigh an tAire an tOrdú fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (Tosach Feidhme), 2022 (Ionstraim Reachtuil Uimh. 143 de 2022), rud lenar tosaíodh oibriú na Cuideachta agus ailt eile den Acht. Aistríodh na gníomhaíochtaí chuig an gCuideachta bunaithe ar phlean réamhchinnte aistrithe, rud a úsáideadh chun bainistiú agus formhaoirseacht a dhéanamh ar an bpróiseas i measc na bpáirtithe uile lena mbaianeann.

Is iad Bord agus fochoistí na Cuideachta a dhéanann formhaoirseacht ar rialachas na Cuideachta. Leagann siad cuspóirí straitéiseacha na Cuideachta síos agus cuireann iad bonn eolais faoi chinntí straitéiseacha ar gach saincheist thábhachtach gnó. Is ar an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin atá an fhreagracht as an gCuideachta a bhainistiú, a rialú agus a threorú ar bhonn laethúil. Cloíonn an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin leis an treo straitéiseach a leagann an Bord síos agus cinntíonn sé go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta Boird ar na príomhghníomhaíochtaí agus na príomhchinntí a bhaineann leis an gCuideachta agus ar aon rioscaí suntasacha ar dóigh dóibh teacht chun cinn. Gníomhaíonn an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin mar idirghabhálaí díreach idir an Bord agus Foireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin na Cuideachta.

FREAGRACHTAÍ AN BHOIRD

Ar bhonn comhchoiteann, tá an Bord freagrach as gníomhaíochtaí na Cuideachta a stiúradh agus a threorú laistigh de chreat um rialuithe inmheánacha stuama éifeachtacha. Ceanglaítear ar an mBord gníomhú ar bhonn láneolach eiticúil, de mheon macánta, le dícheall agus cúram cuí, agus chun leas na Cuideachta, agus aird chuí á tabhairt aige ar na freagrachtaí dlíthiúla atá air agus ar na cuspóirí a leag an Rialtas síos.

Tá Beartas um Nithe atá Forchoimeáda dá gCinneadh ag an mBord i bhfeidhm ag an mBord, rud lena n-áirítear na nithe seo a leanas:

- » An Straitéis agus an Plean Gnó cúig bliana a cheadú agus feidhmíocht a athbhreithniú in aghaidh na straitéise, na gCuspóirí agus an Phlean Gnó;
- » An Tuarascáil Bhliantúil agus na comhpháirteanna di a cheadú;
- » Na buiséid airgeadais agus airgeadas a cheadú in aghaidh an Phlean Gnó;
- » An Beartas um Údarás Tarmiligthe a cheadú;
- » A chinntiú go gcoinnítear córas fóna rialuithe inmheánacha agus córas fóna bainistíochta riosca inmheánaigh ar bun;
- » A chinntiú go gcoinnítear córas éifeachtach bainistíochta riosca ar bun, rud lena saináithnítear na rioscaí atá roimh ghnóthú chuspóirí na Cuideachta agus, nuair is indéanta, lena bhféachtar leis na rioscaí sin a mhaolú araon;
- » Mórchaiteachais forbartha a cheadú;
- » Ceannacháin shuntasacha, diúscairtí suntasacha agus scor de shócmhainní a cheadú;
- » Mórchonarthá a cheadú;
- » Nithe luach saothair a cheadú, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:
 - » An beartas um luach saothair an Lucht Ardbhainistíochta (seachas luach saothair an Phríomhfeidhmeannaigh, ar ní é a thagann faoi shainchúram na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe) a chinneadh
- » Leasuithe suntasacha ar shochair phinsin an

Phríomhfeidhmeannaigh agus na foirne

- » An beartas um luach saothair na Foirne Bainistíochta Feidhmiúcháin (seachas luach saothair an Phríomhfeidhmeannaigh, ar ní é a thagann faoi shainchúram na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe) a chinneadh
- » Na Téarmaí Tagartha a cheadú do gach Coiste Boird;
- » Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar a fheidhmíocht féin, ar a choistí agus ar stiúrtóirí aonair;
- » An Cód Iompair Gnó do chomhaltaí Boird a chomhlíonadh; agus
- » Beartas agus nós imeachta um Nochtadh Cosanta a ghlacadh agus a bhainistiú.

Tá an Bord freagrach as an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin a choinneáil cuntasach as comhlíonadh éifeachtach a bhfreagrachtaí. Is iad an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin atá an fhreagracht as a chinntiú go dtugtar don Bhord an fhaisnéis ar fad a theastaíonn uaidh chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Ní mór don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin dearbhú a thabhairt don Bhord freisin go bhfuil na feidhmeanna a tharmlig sé chuige á gcur i gcrích go cuí.

Leis an Acht, ceanglaítear ar an gCuideachta ráitis airgeadais a ullmhú i leith a cuid oibríochtaí do gach bliain airgeadais. Ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn, agus de réir Acht na gCuideachtaí, 2014. Agus na Ráitis Airgeadais sin á n-ullmhú aige, ceanglaítear ar an mBord:

- » Beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- » Breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh;
- » Na Ráitis Airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin i gcás go bhfuil sé míchuí talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh an Chuideachta ag feidhmiú; agus
- » A lua cé acu a leanadh nó nár leanadh caighdeán chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir aon imeachtaí ábhartha atá mínithe agus nochta sna Ráitis Airgeadais.

Tá an Bord freagrach as taifid chuí chuntasaíochta a choimeád, ina nochtar, le cruinneas réasúnach tráth ar bith, staid airgeadais na Cuideachta agus go gcomhlíonann na Ráitis Airgeadais an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) (“an Cód”) agus ceanglais reachtúla eile, lena n-áirítear Acht na gCuideachtaí, 2014. Is é an Bord atá freagrach as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar fáil.

Tá an Bord freagrach as an bPlean bliantúil Gnó agus an Buiséad bliantúil a cheadú. Tá an Bord freagrach freisin as sócmhainní na Cuideachta a chosaint agus as bearta réasúnacha a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú.

Measann an Bord go dtugtar sna Ráitis Airgeadais léargas fírinneach cóir ar fheidhmíocht airgeadais agus staid airgeadais na Cuideachta amhail an 31 Nollaig 2023.

STRUCHTÚR AN BHOIRD

Leis an Acht, ceanglaítear ar an nGníomhaireacht Bord a bheith aici ag a bhfuil cúigear stiúrtóirí ar a laghad agus deichniúr stiúrtóirí ar a mhéad, an Cathaoirleach san áireamh. Is é/i an tAire a cheapann na stiúrtóirí, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Tháinig an Bord le chéile 15 huaire idir an 1 Eanáir 2023 agus an 31 Nollaig 2023. Amhail an 31 Nollaig 2023, bhí Cathaoirleach amháin agus seachtar comhaltaí ag an mBord. Bhunaigh an Bord ceithre fhochoiste a dhéanann formhaoirseacht ar na réimsí atá sainithe i dtéarmaí tagartha an fhochoiste faoi seach. Is iad seo na fochoistí:

1. An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (a bunaíodh i mí an Mhárta 2023 tar éis comhaltaí breise boird a cheapadh);
2. An Coiste Infheistíochta;
3. An Coiste um Luach Saothair agus Ainmniúcháin (a bunaíodh i mí an Mhárta 2023 tar éis comhaltaí breise boird a cheapadh); agus
4. An Coiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht.

Is faoi Chathaoirleach, ar comhalta boird é/i, a fheidhmíonn gach fochoiste. Beidh triúr comhaltaí ar a laghad ag gach fochoiste. Tá na Coistí i dteideal iarraidh ar aon fhostaí de chuid na Cuideachta freastal ar a gcrúinnithe agus/nó láithreoireacht a thabhairt acu. Chun tuilleadh faisnéise a fháil faoi choistí an Bhoird, féach na Tuarascálacha Coiste ar leathanaigh 97 go 102.

SCEIDEAL FREASTAIL AGUS TÁILLÍ

Mionsonraítear sa tábla thíos róil, freastal agus táillí na gComhaltaí Boird agus Coiste:

	An Bord	An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca	An Coiste um Luach Saothair agus Ainmiúcháin	An Coiste Infheistíochta	An Coiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht	An Dáta a Ceapadh an Stiúrthóir	An Dáta a D'éirigh an Comhalta as/a Chuaigh Téarma an Chomhalta in Éag	Táillí €
An Líon Cruinnithe	15	13	1	11	6			
Cormac O'Rourke (Cathaoirleach)	15	n/b	1	11		20/12/2021		31,500
John Coleman (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)	15	6 ¹	1 ¹	11	6	20/12/2021		n/b
Ann Markey	13	13	n/b	8		23/11/2022		15,750
Brian Keogh	15	12	n/b	11		23/11/2022		15,750
Geraldine Smith	13	11	1	n/b		23/11/2022		15,750
John O'Connor	14	n/b	1 ¹	11	6	23/11/2022		15,750
Michael Stone	n/b	n/b	n/b	n/b	n/b	20/12/2021	24/01/2023	n/b
Michelle Norris	10	n/b	0	n/b	5	20/12/2021	31/12/2023	n/b
Seamus Neely	14	13	n/b	n/b	4 ²	23/11/2022		15,750
Comhaltaí nach Comhaltaí Boird iad:								
Timothy Bouchier-Hayes (Comhalta Seachtrach)	n/b	n/b	n/b	11	n/b			
Barry O'Brien (Feidhmeannach, Ceann Infheistíochta)	n/b	n/b	n/b	11	n/b			
Dearbhla Lawson (Feidhmeannach, Ceann um Pleanáil Straitéiseach)	n/b	n/b	n/b	n/b	6			
Táillí Iomlána								110,250

¹ Mar Bhreathnóir, seachas comhalta coiste.

² Agus é i láthair ag ceithre chruinniú de chuid an Choiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht, d'fhreastail Seamus Neely ar na cruinnithe uile a raibh sé in ann freastal orthu ó ceapadh é. Ciallaíonn 'n/b' neamhbhainteach nó nach raibh an duine ina c(h)omhalta coiste nó boird ag an am.

COTHROMAÍOCHT INSCNE

Le linn na bliana, bhí triúr comhaltaí den inscne bhaineann (33.3%) agus seisear comhaltaí den inscne fhíreann (66.7%) ag an mBord. Tá na bearta seo a leanas i bhfeidhm chun cothromaíocht inscne an Bhoird a chothabháil agus chun tacú léi:

- Ní faide ná cúig bliana téarma oifige na gcomhaltaí tofa; agus
- Líontar folúntais ar an mBord trí phróiseas na Seirbhíse um Cheapacháin Phoiblí, ina gcuirtear san áireamh na ceanglais maidir le héagsúlacht atá leagtha amach i Rannán 4.4 den Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú.

ATHRUITHE PRÍOMHPHEARSANRA

D'éirigh beirt stiúrthóirí as an mBord le linn na bliana.

AN NOCHTADH A CHEANGLÁITEAR LEIS AN GCÓD CLEACHTAIS CHUN COMHLACHTAÍ STÁIT A RIALÚ (2016)

Ceanclaítear ar an mBord an Cód arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016 a chomhlíonadh. Ceanclaítear an nochtadh seo a leanas leis an gCód:

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe
Tá sochair gearrthéarmacha fostaithe ar fiú níos mó ná €50,000 iad bunaithe ar olltuarastail chonartha bhlíantúla agus catagóirítear sna bandaí seo a leanas iad:

Raon	An Líon Fostaithe 31 Nollaig 2023	An Líon Fostaithe 31 Nollaig 2022
€50,001 go €75,000	27	24
€75,001 go €100,000	36	15
€100,001 go €125,000	15	8
€125,001 go €150,000	7	6
€150,001 go €175,000	5	3
€175,001 go €200,000	1	1

Costais Chomhairleacha

Áirítear le costais chomhairleacha an costas ar chomhairle sheachtrach a chur ar an lucht bainistíochta. Ní áirítear leo an costas ar fheidhmeanna seachfhoinisithe 'gnáthghnó'.

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022
	€	€
Comhairle Dlí	184,696	230,539
Comhairle Chorpáirdeach	331,898	121,365
Costais Chomhairleacha Iomlána	516,594	351,904

Costais Dlí agus Socraíochtaí

Níor tabhaíodh aon chaiteachas sa bhliain 2023 i ndáil le costais dlí ná socraíochtaí.

Taisteal agus Cothú

Catagóirítear caiteachas taistil agus cothaithe mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022
	€	€
Taisteal intíre		
- Bord	6,886	-
- Fostaithe (POF san áireamh)	62,030	30,712
Taisteal idirnáisiúnta		
- Bord	-	-
- Fostaithe	455	-
Iomlán	69,371	30,712

Caiteachas Fáilteachais

Áirítear an caiteachas fáilteachais seo a leanas leis an Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022
	€	€
Fáilteachas foirne	10,815	12,149
Fáilteachas cliant	394	579
Iomlán	11,209	12,728

RÁITEAS FAOI CHOMHLÍONADH

Tá an Chuideachta faoi réir fhorálacha an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú agus chuir sí nósanna imeachta i bhfeidhm chun a chinntiú go gcomhlíontar forálacha an Chóid. Ar gach slí ábhartha, chomhlíon an Chuideachta an Cód don tréimhse ón 1 Eanáir 2023 go dtí an 31 Nollaig 2023. I gcás go raibh aon chásanna neamhchomhlíonta ann, nochtadh iad sin sa Ráiteas faoi Rialú Inmheánach.

CÁNACHAS

Níl aon chás ar eolas ann inar mhainnigh an Chuideachta dlíthe cánach a chomhlíonadh. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm chun a chinntiú go gcomhlíonann an Bord na hoibleagáidí atá air faoi dhlíthe cánachais ar bhealach eiseamláireach agus go n-íoctar gach dliteanas cánach ar na dátaí dlite iomchuí nó rompu.

ÉAGSÚLACHT AGUS CUIMSIÚ

Is i gcoilár na Gníomhaireachta atá prionsabail an chomhionannais, na dínite, na héagsúlachta agus an neamh-idirdhealaithe. Tá Beartas Comhdheiseanna, Éagsúlachta agus Cuimsithe i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht, rud a foilsíodh laistigh den Ghníomhaireacht agus ar a suíomh Gréasáin. Bíonn éagsúlacht agus cuimsiú ina ngné lárnach den oiliúint ar fad a chuirtear ar an Lucht Bainistíochta agus ar an bhfoireann agus de gach gníomhaíocht múscailte feasachta.

AN TACHT UM NOCHTADH COSANTA, 2014 (ARNA LEASÚ)

Leis an Acht um Nochtadh Cosanta, 2014 (arna leasú), ceanglaítear ar an gcomhlacht poiblí nósanna imeachta a bhunú agus a chothabháil le haghaidh déileáil le nochtáí cosanta agus faisnéis i scríbhinn a sholáthar d'oibrithe maidir leis na nósanna imeachta sin. Tá nósanna imeachta den sórt sin i bhfeidhm ag an gCuideachta. Ní dhearnadh aon nochtadh cosanta faoi théarmaí na reachtaíochta le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2023.

TUARASCÁLACHA COISTE

1. An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca:

Is é seo a leanas an cuspóir atá ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca:

- Cabhrú leis an mBord formhaoirseacht a dhéanamh ar cháilíocht agus iomláine na Ráiteas Airgeadais, athbhreithniú agus faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras rialaithe inmheánaigh, na

feidhme iniúcháireachta inmheánaí agus na feidhme comhlíonta, agus breithniú a dhéanamh ar na torthaí ó iniúchtaí reachtúla.

- Cabhrú leis an mBord formhaoirseacht a dhéanamh ar chreat bainistíochta riosca na Cuideachta, lena n-áirítear:
 - An fonn riosca a shuí, faireachán a dhéanamh ar an dóigh a gcloítear le rialachas riosca, agus a chinntiú go ndéantar rioscaí a shainaithint, a mheasúnú, a bhainistiú agus a thuairisciú go cuí.
 - Caighdeán a leagan síos le haghaidh faireachán cruinn tráthúil a dhéanamh ar neamhchosaintí móra agus ar chineálacha riosca a bhfuil géarthábhacht leo.
 - Na próisis fhoriomlána mheasúnaithe riosca lena gcuirtear bonn eolais faoi chinnteoireacht na Cuideachta a choinneáil faoi athbhreithniú, á chinntiú go n-úsáidtear méadrachtaí cáilíochtúla agus méadrachtaí cainníochtúla araon.

Déanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca formhaoirseacht ar oibriú na feidhme Iniúcháireachta Inmheánaí agus na feidhme Bainistíochta Riosca freisin. Is é gnólacht seachfhoinisithe seirbhísí gairmiúla a sholáthraíonn an fheidhm Iniúcháireachta Inmheánaí.

Rinneadh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca a athchomhdhéanamh i mí an Mhárta 2023. Roimhe sin, chomhlíon an Bord ról agus freagrachtaí an Choiste suas go deireadh mhí na Samhna 2022, mar gheall ar an líon beag stiúrthóirí a bhí ann.

Is iad seo na comhaltaí reatha den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar ceapadh iad go léir i mí an Mhárta 2023):

- Ann Markey (Cathaoirleach ar an gCoiste)
- Geraldine Smith (Comhalta Boird)
- Seamus Neely (Comhalta Boird)
- Brian Keogh (Comhalta Boird)

Tionóladh cruinníú tionscnaimh an Choiste nuachomhdhéanta Iniúcháireachta agus Riosca i mí an Mhárta 2023, agus tháinig sé le chéile trí huairé deag san iomlán le linn na bliana. Le cláir oibre na gcruinnithe, tugtar aghaidh ar na feidhmeanna éagsúla a thagann faoi Théarmaí Tagartha an Choiste, lena n-áirítear athbhreithniú agus grinnscrúdú a dhéanamh ar chreat bainistíochta riosca, feidhm iniúcháireachta inmheánaí, timpeallacht rialaithe inmheánaigh, ráitis airgeadais agus tuarascáil bhliantúil na Cuideachta agus ar na hiniúchtaí seachtracha a rinneadh ar an gCuideachta.

Tuairisciú Airgeadais

Rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú ar na dréachtráitis airgeadais bhliantúla don bhliain 2022, ar na ráitis airgeadais eatramhacha

don tréimhse dar críoch an 30 Meitheamh 2023, agus ar na ráitis airgeadais bhliantúla don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023, agus mhol sé don Bhord iad lena gceadú. Díriodh sna hathbhreithnithe sin ar na príomhbhreithiúnais agus na príomh-mheastacháin chuntasaíochta, lena n-áiríodh cuntas a thabhairt i sócmhainní ar cíos de réir costais agus caipitliú costas, soiléire agus iomláine na nochtáí ar aon dul leis na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, agus comhlíonadh Acht na gCuideachtaí, 2014, agus na bhforálacha iomchuí den Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Rinne an Coiste athbhreithniú freisin ar an Ráiteas Rialachais agus ar Thuarascáil na gComhaltaí Boird, agus ar ráitis faoi bhainistíocht riosca lena gcur ar áireamh sna Tuarascálacha Bliantúla iomchuí.

Rialuithe Inmheánacha

Rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca breithniú ar raon leathan nithe agus páipéar a bhaineann le saincheisteanna rialaithe inmheánaigh, lena n-áiríodh rialuithe TF agus cibearshlándáil agus slándáil faisnéise. Rinne sé athbhreithniú ar an gcóras rialaithe inmheánaigh do na blianta 2022 agus 2023 araon. Rinne sé athbhreithniú freisin ar na Ráitis faoi Rialú Inmheánach a cuireadh ar áireamh sna ráitis airgeadais do na blianta sin, agus mhol sé don Bhord iad lena gceadú. Bhí na hathbhreithnithe sin bunaithe ar thuarascáil ón lucht bainistíochta maidir leis an athbhreithniú uaidh ar rialuithe inmheánacha agus ar dhearbhuithe gaolmhara, ar thuarascálacha iniúcháireachta inmheánaí ar athbhreithnithe a cuireadh ar áireamh sa Phlean Iniúcháireachta Inmheánaí, ar chur chun feidhme na moltaí iniúcháireachta inmheánaí, agus ar dhoiciméid agus tuarascálacha eile inar tugadh dearbhú maidir le timpeallacht rialaithe inmheánaigh na Cuideachta. Bunaithe ar an athbhreithniú uaidh ar rialuithe inmheánacha, glacadh plean feabhsúcháin rialuithe sa bhliain 2023 agus an athuair sa bhliain 2024 chun feabhas a chur ar an timpeallacht fhoriomlán rialaithe. Rinneadh dlúthfhaireachán ar an dul chun cinn ar chur chun feidhme an phlean.

Iniúcháireacht Inmheánach

Is é gnólacht seachtrach seirbhísí gairmiúla a sholáthraíonn feidhm iniúcháireachta inmheánaí na Cuideachta. Déanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Bord formhaoirseacht ar an bhfeidhm sin. Cheadaigh an Coiste Plean rioscabhunaithe Iniúcháireachta Inmheánaí do thréimhse leanúnach trí bliana, agus rinne sé formhaoirseacht ar a chur chun feidhme. Rinne sé athbhreithniú ar na príomhfhionnachtana ó na hathbhreithnithe iniúcháireachta aonair agus ar an dóigh ar fhreagair an lucht bainistíochta dóibh. Rinne sé faireachán ar chur chun feidhme na moltaí iniúcháireachta sin, agus

fuair sé tuairiscí tráthrialta ar stádas na ngníomhartha a bhí fós amuigh. Chomh maith leis sin, rinne sé athbhreithniú ar an gCairt Iniúcháireachta Inmheánaí agus mhol sé roinnt athruithe ina leith. Cheadaigh an Bord na hathruithe ina dhiaidh sin. Gabhadh comórtas soláthair le haghaidh seirbhísí iniúcháireachta inmheánaí de láimh sa dara leath den bhliain 2023, agus é faoi fhorhaoirseacht ag an gCoiste. Dámhadh don ghnólacht rathúil conradh don chéad trí bliana eile.

Bainistíocht Riosca

Le linn na bliana 2023, rinne an Coiste breithniú ar fheabhsuithe ar an mBeartas Bainistíochta Riosca agus ar an dóigh a n-oibrítear é, agus cheadaigh sé na feabhsuithe sin. Tháinig sé le chéile leis na ceannairí gnó ar na príomhaonaid ghnó chun plé a dhéanamh ar na príomhrioscaí ina réimsí féin. Rinne sé breithniú ar an gclár rioscaí corparáideacha roinnt uaireanta freisin, agus mhol sé athruithe air chun cabhrú le rioscaí a shainaithint agus a bhainistiú.

Iniúcháireacht Sheachtrach

Is é Forvis Mazars iniúcháir reachtúil na Cuideachta. Tá an Chuideachta faoi réir iniúchadh ag an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste freisin. Rinne an Coiste athbhreithniú ar na pleananna iniúcháireachta seachtraí, ar na príomhréimsí dírithe, agus ar na téarmaí comhaontaithe. Rinne sé breithniú freisin ar na meabhráin maidir le conclúidí iniúcháireachta deiridh a d'eascair as a chuid oibre iniúcháireachta féin. Rinne sé breithniú ar neamhspleáchas Forvis Mazars, agus é ag teacht ar an gconclúid go raibh sé neamhspleách go fóill le linn na bliana. Rinne sé athbhreithniú ar cháilíocht an iniúchta freisin. Maidir leis an iniúchadh deireadh bliana don bhliain 2023, rinne an Coiste caidreamh leis an dá iniúcháir chun feabhas a chur ar an leibhéal comhordúcháin ar mhaithe le hiniúchadh éifeachtach, éifeachtúil agus tráthúil a sholáthar. Mhol an Coiste beartas maidir le Seirbhísí nach Seirbhísí Iniúcháireachta iad lena cheadú ag an mBord freisin. Níor sholáthair Forvis Mazars aon seirbhís den sórt sin sa bhliain 2023.

Athbhreithniú ar Oibriochtaí agus Éifeachtacht an Choiste

Ar aon dul le dea-chleachtas rialachais, rinne an Coiste athbhreithniú ar a éifeachtacht i dtús na bliana 2024, agus é ag teacht ar chomhaontú ar réimsí lena bhforbairt chun a éifeachtacht oibriúcháin a chothabháil agus a fheabhsú. Rinne sé athbhreithniú ar a Théarmaí Tagartha freisin, ar cheadaigh an Bord iad.

2. An Coiste Infheistíochta

Is é cuspóir an Choiste Infheistíochta cabhrú leis an mBord infheistíochtaí tráchtála na Gníomhaireachta a rialú agus a bhainistiú, agus na nithe seo a leanas a dhéanamh go háirithe:

- Comhairle a chur ar an nGníomhaireacht maidir lena straitéis infheistíochta, go háirithe i ndáil le tithíocht a fhorbairt agus a sholáthar.
- Formhaoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme na straitéise infheistíochta agus ar sholáthar na tithíochta.
- Measúnú a dhéanamh ar dheiseanna infheistíochta/forbartha aonair agus ar na modhanna cistiúcháin le haghaidh na deiseanna sin a thapú, agus a chinneadh cé chomh maith agus a thagann na deiseanna sin le straitéis agus Beartas Infheistíochta na Gníomhaireachta.
- Infheistíocht a dhéanamh i dtithíocht ar cíos de réir costais agus tithíocht shóisialta agus inacmhainne ar díol a sholáthar.
- Tionscadail infheistíochta/forbartha agus cistiú na dtionscadal sin a cheadú agus/nó moltaí a dhéanamh don Bhord i ndáil leis an méid thuas de réir na leibhéal údarais tharmligthe.
- Ceannach beartaithe tailte a mholadh lena cheadú ag an mbord agus/nó moltaí a dhéanamh don Bhord, de réir mar is gá.

Feidhmíonn an Coiste Infheistíochta faoi údarás tarmligthe ó Bhord na Gníomhaireachta. Is ar an mBord atá an fhreagracht deiridh air as cinntí infheistíochta na Gníomhaireachta a dhéanamh. Is gnách go mbaineann na cinntí infheistíochta sin leis na costais ar thógáil dhíreach tithíochta a chur ar aghaidh ar thailte Státfhoinisithe agus le hidirbhearta le soláthraithe tithíochta, amhail iad sin faoi 'Project Tosaigh'. Faoi réir nósanna imeachta rialaithe agus Bheartas Infheistíochta na Gníomhaireachta, tá an Coiste Infheistíochta freagrach as cinntí áirithe infheistíochta a cheadú laistigh den údarás tarmligthe a dheonaigh an Bord dó. I gcás gurb é an Bord an t-údarás ceadúcháin cuí, molann an Coiste Infheistíochta tograí lena mbreithniú ag an mBord.

Cuimsíonn an Coiste Infheistíochta ceathrar comhaltaí neamhfheidhmiúcháin den Bhord, comhalta seachtrach, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Ceann Infheistíochta. Ba iad seo na comhaltaí den Choiste Infheistíochta le linn na bliana 2023:

- John O'Connor (Cathaoirleach Reatha ar an gCoiste)
- Cormac O'Rourke (Cathaoirleach ar Bhord na Gníomhaireachta)
- Ann Markey (Comhalta Boird)
- Brian Keogh (Comhalta Boird)

- John Coleman (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)
- Timothy Bouchier-Hayes (Comhalta Seachtrach)
- Barry O'Brien (Ceann Infheistíochta)

Tháinig an Coiste Infheistíochta le chéile aon uair déag le linn na bliana 2023.

Ar aon dul le dea-chleachtas rialachais, rinne an Coiste Infheistíochta athbhreithniú ar a éifeachtacht i dtús na bliana 2024, agus é ag teacht ar chomhaontú ar réimsí lena bhforbairt chun a éifeachtacht oibriúcháin a chothabháil agus a fheabhsú.

3. An Coiste um Luach Saothair agus Ainmniúcháin:

Is é seo a leanas an cuspóir atá ag an gCoiste um Luach Saothair agus Ainmniúcháin:

- Cabhrú leis an mBord a chinntiú go gcoinníonn an Bord agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin struchtúr cuí, méid cuí agus cothromaíocht cuí scileanna ar bun chun tacú le cuspóirí straitéiseacha agus luachanna na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún.
- Cabhrú leis an mBord freastal ar na freagrachtaí atá air i ndáil le cinneadh, cur chun feidhme agus formhaoirseacht a dhéanamh ar shocrúithe luach saothair an lucht bainistíochta feidhmiúcháin agus chun gur féidir ardbhaill foirne feidhmiúcháin a earcú, a spreagadh agus a choinneáil.
- Formhaoirseacht a dhéanamh ar na socruithe le haghaidh ceapacháin chuig róil shinsearacha, le haghaidh pleanáil chomharbais, agus le haghaidh na beartais agus an creat luach saothair don fhoireann ar fad a athbhreithniú agus moltaí a dhéanamh don Bhord ina leith.

Níl an Coiste um Luach Saothair agus Ainmniúcháin freagrach as comhaltaí Boird a cheapadh, as an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh ná as luach saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin a shocrú. Cuimsíonn an Coiste triúr comhaltaí neamhfheidhmiúcháin den Bhord. Ba iad seo na comhaltaí den Choiste le linn na bliana 2023:

- Geraldine Smith (Cathaoirleach)
- Cormac O'Rourke (Cathaoirleach ar Bhord na Gníomhaireachta)
- Michelle Norris (Comhalta Boird)

Níor tháinig an Coiste um Luach Saothair agus Ainmniúcháin le chéile ach uair amháin sa bhliain 2023, toisc gur ghabh an Bord iomlán feidhmeanna an Choiste de láimh. Tá sé sin ina léiriú ar an tosaíocht agus an aird a bhíonn á dtabhairt do Bhainistíocht Acmhainní Daonna agus Tallainne laistigh den Ghníomhaireacht agus ar an obair atá ar bun chun ardbhainisteoirí agus bainisteoirí gairmiúla a mhealladh, a earcú agus a choinneáil. Ní dhearna an Coiste aon athbhreithniú ar éifeachtacht go luath sa bhliain 2024, mar gheall ar an líon íseal comhaltaí (beirt) a bhí aige ag an am.

4. An Coiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht

Is é seo a leanas an cuspóir atá ag an gCoiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht:

- Cabhrú le Bord na Gníomhaireachta straitéis na Gníomhaireachta le haghaidh rochtain talún agus forbairt píblínte amach anseo a chur le chéile i gcomhréir leis an gCreat Náisiúnta Pleanála agus chun tacú leis an gCuspóir atá ag an nGníomhaireacht faoi alt 2 de Chuid 1 den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021. Áirítear leis sin na nithe seo a leanas, i measc nithe eile:
 - Comhairle a chur ar Bhord na Gníomhaireachta maidir le fáil talún straitéisí, maidir le pleanáil limistéar straitéiseach (i.e., mórlimistéir fhadtéarmacha thalún lena mbaineann srianta suntasacha pleanála nó bonneagair nó srianta suntasacha eile), agus maidir le forbairt inbhuanaithe tailte straitéiseacha atá oiriúnach do thithíocht nó d'fhorbairt uirbeach.
 - Formhaoirseacht a dhéanamh ar an tuairisc a thugtar don Rialtas maidir le tailte poiblí iomchuí (mar atá sainmhínithe san Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún), tríd an Tuarascáil ar Thailte Poiblí lomchuí agus tríd an gClár Tailte lomchuí a thabhairt cothrom le dáta agus a chothabháil; agus
 - Formhaoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt agus cur chun feidhme Chreat Forbartha Inbhuanaithe na Gníomhaireachta agus ar an bhfaireachán a dhéantar air, agus formhaoirseacht a dhéanamh ar cheanglais ghaolmhara tuairiscithe, ar aon dul le hoibleagáidí reachtúla agus rialála na Gníomhaireachta.

Ba iad seo a leanas na comhaltaí den Choiste um Pleanáil Straitéiseach agus Inbhuanaitheacht le linn na bliana 2023:

- Seamus Neely (Cathaoirleach ar an gCoiste)
- Michelle Norris (Comhalta Boird)
- John O'Connor (Comhalta Boird)
- John Coleman (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)
- Dearbhla Lawson (Ceann um Pleanáil Straitéiseach)

Tháinig an Coiste le chéile sé huair sa bhliain 2023.

Ar aon dul le dea-chleachtas rialachais, rinne an Coiste athbhreithniú ar a éifeachtacht i dtús na bliana 2024, agus é ag teacht ar chomhaontú ar réimsí lena bhforbairt chun a éifeachtacht oibriúcháin a chothabháil agus a fheabhsú.

BAINISTÍOCHT RIOSCA

Féachann an Chuideachta le riosca a bhainistiú ar bhealach eolach réamhghníomhach, de réir Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca na Cuideachta, agus de réir an Ráitis faoi Fhonn Riosca uathí. Tá an leibhéal riosca a nglactar leis ag teacht leis an mbunghníomhaíocht gnó, agus tuigeann an Chuideachta an tionchar a bheadh ag aon rioscaí a d'fhéadfadh teacht chun cinn agus bheadh sí in ann na rioscaí sin a sheasamh. Comhlíonann an Chuideachta na forálacha bainistíochta riosca den Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Le linn na bliana 2023, rinne an Bord athbhreithniú ar an gClár Rioscaí agus fuair sé an t-eolas is deireanaí maidir le bainistíocht riosca agus maidir le hardrioscaí agus rioscaí atá ag teacht chun cinn.

Róil agus Freagrachtaí

An Bord

Tá an Bord freagrach as an bhfonn riosca a leagan síos agus as formhaoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca ar fud na Cuideachta agus as an ngníomhaíocht sin a threorú.

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca freagrach as formhaoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca na Cuideachta agus as a chinntiú go soláthraítear le creat bainistíochta riosca na Cuideachta leibhéal cuí neamhspleáchais agus cheistiúcháin. Tugann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca tuairisc don Bhord.

Samhail na dTrí Bheart Cosanta

Tá Beartas agus Creat Bainistíochta Riosca na Cuideachta bunaithe ar shamhail na trí bheart cosanta. Laistigh den tsamhail sin, gabhann foireann bhainistíochta na Cuideachta (an chéad bheart cosanta) freagracht uirthi féin as na rioscaí a shainaitheint agus a bhainistiú. Déanann feidhmeanna éagsúla comhlíonta na Cuideachta (an dara bheart cosanta) formhaoirseacht neamhspleách ar an gcéad bheart cosanta agus ceistíonn siad go hoibiachtúil é. Déanann siad faireachán agus tuairisciú ar riosca freisin. Is iad an Grúpa Oibre um Bainistíocht Riosca agus an Grúpa Oibre um an gCreat Rialachais a chomhordaíonn an dara bheart cosanta. Is í an fheidhm Iniúcháireachta Inmheánaí an tríú bheart cosanta, agus tugann sí dearbhú neamhspleách, réasúnach agus rioscabhunaithe do phríomh-gheallsealbhóir ar láidreach chóras bainistíochta riosca na Cuideachta, ar rialachas na Cuideachta agus ar dhearadh agus éifeachtacht oibriúcháin na timpeallachta rialaithe inmheánaigh.

Iníúcháireacht

De réir ceanglais reachtúla, déanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh ar an gCuideachta de bhun an Achta fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún agus déanann iniúcháir reachtúil iniúchadh ar an gCuideachta de bhun Acht na gCuideachtaí, 2014. Is é gnólacht seachtrach a sholáthraíonn feidhm iniúcháireachta inmheánaí na Gníomhaireachta, agus é ceaptha chun tuairisc a thabhairt do Choiste Iniúcháireachta agus Riosca na Cuideachta ar obair iniúcháireachta inmheánaí.

Príomhríoscaí agus Príomhéiginnteachtaí

Tá na príomhríoscaí agus na príomhéiginnteachtaí atá roimh an gCuideachta achoimrithe thíos. Tá na gníomhartha um maolú riosca leagtha amach ar bhealach níos mine i dTuarascáil na Stiúrthóirí ar leathanaigh 83 go 92.

An Fháil ar Chistiú, agus Foinse agus Struchtúr an Chistiúcháin

Na ríoscaí a bhaineann leis an bhfáil ar chistiú, agus le foinse agus struchtúr an chistiúcháin, a theastaíonn chun Plean Gnó na Cuideachta a chomhlíonadh.

An Fháil ar Thalamh agus an Soláthar Talún

Na héiginnteachtaí a bhaineann leis an bhfáil ar thailte (poiblí agus príobháideacha) atá oiriúnach dá gceannach ag an gCuideachta lena bhforbairt agus/nó leis an easpa soláthair ina leith sin.

Ceadanna Pleanála atá Inmharthana agus Tráthúil

Na héiginnteachtaí a bhaineann leis an bpróiseas pleanála, a fhágann nach féidir leis an gCuideachta ceadanna pleanála tráthúla a áirithiú, agus tionchar á imirt ar dhearadh agus inmharthanacht scéimeanna agus ar an bpioblíne forbartha.

Soláthar Clár

Na ríoscaí a bhaineann le moilleanna nach bhfuil aon tionchar ná smacht ag an gCuideachta orthu, lena n-áirítear spleáchais ar bhonneagar cumasúcháin agus ar cheaduithe a fháil go tráthúil chun gur féidir le tionscadail dul ar ghaidh.

An Beartas Tithíochta agus an Timpeallacht Rialála

Na dúshláin atá ann spriocanna na Cuideachta a chomhlíonadh i ndáil le tithíocht ar cíos de réir costais, le tithíocht inacmhainne, leis an mbeartas ligin agus le bainistíocht sócmhainní agus, an tráth céanna:

- Na rialacháin maidir le tithíocht ar cíos de réir costais agus tithíocht inacmhainne ar díol a chomhlíonadh;
- Éiginnteachtaí costas foirgníochta a bhainistiú; agus
- Buiséid, costais agus torthaí a réamhaisnéisiú go cruinn.

An Phunann Aonad ar Cíos de réir Costais

Na dúshláin a bhaineann le réadmhaoine ar cíos a thabhairt chuig an margadh ar scála mór, le comhlíonadh dlíthe agus rialachán a chinntiú, agus le tithe ardchaighdeáin a bhainistiú go gairmiúil a sholáthar do thionóntaí.

Caidreamh agus Comhoibriú le Geallsealbhóirí

Na ríoscaí a eascraíonn as spleáchas mór a bheith ann ar thacaíocht ó roinnt geallsealbhóirí seachtracha, lena n-áirítear eintitis rialtais, forbróirí, conraitheoirí, soláthróirí, pobail, etc., chun sainordú, tosaíochtaí straitéiseacha agus tionscadail na Cuideachta a chur i gcrích.

Branda agus Dé-Shainordú na Gníomhaireachta

Bíonn dúshláin le sárú ag an gCuideachta a bhaineann leis an dé-shainordú atá aige mar thógálaí tithe agus mar sholáthraí Tithíochta ar Cíos de réir Costais a bhainistiú agus í ag déanamh caidreamh le díoltóirí, le polaiteoirí agus le hionadaithe poiblí eile.

Sláinte agus Sábháilteacht

Is eol don Chuideachta go gcuireann na gníomhaíochtaí a bhaineann le láithreáin a fhorbairt agus le tithe a thógáil baill foirne, conraitheoirí agus daoine den phobal faoi réir an riosca go ndéanfaí díobháil thromchúiseach dóibh, agus oibríonn sí go réamhghníomhach chun ríoscaí den sórt sin a mhaolú.

Cúrsaí Comhshaoil

Na tionchair dhiúltacha a d'fhéadfadh a bheith ag gníomhaíochtaí na Cuideachta (Conraitheoirí san áireamh) ar an gcomhshaoil, ar thionchair iad a d'fhéadfadh, mura mbainistíofaí go leordhóthanach iad, difear a dhéanamh do dhaoine den phobal, damáiste a dhéanamh don chomhshaoil, agus a bheith ina gcúis leis an mainneachtain dlíthe comhshaoil agus rialacháin comhshaoil a chomhlíonadh.

Daoine agus Tallann

An riosca nach n-éireodh leis an gCuideachta an t-eolas, na scileanna, na hinniúlachtaí agus an saineolas is gá a mhealladh, a earcú, a fhorbairt agus a choinneáil chun tosaíochtaí agus cuspóirí phlean gnó na Cuideachta a chomhlíonadh agus chun tacú le pleanáil chomharbais.

An tAthru Aeráide agus Inbhuanaitheacht

Na dúshláin a chruthaítear do shamhail ghnó na Cuideachta mar thoradh ar na Spriocanna maidir leis an Athru Aeráide agus maidir le hInbhuanaitheacht do na blianta 2030 agus 2050, mar thoradh ar thimpeallacht mhearathraitheach rialála, lena n-áirítear oibleagáidí faoin Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach, agus mar thoradh ar thosca ábharthachta dúbailte.

Ceangaltas Airgeadais agus Bhuiséadacha

Na héiginnteachtaí a bhaineann lena inmharthana a bhíonn infheistíochtaí airgeadais láithreacha agus geallta ilbhliantúla ar fiú na milliúin euro iad, lena n-áirítear i ndáil leis na nithe seo a leanas:

- Buiséid agus soláthairtí forbartha, brúnna boilscitheacha, cruinneas réamhaisnéisithe, ionracas faisnéise agus ionracas toimhdí bunúsacha, éilimh chostais, agus neamhchosaintí airgeadais agus buiséadacha i gcoitinne de dheasca eachtraí nach rabhtas ag coinne leo ar láithreáin/forbairtí/tionscadail; agus
- Ní eile a chruthaíonn neamhchosaint airgeadais nach mór a chur san áireamh is ea an tréimhse cobhsúcháin a bhaineann le tithíocht ar cíos de réir costais (agus gníomhaíochtaí gaolmhara) sula dtosaítear ar ioncam a ghiniúint ó thionóntacht.

Beartais na Cuideachta agus Dlíthe agus Rialacháin a Chomhlíonadh

Ríoscaí a bhaineann leis an mainneachtain beartais, nósanna imeachta agus oibleagáidí dlíthiúla, rialála agus rialachais na Cuideachta a chomhlíonadh.

Cibearshláid agus Slándáil Faisnéise

Na ríoscaí go bhféadfadh cibirionsaithe difear a dhéanamh don chumas atá ag an gCuideachta sócmhainní faisnéise a oibriú agus a chosaint de dheasca rochtain neamhúdraithe ar shócmhainní sonraí, neamhchosaint ar chalaí airgeadais, ionsaithe bogearraí éirice agus/nó gadaíocht sonraí.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

RAON FREAGRACHTA

Thar ceann na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún (“an Chuideachta”, “LDA” nó “an Ghníomhaireacht”), aithním an fhreagracht atá ar an mBord as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú.

Cabhraíonn rialú inmheánach linn na príomhthosaíochtaí atá againn a chomhlíonadh, agus cuimsíonn sé ár struchtúr, ár ról agus ár bhfreagrachtaí, ár n-iompraíochtaí, ár gcórais, ár mbeartais, ár nósanna imeachta agus ár gcleachtais, ár gcúraimí, ár gcultúr, agus an dóigh a n-úsáidimid acmhainní.

Áirítear leis an gcóras rialaithe inmheánaigh rialuithe airgeadais, rialuithe oibríocháin agus rialuithe comhlíonta agus córais bhainistíochta riosca lena dtacaítear le tosaíochtaí straitéiseacha agus cuspóirí plean gnó na Cuideachta a chomhlíonadh agus lena gcosnaítear an pobal mar aon le cistí agus sócmhainní eile as a bhfuil an Chuideachta freagrach.

Agus an fhreagracht sin á comhlíonadh, tugtar aird ar cheanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016), ar threoir a eisíodh ina dhiaidh sin sa bhliain 2017, ar iarscríbhinní breise a eisíodh sa bhliain 2020, agus ar na hoibleagáidí gaolmhara dlíthiúla, rialála agus rialachais atá ar chomhlacht tráchtála stáit agus ar chuideachta gníomhaíochta ainmnithe.

CUSPÓIR AN CHÓRAIS RIALAITHE INMHEÁNAIGH

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a choinneáil ar leibhéal inghlactha, seachas deireadh a chur leis. Dá bhrí sin, ní fhéadann an córas ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaráítear idirbhearta agus go dtaifeadtar iad go cuí agus go gcoisctear earráidí ábhartha agus mírialtachtaí nó go mbraitear iad ar bhealach tráthúil.

Bhí córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir a eisíodh, i bhfeidhm sa Chuideachta don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 agus suas go dtí an dáta a ceadaíodh na ráitis airgeadais.

AN CUMAS CHUN RIOSCA A BHAINISTIÚ

Tá ceithre choiste Boird ag an gCuideachta, agus tá ag gach ceann díobh téarmaí mionsonraithe tagartha lena gcumhdaítear a bpríomhfheidhmeanna, a bpríomhdhualgais agus a bpríomhfheagrachtaí. Bunaíodh an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca go foirmiúil sa bhliain 2023, agus thionóil sé an chéad chruinniú dá chuid an 23 Márta 2023.

Sa bhliain 2023, lean an Chuideachta le gnólacht seachtrach gairmiúil iniúchóireachta a úsáid chun seirbhísí iniúchóireachta inmheánaí a sholáthar. Rinne an Chuideachta formhaoirseacht ar an ngnólacht sin agus bhainistigh sí an conradh leis. Chinntigh sé sin go raibh fáil ag an nGníomhaireacht ar fheidhm Iniúchóireachta Inmheánaí a raibh acmhainní leordhóthanacha gairmiúla aici. Bíonn na hathbhreithnithe iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ar mheasúnú ar an tsamhail ghnó agus ar an timpeallacht rialaithe agus riosca laistigh den Ghníomhaireacht. Breithníodh sa mheasúnú freisin oibleagáidí rialachais airgeadais, oibleagáidí rialachais chorparáidigh, córais éabhlóideacha faisnéise gnó, agus príomhthopaicí eile gnó agus comhlíonta. Formhuiníonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca an plean iniúchóireachta inmheánaí, le hionchur ón bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin, agus ceadaíonn an Bord é.

Mar chuid den obair chun an fheidhm bainistíochta riosca a fheabhsú, tá Beartas agus Creat Bainistíochta Riosca nuashonraithe i bhfeidhm ag an gCuideachta, ar nithe iad a ndearna an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca agus an Bord athbhreithniú foirmiúil orthu. Tá an Ráiteas faoi Fhonn Riosca á athnuachan ag an gCuideachta faoi láthair, rud a ndearna an Bord athbhreithniú air. Cuirfear an obair sin i gcrích sa bhliain 2024. Le tacaíocht ón bPríomhoifigeach Riosca, déanann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin formhaoirseacht ar an obair chun riosca a shainaithe, a thomhas agus a bhainistiú agus cuireann siad cultúr éifeachtach bainistíochta riosca chun cinn laistigh den Ghníomhaireacht ar leibhéal corparáideach agus ar leibhéal aonaid gnó. Ullmhaítear clár rioscaí ar leibhéal corparáideach agus ar leibhéal aonaid gnó, agus déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca agus an Bord

athbhreithniú agus grinnscrúdú orthu ar leibhéal feidhmiúcháin tríd an ngrúpa oibre um bainistíocht riosca agus tríd an gclár rioscaí corparáideacha.

AN CREAT RIOSCA AGUS RIALAITHE

Agus i faoi stiúir ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, cinntíonn an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin go bhfuil beartais cuí agus nósanna imeachta cuí i bhfeidhm chun tacú le dea-shocruithe rialachais, ceannaireachta agus bainistíochta agus chun rialú agus formhaoirseacht éifeachtach a chur chun feidhme. Leis na nósanna imeachta sin, tacaítear freisin le rioscaí éiritheacha a shainaithe agus le measúnú, maolú agus bainistiú a dhéanamh ar riosca ón taobh straitéiseach agus oibríochtuil de.

Mar chuid dá chinntiú go gcoinnítear córais éifeachtacha bhainistíochta riosca ar bun agus go ndéantar breithniú ar an mórthimpeallacht rialaithe, tugtar tús áite do nósanna imeachta rialaithe, agus déantar tuairiscí bainistíochta ar phríomhrioscaí agus príomhéiginnteachtaí laistigh de na haonaid ghnó agus na rannóga gnó a thabhairt i láthair agus a phlé mar chuid de chlár oibre an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca. Cuireann obair an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca leis an rannchuidiú a dhéanann na Comhaltaí Boird leis an mbainistiú agus leis an bhformhaoirseacht a dhéanann an Bord ar na rioscaí, na bagairtí agus na deiseanna a bhíonn roimh an nGníomhaireacht. Cuireann sí leis an léargas a thugann na Comhaltaí Boird ina leith sin freisin. Leis an gclár rioscaí a thugtar i láthair ar leibhéal corparáideach, cuirtear bonn eolais faoin athbhreithniú agus faoi na pléití a dhéanann an Bord ar riosca, faoi na príomhghníomhartha bainistíochta, agus faoi na rialuithe lena gcur ar aghaidh ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Chomh maith leis sin, éascaíonn na pléití ar riosca mionbhreithniú a dhéanamh ar an ról a bhíonn ag príomh-gheallsealbhóirí seachtracha agus ar na hionchais a bhíonn acu i ndáil le sainordú na Gníomhaireachta a chomhlíonadh agus i ndáil le socruithe láidre rialachais agus rialaithe a chinntiú. Cé gur féidir leis an mBord, leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus leis an lucht bainistíochta cinntí, gníomhartha agus tionscnaimh a chur ar aghaidh lena soláthar ar bhonn inmheánach laistigh den Ghníomhaireacht, is gá bainistiú a dhéanamh freisin ar chinntí agus gníomhartha tábhachtacha de chuid geallsealbhóirí seachtracha.

Cuimsíonn an córas rialaithe an timpeallacht rialaithe (an dóigh a leagann an bord, an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin agus an lucht bainistíochta an cur chuige i leith rialaithe síos agus an dóigh a n-imríonn siad tionchar ar an aird a thugann an fhoireann ar fad ar rialú) agus na próisis rialaithe (na beartais, na nósanna imeachta agus na gníomhaíochtaí atá deartha agus a oibrítear chun rioscaí a bhainistiú agus a mhaolú de réir leibhéal inghlactha).

Rinne an Bord agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin bearta tomhaiste chun a chinntiú go bhfeidhmítear timpeallacht cuí rialaithe agus próisis éifeachtacha rialaithe laistigh den Chuideachta, ar nithe iad lena gcinntítear feidhmiú leordhóthanach agus éifeachtacht oibríochtuil na Gníomhaireachta.

I gcomhthéacs an chreata riosca agus rialaithe, tá na nithe seo a leanas i measc na bpríomhshocruithe agus na bpríomheilimintí:

- » Soiléire maidir le ról agus freagrachtaí, agus comhlíonadh éifeachtach dualgas, ról agus freagrachtaí acu sin a bhfuil cúraimí ceannaireachta agus rialachais orthu, lena n-áirítear an Bord, na Coistí, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, an lucht bainistíochta, agus an fhoireann;
- » Coistí Boird, atá ar bun agus a oibríonn de réir téarmaí tagartha atá ceadaithe ag an mBord;
- » Athbhreithnithe ar éifeachtacht an Bhoird agus na gCoistí, a dhéantar chun feidhmíocht aonair agus feidhmíocht chomhchoiteann a bhreithniú agus a uasmhéadú;
- » Cuntasacht láidir, a fheidhmítear trí chaidreamh idir an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin ag cruinnithe Boird agus Coiste, áit a ndéantar ceistiú cuiditheach agus a dtugtar tacaíocht cuí mar ghnás agus a mbíonn deis ann tairbhe a bhaint as an gcríonnacht chomhchoiteann agus as na léargais chomhchoiteanna ar fud na dtáblaí faoi seach;
- » Próiseas comhaontaithe pleanála straitéisí, arb é an toradh deiridh a bhíonn air leaganacha nuashonraithe de Ráiteas Straitéise agus Plean Gnó na Gníomhaireachta;
- » Straitéisí agus Pleananna Gnó atá formhuinithe ag an mBord, ar nithe iad a sholáthraítear don Roinn agus a bhfaightear aiseolas ina leith;
- » Dul chun cinn ar bhainistíocht riosca a leabú ar fud na Gníomhaireachta, lena n-áirítear beartas agus próiseas nuashonraithe bainistíochta riosca a cheadú, lena gcinntítear go ndéantar rianú agus faireachán ar na príomhrioscaí, na príomhéiginnteachtaí agus na príomhdhíseanna, áit a mbíonn bainistíocht riosca ina mír thráthrialta ar an gclár oibre do chruinnithe Boird agus Coiste i gcónaí;
- » Feidhm Príomhoifigigh Riosca, a bunaíodh sa bhliain 2023 nuair a ceapadh príomhoifigeach riosca nua. Soláthraíodh oiliúint agus tacaíocht bainistíochta riosca sa cheathrú ráithe den bhliain 2023. Ba é an toradh a bhí ar an obair sin gur cuireadh clár rioscaí le chéile d’aonaid ghnó agus go ndearnadh dréachtchlár nuashonraithe rioscaí corparáideacha a fhorbairt agus a leagan faoi bhráid an Bhoird agus an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca. Ina theannta sin. Cuireadh tús le hobair ar an ráiteas faoi fhonn riosca a nuashonrú sa bhliain 2023, agus tabharfar an obair sin chun críche sa bhliain 2024;
- » Feidhm thiomnaithe soláthair laistigh den Chuideachta, rud a oibríonn i gcomhréir leis na ceanglais agus na treoirlínte dea-chleachtais ó thaobh soláthair chorparáidigh de;
- » Creat rialachais atá curtha in oiriúint don Ghníomhaireacht, lena n-áirítear grúpa oibre

feidhmiúcháin don chreat rialachais agus ardbhainisteoir creata rialachais;

- » Grúpaí oibre feidhmiúcháin éagsúla eile, lena n-áirítear an Bord Bainistíochta Forbartha/an Coiste Feidhmiúcháin um Bainistíocht Forbartha, rud ar coiste feidhmiúcháin é a dhéanann measúnú ar thionscadail shuntasacha agus tograí suntasacha laistigh den Chuideachta, an grúpa oibre um bainistíocht riosca agus an grúpa oibre um inbhuanaitheacht;
- » Tionscadail, pleananna, agus spriocanna tosaíochta ar leibhéal aonaid gnó, lena ngabhann tosaíochtaí clár gaolmhar oibre a thuiriscítear don Bhord agus do na Coistí Boird tríd an bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin agus tríd an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin;
- » Clár mionsonraithe Oibleagáidí, lena nasctar Sceideal na Nithe atá forchoimeáda don Bhord, beartais, agus nósanna imeachta le chéile, mar aon le dualgais shonracha atá tarmligthe chuig an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus ról ainmnithe eile laistigh den Gníomhaireacht;
- » Beartais agus nósanna imeachta Straitéiseacha agus Oibríochtúla atá ceadaithe agus a chuirtear chun feidhme ar leibhéal forfheidhmiúcháin, lena n-áirítear an Próiseas Fála agus Forbartha Talún agus eilimintí comhpháirteacha a aillíonn le prionsabail an Chóid Caiteachais Phoiblí/na dTreoirínte Bonneagair;
- » Cumarsáid thráthrialta, múscailt feasachta thráthrialta agus oiliúint thráthrialta don fhoireann ar fad maidir le Beartais agus Nósanna Imeachta Straitéiseacha ar fud na bliana agus de réir mar is gá;
- » Socruithe bainistíochta tionscadal agus socruithe rialachais do thionscadail agus clár laistigh den Chuideachta;
- » Cód Iompair Gnó lena gceanglaítear ar chomhaltáí Boird, ar an lucht bainistíochta agus ar an bhfoireann na caighdeáin eiteicúla agus iompraíochta is airde a chothabháil;
- » A chinntiú go gcomhlíontar beartas agus oibleagáidí na Gníomhaireachta maidir le Dearbhú Leasanna, mar atá sainaitheanta i gcóid iomchuí rialachais ghairmiúil agus i dtreoir údarásach iomchuí;
- » Beartais agus nósanna imeachta maidir le Bainistíocht Caipitil Dhaonna, ar nithe iad lena dtacaítear le feidhmíocht foirne agus lena gcinntítear go mbíonn oiliúint ghairmiúil agus theicniúil agus forbairt ghairmiúil leantach ar fáil chun freastal ar riachtanais na Gníomhaireachta;
- » Raon beartas agus nósanna imeachta airgeadais chun a chinntiú go ndéantar idirbhearta airgeadais de réir an dlí, go dtabhaítear go cuí iad, go n-údaráítear go cuí iad, agus go dtugtar cuntas cuí iontu;
- » Athbhreithnithe córasacha, ar nithe iad a dhéanann an fheidhm Iniúcháireachta Inmheánaí de réir an phlean chomhaontaithe iniúcháireachta;
- » Cloí le teorainneacha údarúcháin agus le socruithe tarmligthe;
- » Freagrachtaí airgeadais agus cuntasacht chomhfhreagrach a shannadh ar leibhéal bainistíochta;

- » Córas cuimsitheach um pleanáil bhliantúil agus ilbhliantúil agus buiséadú bliantúil agus ilbhliantúil, lena n-áirítear ceangaltais amach anseo, ar córas é atá faoi réir athbhreithniú agus ceadú ag an mBord;
- » Sainioláthraí seachtrach seirbhíse teicneolaíochta faisnéise a úsáid chun bainistiú a dhéanamh ar chórais agus nósanna imeachta atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú, áit a bhfuil bainistíocht ghníomhach conartha ar bun agus a dtugtar dearbhuithe foirmiúla;
- » Clár thiomnaithe TF a thabhairt isteach go leanúnach chun caighdeáin slándála faisnéise agus chibearshlándála tionscail a chomhlíonadh agus a chur chun feidhme ar mhaithe lena chinntiú go gcosnaítear príomhshócmhainní faisnéise, i dteannta modúil shainordaitheacha oiliúna don lucht bainistíochta agus don fhoireann maidir le slándáil faisnéise agus cibearshlándáil;
- » Sainioláthraí seachtrach seirbhíse párolla a úsáid chun seirbhís ardchaighdeáin a bhainistiú agus a sholáthar don Chuideachta, áit a bhfuil bainistíocht ghníomhach conartha ar bun agus a dtugtar dearbhuithe foirmiúla;
- » Sainnaonaid ghnó, lena n-áirítear aonad pleanála straitéisí, aonad réadmhaoine, aonad soláthair, aonad infheistíochta, agus aonaid a phléann le príomhréimsí eile gnó agus corparáideacha;
- » Socruithe rialachais airgeadais chun a chinntiú go bhfuil córas láidir rialaithe airgeadais i bhfeidhm chun maoirseacht ar acmhainní airgeadais agus cosaint sócmhainní a chinntiú;
- » An Nós Imeachta um Athbhreithniú Straitéiseach, ina leagtar amach na hoibleagáidí atá ar an lucht bainistíochta formhaoirseacht a dhéanamh ar fheidhmíocht páirtithe seachtracha agus tuairisc a thabhairt uirthi;
- » Creat um thuirisciú thráthrialta bainistíochta, nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear leithscaradh dualgas, teorainneacha údaráis, agus córas tarmligin agus cuntasachta, ar nithe iad atá i mbun feidhme anois; agus
- » Admháil a fháil uathu sin a bhfuil ról rialachais agus cheannaireachta acu, ó chomhaltáí Boird, ón bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, ón bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin agus ó bhainisteoirí maidir leis an tábhacht a bhaineann leis an atmaisféar agus cultúr cuí a bhunú, rud atá rithábhachtach maidir le luachanna na Gníomhaireachta a chomhlíonadh agus maidir le dea-rialachas corparáideach agus dea-rialuithe corparáideacha a chothú, agus é mar aidhm dheiridh leis sin a chinntiú go n-éireoidh leis an nGníomhaireacht an cuspóir foriomlán agus an clár oibre uailmhianach atá aici a chomhlíonadh.

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Príomhghné eile de shocruithe rialaithe sheachtraigh laistigh den Gníomhaireacht is ea an ról rialachais, formhaoirseachta agus rialaithe a fheidhmíonn an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe, agus gníomhaireachtaí eile, NewEra ina measc. Áirítear iad seo a leanas leis na príomheilimintí de rialachas agus de rialú: cruinnithe míosúla Rialachais; cruinnithe ráithiúla le mórghrúpaí geallsealbhóirí rialtais; caidreamh déthaobhach a dhéanamh le hoifigigh roinne maidir le beartais, le rialacháin agus le forálacha reachtúla beartaithe; an próiseas le haghaidh straitéisí agus pleanáil gnó a údarú; athbhreithniú agus grinnscrúdú a dhéanamh ar sheicliosta comhlíonta an Chóid Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú; agus an Creat um Gníomhú ar son na hAeraide do chomhlachtaí tráchtála Stáit ó NewERA.

Ní raibh aon chaillteanais ábhartha ná aon chásanna calaoise ann le linn na tréimhse.

(ar leanúint)

FAIREACHÁN AGUS ATHBHREITHNIÚ LEANÚNACH

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun le haghaidh faireachán agus feabhsú a dhéanamh ar phróisis rialaithe inmheánaigh. Ag gníomhú di trína clár iniúchtaí, déanann an fheidhm Iniúcháireachta Inmheánaí measúnú agus faireachán neamhspleách ar éifeachtacht na bpríomhrialuithe inmheánacha laistigh den eagraíocht. I gcás go sainaitheann easnamh rialaithe, comhaontaítear moltaí le haghaidh feabhsuithe i gcomhar leo sin atá freagrach astu. Tugann an gnólacht Iniúcháireachta Inmheánaí tuairisc go tráthrialta ar a mhéid atá moltaí curtha chun feidhme ag an lucht bainistíochta.

CIBEARSHLÁNDÁIL AGUS SLÁNDÁIL FAISNÉISE

Feidhmíonn an Chuideachta beartas um obair chumaisc, lena n-éascaítear obair na Gníomhaireachta de réir mar a leanann sí lena soláthar foirne a mhéadú, agus eisítear ríomhaire glúine agus fón póca chuig gach ball foirne, ar nithe iad lena gcuimsítear fiordheimhniú dhá fhachtóir agus gnéithe eile slándála a bhaineann le rochtain shlán ar Wi-Fi.

Sainaitheann creat measúnaithe riosca agus bainistíochta riosca TF agus cibearshlándála agus slándála faisnéise na Cuideachta mar réimse a bhfuiltear le díriú leantach a leagan air sa bhliain 2024, mar gheall ar chineál éabhlóideach na gcibearbhagairtí agus na hoibre a dhéanann cibearchoirpigh.

Leantar le hardtosaíocht a thabhairt do chibearshlándáil agus slándáil faisnéise, d'athshlánú ó thubaistí agus do leanúnachas gnó chun a chinntiú go gcumhdaímid an Gníomhaireacht agus go gcosnaímid príomhshócmhainní faisnéise.

Cuireadh raon tionscnamh sonrath ar aghaidh sa bhliain 2023, lena áiríodh bearta slándála balla dóiteáin agus córas tástála tráthrialta, feabhsuithe beartais, oiliúint agus feasacht foirne, agus socruithe slándála Wi-Fi, amháil criptiú agus dianghlásáil pasfhocal.

DÚSHLÁIN EACNAMAÍOCHA AGUS INFHEISTÍOCHTA

Cé gur cuireadh fáilte mhór roimh chaipitliú na Gníomhaireachta agus roimh na gealltanais a tugadh tacú le tosaíochtaí ár bplean gnó, ar nithe iad a d'éascair as an gcaidreamh gníomhach a rinneamar leis an Rialtas sa bhliain 2023 maidir leis an ngá atá le caipiteal cothromais a mhéadú don Ghníomhaireacht, leanann boilsciú de bharr costais foirgníochta, an ráta luaineach úis agus an timpeallacht infheistíochta le dúshláin infheistíochta agus bhainistíochta airgeadais a chruthú don Chuideachta.

Toisc riosca go fóill i ndáil leis na dálaí reatha sa mhargadh fiach agus i ndáil le céim aibíochta na Gníomhaireachta araon is ea an cumas atá ag an nGníomhaireacht a bonn cistiúcháin caipitil a leathnú trí mhaoiniú fiach amach anseo (e.g., an cumas giniúna ioncaim sa ghearrthearma).

Ós rud é go bhfuil an Ghníomhaireacht faoi réir Phrionsabal an Oibreora Geilleagair Margaidh i ndáil lena gníomhaíochtaí eacnamaíocha, déanann an Ghníomhaireacht tagarmharcáil i ndáil le príomhghníomhaíochtaí eacnamaíocha. Bíonn ceanglais toraidh tagarmharcála ina léiriú ar dhálaí reatha margaidh, ar dálaí iad a d'fhéadfadh difear a dhéanamh d'inmharthanacht, go háirithe i dtimpeallacht ardráta úis.

Leanann impleachtaí fadtéarmacha agus cineál luaineach na ndúshlán maicreacnamaíoch i gcoitinne le riosca a chruthú maidir leis an íosráta toraidh tagarmharcála agus toimhdí eile infheistíochta a bhaint amach.

Tá an Scéim Infheistíochta um Thionóntacht Shlán ar Chíos Inacmhainne ("STAR") ar cheann amháin de na bearta is tábhachtaí chun tacú leis an nGníomhaireacht i ndáil le hinmharthanacht agus inbhuanaitheacht airgeadais na samhla oibriúcháin um thithíocht ar cíos de réir costais. Déantar faireachán agus bainistiú seasta ar thionchar STAR ar ár staid caipitil, ar ár bhfiach agus ar ghíaráil na Gníomhaireachta. Cé go bhféadfadh STAR tionchar dearfach a imirt ar inmharthanacht na tithíochta ar cíos de réir costais, áirítear leis na tosca riosca ina leith cineál reatha chomhaontú STAR (an t-aicmiúchán idir fiach agus cothromas) agus an fíoras go bhféadfadh gur mhó an t-éileamh ar an scéim ná an cistiú a sholáthraíonn an Rialtas faoi láthair. Leanaimid le caidreamh fairsing a dhéanamh leis na scairshealbhóirí maidir le gnéithe difriúla a

imríonn tionchar ar shainordú na Gníomhaireachta, lena n-áirítear ceanglais chaipitil chun tacú le hinfeistíocht i gcláir um thithíocht ar cíos agus um thithíocht ar cíos de réir costais, mar aon leis na tionchair a imríonn critéir incháilitheachta le haghaidh tithíocht ar cíos de réir costais ar éifeachtacht na scéime.

Is tríd an rialáil a bhunaíonn an Rialtas na critéir incháilitheachta ioncaim le haghaidh tithíocht ar cíos de réir costais. D'fhéadfadh aon athruithe rialála difear a dhéanamh do thiomhdí na Gníomhaireachta maidir le frithghealladh agus inmharthanacht na tithíochta ar cíos de réir costais.

Maidir le faireachán, formhaoirseacht agus rialú a dhéanamh ar ár staid caipitil agus airgeadais, tugaimid tuairisc thráthrialta don Bhord maidir le húsáid réamh-mheasta caipitil na Gníomhaireachta agus idirbhearta á ndéanamh nó á mbreithniú lena gceadú ag an mBord ar deireadh. Ina theannta sin, leanann an Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin, an Bord agus na Coistí le grinnscrúdú a dhéanamh ar an bhfeidhmíocht airgeadais, ar an staid airgeadais agus ar shreabhadh airgid ar bhonn leanúnach.

SOLÁTHAR

Tá an Ghníomhaireacht faoi réir Threoir 2014/24/AE ón Aontas Eorpach ("AE"), arna cur chun feidhme in Éirinn le Rialachán an Aontais Eorpaigh (Dámhachtain Conarthaí Údaráis Phoiblí), 2016, i leith soláthar earraí, oibreacha agus seirbhísí os cionn tairseacha luacha áirithe arna leagan síos ag AE. D'eisigh an Oifig um Sholáthar Rialtais Treoirilínte Soláthair Phoiblí le haghaidh Earraí agus Seirbhísí (Leagan 2: Arna Eisiúint i mí Eanáir 2019) ó shin i leith, lena gceanglaítear ar chomhlachtaí poiblí na treoirilínte sin a chur chun feidhme do luachanna os cionn na dtairseach réamhluaite AE agus do luachanna faoi bhun na dtairseach sin araon.

Is de réir reachtaíocht AE agus intíre agus de réir treoirilínte agus beartais iomchuí maidir le soláthar oibreacha, earraí agus seirbhísí a fhreastalaítear ar riachtanais soláthair na Gníomhaireachta.

Bhraith an Ghníomhaireacht ar roinnt maoluithe agus ar roinnt athruithe/modhuithe conartha le linn na bliana 2023, ar nithe iad nach ionann iad agus soláthar neamhchomhlíonta. Bhí 47 gconradh dar luach foriomlán €2.1m faoi réir maolaithe nó athrú/modhnú conartha sa bhliain 2023.

Sainaitníodh 4 phróiseas soláthair dar luach iomlán €133k a bheith neamhchomhlíontach.

TIONSCNAIMH THOSAÍOCHTA Ó THAOBH RIOSCA AGUS RIALAITHE DE DON BHLIAIN 2024

Sa Ráiteas faoi Rialú Inmheánach don bhliain 2022, tugadh roinnt gealltanais i ndáil le córais bhainistíochta riosca, i ndáil le beartais agus nósanna imeachta an chreata rialachais, i ndáil le príomhphearsanra bainistíochta a earcú, lena n-áirítear an Príomhoifigeach Airgeadais agus an Príomhoifigeach Riosca, agus i ndáil leis an bpróiseas dearbhaithe rialaithe a fhorbairt chun bonn eolais a chur faoi dhearbhuithé cuntasachta agus rialaithe bainistíochta ar bhealach níos fearr. Cé go ndearnamar dul chun cinn seasta láidir i ngach ceann de na réimsí sin, aithnítear go mbeidh tuilleadh forbartha ag teastáil chun dea-rialachas, timpeallacht éifeachtach rialaithe agus cultúr éifeachtach rialaithe a chothú de réir mar a leathnaíonn an Ghníomhaireacht i gcomhréir leis an sainordú atá uirthi, le Beartas Tithíochta an Rialtais agus le scéimeanna nua.

Áirítear iad seo a leanas leis na tosaíochtaí don bhliain atá le teacht: leanúint le béim a chur ar an timpeallacht rialaithe agus ar struchtúir eagraíochtúla; bainistíocht riosca a leabú tuilleadh; acmhainní a chur ar fáil chun beartais agus próisis shaincheaptha agus nósanna imeachta saincheaptha de chuid na Gníomhaireachta a nuashonrú agus a chur i bhfeidhm; caidreamh a dhéanamh leis an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí; agus feabhas a chur ar thuairisciú feidhmíochta, ar shlándáil faisnéise agus cibearshlándaíl, agus ar shocruithe planála leanúnachais gnó i gcoitinne.

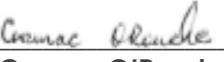
Bhí córas cuntasáíochta atá bunaithe ar Excel i bhfeidhm ag an gCuideachta le linn na bliana. Cé go bhfuil an Chuideachta den tuairim gur córas leordhóthanach é an córas cuntasáíochta atá i bhfeidhm, measann sí freisin nach córas barrmhaith é. Mar sin, tá rialuithe cúiteacha i bhfeidhm aici chun aon rioscaí a thiocfaidh chun cinn a mhaolú. Ina theannta sin, níor sainaitníodh aon laigí ábhartha sa bhliain 2023. Tá pacáiste comhtháite bogearraí cuntasáíochta á chur chun feidhme ag an gCuideachta faoi láthair, agus meastar go gcuirfear an obair sin i gcrích sa bhliain 2024.

ATHBHREITHNIÚ AR ÉIFEACTHACHT

An obair a dhéanann Bord na Cuideachta chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh, bíonn sí bunaithe ar bhreithniú agus athbhreithniú ar raon foinsí dearbhaithe, lena n-áirítear iniúchóireacht inmheánach, athbhreithnithe tríú páirtí, tosca bainistíochta riosca, cláir oibre de chuid an Bhoird agus na gcoistí, caidreamh le scairshealbhóirí agus socruithe formhaoirseachta agus, rud ríthábhachtach, dearbhuithe ón bPríomhfheidhmeannach, ón bhFoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin agus ón lucht bainistíochta i gcoitinne ar fud na heagraíochta ar fad.

A bhúil leis na dearbhuithe rialaithe a thugtar, agus leis an eolas agus an léargas comhchoiteann agus aonair atá ag comhaltaí Boird agus Coiste ar na gníomhaíochtaí agus ar na cláir oibre, is féidir machnamh eolach a dhéanamh ar leordhóthanacht agus éifeachtacht na socruithe rialaithe agus bainistíochta riosca don bhliain 2023. Mar sin, meastar timpeallacht rialaithe agus córais rialaithe inmheánaigh na Cuideachta a bheith leordhóthanach. D'ainneoin an dul chun cinn seasta a rinneadh sa bhliain 2023, toradh eile atá ar an athbhreithniú is ea go gcabraítear le haird a tharraingt ar réimsí lena bhfeabhsú. Tacóidh na réimsí sin le forbairt leantach na Gníomhaireachta, agus obair tosaíochta ar siúl laistigh den Chuideachta agus beartaithe don bhliain 2024.

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh don bhliain 2023 ag an gcuinniú de chuid an Bhoird an 28 Márta 2024.

Cormac O'Rourke
Cathaoirleach an Bhoird
Dáta: 14 Meitheamh 2024

Ráiteas Faoi Fhreagracht na Stiúrthóirí

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Tá na Stiúrthóirí freagrach as Tuarascáil na Stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí agus na rialachán is infheidhme in Éirinn.

Ceanglaítear le dlí cuideachtaí na hÉireann ar na Stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach bliain airgeadais. Faoin dlí, roghnaigh na Stiúrthóirí na ráitis airgeadais a ullmhú de réir FRS 102 "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn" arna eisiúint ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais. Faoi dhlí na gcuideachtaí, ní ceadmhach do na Stiúrthóirí na ráitis airgeadais a cheadú ach amháin i gcás gur deimhin leo go dtugtar iontu léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais na Cuideachta amhail deireadh na tréimhse agus ar bhrabús nó caillteanas na Cuideachta don tréimhse agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí, 2014, ar shlí eile.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú acu, ceanglaítear ar na Stiúrthóirí:

- » beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú do ráitis airgeadais na Cuideachta agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- » breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh;
- » a lua gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme, na caighdeáin sin a shainithint, agus an tionchar a bhí ag aon imeachtaí ábhartha ó na caighdeáin sin, agus na cúiseanna le haon imeachtaí den sórt sin, a leagan amach; agus
- » na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin i gcás go bhfuil sé míchuí talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh an Chuideachta i mbun gnó.

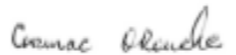
Tá na Stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoimeádann an Chuideachta taifid leordhóthanacha chuntasaíochta, nó go gcuireann sí faoi deara go gcoimeádfar taifid leordhóthanacha chuntasaíochta, lena ndéantar idirbhearta na Cuideachta a mhíniú agus a thaifeadadh i gceart, lena gcumasaítear sócmhainní, dlíteanais, staid airgeadais agus brabús nó caillteanas na Cuideachta a chinneadh le cruinneas réasúnach tráth ar bith, lena gcumasaítear dóibh a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais agus tuarascáil na Stiúrthóirí Acht na gCuideachtaí, 2014, agus lena gcumasaítear iniúchadh ar na ráitis airgeadais. Tá siad freagrach freisin as sócmhainní na Cuideachta a chosaint agus, dá bhrí sin, as bearta réasúnacha a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Is iad na Stiúrthóirí atá freagrach as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar áireamh ar shuíomh Gréasáin na Cuideachta. Is féidir go mbeidh an reachtaíocht lena rialaítear ullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais i bPoblacht na hÉireann difriúil leis an reachtaíocht i ndlísiní eile.

Sínte thar ceann na Stiúrthóirí

John Coleman
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Dáta: 14 Meitheamh 2024

Cormac O'Rourke
Cathaoirleach
Dáta: 14 Meitheamh 2024

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

The Land Development Agency DAC

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais The Land Development Agency DAC don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023, mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 46 den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021. Cuimsíonn na ráitis airgeadais an ráiteas ioncaim, an ráiteas faoi ioncam cuimsitheach, an ráiteas faoin staid airgeadais, an ráiteas faoi athruithe i gothromas, an ráiteas faoi shreabhadh airgid agus na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar na beartais shuntasacha chuntasaíochta.

Is é mo thuairim:

- go dtugtar léargas fírinneach cóir sna ráitis airgeadais ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais na Gníomhaireachta ag an 31 Nollaig 2023 agus ar a hioncam agus a caiteachas don bhliain 2023, agus
- gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gceart de réir an chreata tuairiscithe airgeadais atá leagtha amach i nóta 2 leis na ráitis airgeadais.

Bunús na tuairime

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin. Táim neamhspleách ar an nGníomhaireacht agus tá mo fhreagrachtaí eitiúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor an fhianaise iniúcháireachta a fuair mé agus go bhfuil sí oiriúnach do bhunús a thabhairt le mo thuairim.

Conclúidí maidir le gnóthas leantach

D'ullmhaigh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh. Mar atá tuairiscithe san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo, déanaim conclúid

- ar cé chomh hoiriúnach is atá sé gur bhain na stiúrthóirí úsáid as bonn gnóthais leantaigh na cuntasaíochta a úsáid, agus
- ar cé acu is ann nó nach ann d'éiginnteacht ábhartha a bhaineann le heachtraí nó dálaí a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar an gcumas atá ag an gcuideachta leanúint de bheith ag feidhmiú mar ghnóthas leantach.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais agus ar ábhair eile

Chuir na stiúrthóirí faisnéis áirithe eile i láthair i dteannta na ráiteas airgeadais. Cuimsíonn sí sin an tuarascáil bhliantúil, lena n-áirítear tuarascáil na stiúrthóirí, an ráiteas faoi rialú inmheánach, agus an ráiteas faoi fhreagracht na stiúrthóirí. Tá cur síos déanta san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm tuairisc a thabhairt ar fhaisnéis den sórt sin agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscim trí eisceacht.

Spleáchas ar chóras cuntasaíochta atá bunaithe ar scarbhileog

Sa ráiteas rialachais a tíolacadh in éineacht leis na ráitis airgeadais, aithnítear an fhreagracht atá ar an mBord as taifid chuí cuntasaíochta a choimeád agus as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar fáil.

Ba ghá líon suntasach leasuithe a dhéanamh ar na dréachtráitis airgeadais a tíolacadh lena n-iniúchadh.

Nochtar sa ráiteas faoi rialú inmheánach go mbaineann an Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún úsáid as córas cuntasaíochta atá bunaithe ar scarbhileog faoi láthair, ar córas é a dteastaíonn méid suntasach idirghabhála láimhe ina leith. Luaigh an Bord gur deimhin leis go bhfuil rialuithe cúiteacha i bhfeidhm chun maolú a dhéanamh ar rioscaí a eascraíonn as an gcóras reatha a úsáid. Tá sé beartaithe ag an mBord bogearraí cuntasaíochta uathobrithe a chur i bhfeidhm sa bhliain 2024.

Seamus McCarthy
An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
14 Meitheamh 2024

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí na Stiúirthóirí

Mar a mhionsonraítear i dtuarascáil na stiúirthóirí, tá na stiúirthóirí freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm atá forordaithe faoi alt 46(2) den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021
- a chinntiú go dtugtar léargas fírinneach cóir sna ráitis airgeadais de réir an chreata tuairiscithe airgeadais atá leagtha amach i nóta 2 leis na ráitis airgeadais
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- a mheas cé acu is cuí nó nach cuí bonn gnóthais leantaigh na cuntasáiochta a úsáid, agus
- cibé rialú inmheánach a chinntiú sé a bheith riachtanach a chur i bhfeidhm chun gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 46 den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021, ráitis airgeadais na Gníomhaireachta a iniúchadh agus tuairisciú orthu do Thithe an Oireachtais.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-íomláine saor ó mhíríteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán go bhféadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíochta a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainiúint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais de bharr calaoise nó earráide; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Gnóthaim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim meastóireacht ar a chuí atá na beartais chuntasaíochta a úsáideadh agus ar a réasúnaí atá na meastacháin chuntasaíochta agus an nochtadh gaolmhar.

- Déanaim cinneadh ar a chuí atá sé bonn gnóthais leantaigh na cuntasáiochta a úsáid agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas, déanaim cinneadh ar cé acu is ann nó nach ann d'éiginnteacht ábhartha a bhaineann le heachtraí nó dálaí a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar an gcumas atá ag an nGníomhaireacht leanúint de bheith ag feidhmiú mar ghnóthas leantach. Má chinnim gur ann d'éiginnteacht ábhartha, ceanglaítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar an nochtadh gaolmhar sna ráitis airgeadais nó, i gcás nach leor an nochtadh sin, ceanglaítear orm mo thuairim a athrú. Tá mo chinntí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh eachtraí nó dálaí amach anseo a chur faoi deara go scoirfeadh an Gníomhaireacht de bheith ina gnóthas leantach.
- Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear an nochtadh, agus ar cé acu a chuirtear nó nach gcuirtear na hidirbhearta agus na heachtraí bunúsacha i láthair ar bhealach cóir sna ráitis airgeadais.

Téim i dteagmháil leo sin a bhfuil freagrachtaí rialachais orthu as raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus as fionnachtana suntasacha iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha ar an rialú inmheánach a shainiú le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar na ráitis airgeadais, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair sna ráitis airgeadais sin, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na Caighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh go bhfuil an fhaisnéis eile neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó go bhfuil an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha ar an bhfaisnéis eile sin, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt do na cúinsí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena n-oibriú. Tuairiscím i gcás go sainiúim go bhfuil ábhair ábhartha ann a bhaineann leis an dóigh ar cuireadh gnó poiblí i gcrích.

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Tuairiscím i gcás go sainiúim aon chásanna ábhartha ann nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe iontu nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú iontu.

Tuarascáil an iniúchóra neamhspleách do chomhaltaí The Land Development Agency DAC

Tuarascáil ar an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Tuairim

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais The Land Development Agency DAC ('an Chuideachta') don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023. Cuimsíonn na ráitis airgeadais sin an ráiteas faoi ioncam cuimsitheach, an ráiteas faoi ioncam cuimsitheach eile, an ráiteas faoin staid airgeadais, an ráiteas faoi athruithe i gcothromas, an ráiteas faoi shreabhadh airgeadais agus na nótaí le ráitis airgeadais na Cuideachta, lena n-áirítear an achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta atá leagtha amach i nóta 2. Is é an creat tuairiscithe airgeadais a úsáideadh le linn ullmhú na ráiteas airgeadais ná Acht na gCuideachtaí, 2014, agus FRS 102, "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann", ama eisiúint sa Ríocht Aontaithe ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais.

Is é seo a leanas ár dtuairim ar na ráitis airgeadais a ghabhann leis seo:

- tugtar léargas fírinneach cóir iontu ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais na Cuideachta amhail an 31 Nollaig 2023 agus ar a cailteanas don bhliain dar críoch an dáta sin;
- ullmhaíodh iad i gceart de réir FRS 102; agus
- ullmhaíodh iad i gceart de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí, 2014.

Bonn na tuairime

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta ar Iniúchóireacht (Éire) agus de réir an dlí is infheidhme. Maidir leis na freagrachtaí atá orainn faoi na caighdeáin sin, tá tuilleadh cur síos déanta orthu sa rannán 'Freagrachtaí an Iniúchóra as na Ráitis Airgeadais a Iniúchadh' den tuarascáil uainn.

Táimid neamhspleách ar an gCuideachta i gcomhréir leis na ceanglais eiticíúla atá ábhartha dár n-iniúchadh ar ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiticíúil d'Iniúchóirí (Éire) ama eisiúint ag Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann (IAASA), agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticíúla eile atá orainn i gcomhréir leis na ceanglais sin.

Creidimid gur leor agus cuí an fhianaise iniúchóireachta a fuairamar chun bonn a thabhairt dár dtuairim.

Conclúidí maidir le gnóthas leantach

Agus na ráitis airgeadais á n-iniúchadh againn, tháingamar ar an gconclúid gur cuí atá an úsáid a bhain na stiúirthóirí as bonn gnóthais leantaigh na cuntasáiochta nuair a bhí na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige.

Bunaithe ar an obair a rinneamar, níor shainiúim aon éiginnteachtaí ábhartha a bhaineann le heachtraí nó dálaí a d'fhéadfadh, ar bhonn aonair nó ar bhonn comchoiteann, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta a údaraithear na ráitis airgeadais lena n-eisiúint.

Tá cur síos déanta sna rannáin iomchuí den tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orainn agus ar na freagrachtaí atá ar na stiúirthóirí maidir le nithe gnóthais leantaigh.

Faisnéis eile

Tá na stiúirthóirí freagrach as an bhfaisnéis eile. Cuimsítear san fhaisnéis eile an fhaisnéis atá ar áireamh i dtuarascáil na stiúirthóirí, seachas na ráitis airgeadais agus ár dtuarascáil iniúchóra orthu sin. Ní chumhdaíonn ár dtuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, seachas a mhéid a luaitear a mhalairt go follasach inár dtuarascáil, ní chuirimid aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

Tá freagracht orainn an fhaisnéis eile atá curtha i láthair a léamh agus, le linn dúinn é sin a dhéanamh, a mheas cé acu atá nó nach bhfuil an fhaisnéis eile neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis na ráitis

airgeadais nó leis an eolas a ghnóthaíomar le linn an iniúchta nó cé acu is cosúil nó nach cosúil go ndearnadh míráiteas ábhartha uirthi. Má shainnaíimid aon neamhréireachtaí ábhartha nó aon mhírítis ábhartha dhealraitheacha den sórt sin, ceanglaítear orainn a chinneadh cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh gur ann do mhíríteas ábhartha sna ráitis airgeadais nó do mhíríteas ábhartha ar an bhfaisnéis eile. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinneamar, go gcinnimid go ndearnadh míráiteas ábhartha ar an bhfaisnéis eile sin, ceanglaítear orainn an fíoras sin a thuairisciú.

Níl aon rud le tuairisciú againn ina leith sin.

Tuairim ar ábhair eile arna bhforordú ag Acht na gCuideachtaí, 2014

Inár dtuairim, tuairiscímid, bunaithe ar an obair a rinneadh le linn an iniúchta:

- go bhfuil an fhaisnéis atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí don bhliain airgeadais dá bhfuil na ráitis airgeadais ullmhaithe ag teacht leis na ráitis airgeadais;
- gur ullmhaíodh tuarascáil na stiúrthóirí de réir na gceanglas dlíthiúil is infheidhme;
- gur leor taifid chuntasaíochta na Cuideachta chun sinn a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar na ráitis airgeadais; agus
- go bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Fuaireamar an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad a mheasaimid, de réir mar is fearr is eol dúinn agus a chreidimid, a bheith riachtanach chun críocha ár n-iniúchta.

Ábhair a cheanglaítear orainn a thuairisciú trí eisceacht

Bunaithe ar an eolas agus an tuiscint ar an gCuideachta agus ar a timpeallacht, a gnóthaíodh le linn an iniúchta, níor shainnaíomar aon mhírítis ábhartha i dtuarascáil na stiúrthóirí.

Ceanglaítear orainn le hAcht na gCuideachtaí, 2014, tuairisc a thabhairt duit i gcás go bhfuilimid den tuairim nár chloígh an Chuideachta le ceanglais ceann ar bith de na hailt ó alt 305 go halt 312 den Acht, a bhaineann le nochtáid maidir le luach saothair agus idirbhearta na stiúrthóirí. Níl aon rud le tuairisciú againn ina leith sin.

Freagrachtaí faoi seach

Freagrachtaí na stiúrthóirí as na ráitis airgeadais

Mar atá mínithe ar bhealach níos mine sa ráiteas faoi fhreagrachtaí na stiúrthóirí ar leathanach 4, tá na stiúrthóirí freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an chreata tuairiscithe airgeadais is infheidhme, ar ráitis iad ina dtugtar léargas fírinneach cóir, agus as cibé rialú inmheánach a mheasann an lucht bainistíochta a bheith riachtanach a chur i bhfeidhm ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaíoch nua nó earráide.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu, tá freagracht ar na stiúrthóirí as cumas na Cuideachta chun leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach a mheasúnú, agus iad ag nochtadh ábhair a bhaineann le gnóthas leantach, de réir mar is cuí, agus ag úsáid bhonn gnóthais leantaigh na cuntasíochta, seachas i gcás go bhfuil sé beartaithe ag an lucht bainistíochta an Chuideachta a leachtú nó scor d'oibríochtaí nó i gcás nach bhfuil aon rogha réalaíoch eile aige ach déanamh amhlaidh.

Freagrachtaí an iniúcháir as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

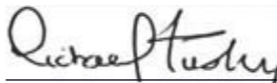
Is iad na cuspóirí atá againn ná dearbhú réasúnach a fháil maidir le cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaíoch nua nó earráide, agus tuarascáil iniúcháir a eisiúint ina gcuirtear ár dtuairim ar áireamh. Cé gur ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnach, ní ráthaíonn sé go mbraithfear míráiteas ábhartha, i ngach cás inarb ann dó, nuair a dhéantar iniúchadh de réir na gCairdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht (Éire). Is féidir le míráitis teacht as calaíoch nua nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán go bhféadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíochta a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Tá cur síos breise ar na freagrachtaí atá orainn i leith an iniúchta ar na ráitis airgeadais le fáil ar shuíomh Gréasáin Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasíochta na hÉireann ag:

http://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8f-a98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsibilities_for_audit.pdf. Tá an cur síos sin mar chuid den tuarascáil iniúcháir uainn.

An cuspóir atá lenár n-obair iniúchóireachta agus na daoine a bhfuil freagrachtaí orainn ina leith

Déantar an tuarascáil uainn chuig na comhaltaí den Chuideachta, mar chomhlacht, agus chucu sin amháin, de réir alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Thugamar faoinár n-obair iniúchóireachta chun go bhféadfaí tuairisc a thabhairt do chomhaltaí na Cuideachta ar na hábhair sin a gceanglaítear orainn tuairisc a thabhairt dóibh orthu i dtuarascáil iniúcháir, agus ní ar chúis ar bith eile. A mhéid a cheadaítear le dlí, ní ghlacaimid le freagracht d'aon duine ná ní ghabhaimid aon fhreagracht orainn féin d'aon duine, ach amháin don Chuideachta agus do chomhaltaí na Cuideachta mar chomhlacht, maidir lenár n-obair iniúchóireachta don tuarascáil seo ná leis na tuairimí atá déanta againn.

Michael Tuohy
ar son agus thar ceann Forvis Mazars
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúchóireachta Reachtúla
Ionad Fhearchair, Bloc 3
Bóthar Fhearchair
Baile Átha Cliath 2
Dáta: 17 Meitheamh 2024

Ráitis Airgeadais

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC

Ráiteas Ioncaim

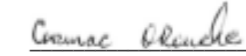
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Nótaí	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Láimhdeachas	4	25,127,448	2,303,006
Costas Díolachán	4	(24,361,262)	(2,303,006)
Ollbhrabús		766,186	-
Ioncam Eile			
Deontais ón Oireachtas	5	855,104	768,475
Ioncam Eile	6	2,223,578	-
Ioncam Iomlán Eile		3,078,682	768,475
Caiteachais			
Caiteachais Oibriúcháin:			
Táillí Gairmiúla	7	8,009,526	6,284,501
Costais Foirne	8	9,033,213	4,993,474
Cumarsáid agus TF	9	653,216	500,279
Cíos, Muirir Sheirbhíse agus Rátaí	10	656,700	330,125
Riarachán Oifige	11	472,531	196,623
Costais Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin	13	118,285	44,823
Dímheas	14	2,373,384	110,688
Amúchadh	15	89,179	66,885
Caiteachas Iomlán		(21,406,034)	(12,527,398)
Caiteachas Cánach		-	-
Caillteanas don Tréimhse tar éis Cánach		(17,561,166)	(11,758,923)

Tá na nótaí a ghabhann leo ina gcuid dhílis de na ráitis airgeadais.

Arna cheadú lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí an 14 Meitheamh 2024

John Coleman
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Dáta: 14 Meitheamh 2024

Cormac O'Rourke
Cathaoirleach an Bhoird
Dáta: 14 Meitheamh 2024

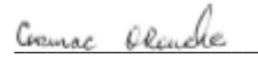
THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC
Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Nótaí	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Easnamh don tréimhse airgeadais		(17,561,166)	(11,758,923)
Gnóthachan achtúireach ar scéimeanna pinsean			
Gnóthachan/(Cailteanas) mar gheall ar athrú i dtoimhdí	12b	(51,127)	472,605
Coigeartú ar an tsócmhainn cistiúcháin iarchurtha sochair scoir	12b	48,677	(253,360)
Cailteanas iomlán don tréimhse airgeadais		(17,563,616)	(11,539,678)

Tá na nótaí a ghabhann leo ina gcuid dhílis de na ráitis airgeadais.

Arna cheadú lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí an 14 Meitheamh 2024

John Coleman
 Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 Dáta: 14 Meitheamh 2024

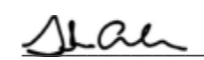

Cormac O'Rourke
 Cathaoirleach an Bhoird
 Dáta: 14 Meitheamh 2024

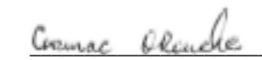
THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC
Ráiteas faoin Staid Airgeadais
amhail an 31 Nollaig

	Nótaí	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Sócmhainní Neamhreacha			
Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh	14	428,535,545	28,888,062
Sócmhainní Doláimhsithe	15	208,825	298,004
		428,744,370	29,186,066
Sócmhainní Reatha			
Féichiúnaithe agus suimeanna infhaighte eile	16	29,478,405	14,500,976
Stoc	17	41,784,719	2,159,838
Airgead agus coibhéisí airgid	18	427,185,101	54,126,292
		498,448,225	70,787,106
Creidiúnaithe: Suimeanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin			
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	19	30,612,053	10,902,679
		30,612,053	10,902,679
Pinsin			
Oibleagáid Sochair Scoir	12c	883,716	747,576
Sócmhainn Cistiúcháin Iarchurtha Sochair Scoir	12d	(445,749)	(383,274)
		437,967	364,302
Glansócmhainní			
		896,142,575	88,706,191
Caipiteal agus Cúlchistí			
Scairchaipiteal	20	925,000,000	100,000,000
Ranníocaíocht Caipitil	21	245,869	245,869
Easnamh Coinnithe don tréimhse		(29,103,294)	(11,539,678)
		896,142,575	88,706,191

Tá na nótaí a ghabhann leo ina gcuid dhílis de na ráitis airgeadais.

Arna cheadú lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí an 14 Meitheamh 2024

John Coleman
 Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 Dáta: 14 Meitheamh 2024

Cormac O'Rourke
 Cathaoirleach an Bhoird
 Dáta: 14 Meitheamh 2024

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC
Ráiteas faoi Athruithe i gCothromas
 don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Scairchaipiteal €	Ranníocaíocht Caipitil €	Caillteanais Choinnithe €	Cothromas Iomlán €
Ag an 1 Eanáir 2023	100,000,000	245,869	(11,539,678)	88,706,191
Scairchaipiteal Eisiithe	825,000,000	-	-	825,000,000
Ranníocaíocht caipitil	-	-	-	-
Caillteanas don tréimhse	-	-	(17,561,166)	(17,561,166)
Ioncam Cuimsitheach	-	-	(2,450)	(2,450)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	925,000,000	245,869	(29,103,294)	896,142,575
	Scairchaipiteal €	Ranníocaíocht Caipitil €	Caillteanais Choinnithe €	Cothromas Iomlán €
Ag an 20 Nollaig 2022 (Dáta an Chorpraithe)	-	-	-	-
Scairchaipiteal Eisiithe	100,000,000	-	-	100,000,000
Ranníocaíocht caipitil	-	245,869	-	245,869
Caillteanas don tréimhse	-	-	(11,758,923)	(11,758,923)
Ioncam Cuimsitheach	-	-	219,245	219,245
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2022	100,000,000	245,869	(11,539,678)	88,706,191

Tá na nótaí a ghabhann leo ina gcuid dhílis de na ráitis airgeadais

THE LAND DEVELOPMENT AGENCY DAC
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid
 don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Nótaí	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Easnamh don tréimhse		(17,563,616)	(11,539,678)
<i>Coigeartuithe do na nithe seo a leanas:</i>			
Gluaiseacht i bpinsin	12	73,665	(151,037)
Dímheas réadmhaoine, gléasra agus trealaimh	14	2,373,384	110,688
Amúchadh sócmhainní doláimhsithe	15	89,179	66,885
Sócmhainn larchurtha Sochair Scoir	12	(48,677)	243,952
Oibleagáid Sochair Scoir	12	48,677	(243,952)
Gluaiseachtaí i gcaipiteal oibre:			
Méadú i stoc	17	(39,624,881)	(2,159,838)
Méadú i bhféichiúnaithe	16	(14,977,429)	(14,094,692)
Méadú i suimeanna iníoctha	19	19,709,374	8,276,299
Eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		(49,920,324)	(19,491,373)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Infheistíochtaí i réadmhaoine, gléasra agus trealamh	14	(402,020,867)	(27,625,613)
Glanairgead a úsáideadh i ngníomhaíochtaí infheistíochta		(402,020,867)	(27,625,613)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin			
Fáltais airgid ó scairchaipiteal a eisiúint	20	825,000,000	100,000,000
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin		825,000,000	100,000,000
Glanmhéadú in airgead agus i gcoibhéisí airgid		373,058,809	52,883,014
Airgead agus coibhéisí airgid i dtús na tréimhse		54,126,292	1,243,278
Airgead agus coibhéisí airgid ag deireadh na tréimhse airgeadais		427,185,101	54,126,292

Tá na nótaí a ghabhann leo ina gcuid dhílis de na ráitis airgeadais.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

1. FAISNÉIS GHINEARÁLTA

Tá The Land Development Agency DAC ina Chuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe atá faoi theorainn scaireanna agus atá corpraithe agus cláraithe i bPoblacht na hÉireann faoi Acht na gCuideachtaí, 2014 (Uimhir Chláraithe: 710453). Tá seoladh oifig chláráithe na Cuideachta léirithe ar leathanach 82. Is iad príomhghníomhaíochtaí na Cuideachta ná tithíocht shóisialta agus inacmhainne a fhorbairt agus a fháil. Baineann na ráitis airgeadais leis an mbliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2023. Tá The Land Development Agency DAC bunaithe faoi láthair mar Eintiteas Leasa Phoiblí, mar atá sainmhínithe faoi FRS 102.

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

2. BEARTAIS SHUNTASACHA CHUNTASAÍOCHTA

Tá an bonn cuntasáíochta agus na beartais shuntasacha chuntasaíochta ar ghlac an Chuideachta iad leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad le linn na bliana airgeadais.

Bonn an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais seo don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 de réir Acht na gCuideachtaí, 2014, agus FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, arna eisiúint ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais sa Ríocht Aontaithe (“FRS 102”). Comhlíonann na Ráitis Airgeadais an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú freisin.

Cuirtear na ráitis airgeadais i láthair in euro (€), arb é airgeadra feidhmiúil agus láithritheach na Cuideachta agus airgeadra na príomhthimpeallachta eacnamaíche ina bhfeidhmíonn sí é.

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Gnóthas Leantach

Creideann na Stiúrthóirí go bhfuil an Chuideachta i riocht maith chun a rioscaí cistiúcháin a bhainistiú go rathúil.

Léirítear i réamhaisnéisí na Cuideachta go bhfuiltear ag súil leis go nglanfaidh an Chuideachta a dlíteanais de réir mar a thagann

siad chun bheith dlite le linn thréimhse an ghnóthais leantaigh. Tá an Ghníomhaireacht ar cheann amháin de na príomhsholáthraithe tithíochta sóisialta agus inacmhainne don Rialtas, agus léirigh na scairsealbhóirí an tiomantas leantach atá acu don Ghníomhaireacht trí €1.25 billiún eile i gcothromas a chur ar fáil don Ghníomhaireacht, i dteannta an €1.25bn a gheall siad cheana féin. Is é €2.5 billiún luach iomlán na suibscríbhinní scairchaipitil ag na scairsealbhóirí a cheadaítear leis an Acht amháil an 6 Márta 2024 trí alt 32A den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021 (arna chur isteach le halt 69 den Acht Rialtais Áitiúil (Méara Luimnigh) agus Forálacha Ilghnéitheacha, 2024), agus ní dhearna an Ghníomhaireacht aon cheangaltais ar mhó iad ná an luach sin faoin dáta a síníodh na ráitis airgeadais. Tá ionchas réasúnach ag na Stiúrthóirí go mbeidh iarmhéid an chothromais neamshuibscríofa ar fáil nuair is gá chun a gníomhaíochtaí a chistiú.

Tá na Stiúrthóirí agus an Coiste Iníúcháireachta agus Riosca, ó bunaíodh i mí an Mhárta 2023 é, ag déanamh athbhreithniú ar na príomhghnéithe de gníomhaíochtaí na Cuideachta ar bhonn leanúnach, agus athbhreithníonn siad, nuair is cuí, na toimhdí criticiúla ar a bhfuil a straitéisí fadtéarmacha bunaithe. Tá gníomhaíochtaí na Cuideachta faoi réir tosca riosca, lena n-áirítear rioscaí planála, rioscaí costais, rioscaí margaidh, rioscaí oibriúcháin, rioscaí boilscithe, rioscaí úis, agus rioscaí eile. Rinne na Stiúrthóirí athbhreithniú ar

(ar leanúint)

na tosca riosca sin agus ar an bhfaisnéis iomchuí ar fad chun measúnú a dhéanamh ar an gcumas atá ag an gCuideachta leanúint de bheith ag feidhmiú mar ghnóthas leantach.

Tar éis breithniú a dhéanamh ar na fíorais atá leagtha amach thuas, chinn na Stiúrthóirí go bhfuil ionchas réasúnach acu go leanfaidh an Chuideachta lena dlíteanais a ghlanadh de réir mar a thagann siad chun bheith dlite ar feadh thréimhse an ghnóthais leantaigh agus, dá bharr sin, ullmhaítear na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh. Chinn na Stiúrthóirí nach ann d’aon éiginnteachtaí ábhartha a bhaineann le heachtraí nó dálaí a d’fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar an gcumas atá ag an gCuideachta leanúint de bheith ag feidhmiú mar ghnóthas leantach ar feadh an chéad 12 mhí eile, an tréimhse a chumhdaítear leis an measúnú.

Is é an tréimhse measúnaithe a úsáideann na Stiúrthóirí ná an tréimhse dhá mhí dhéag ón dáta a ceadaíodh na ráitis airgeadais seo.

BEARTAIS SHUNTASACHA CHUNTASAÍOCHTA AR LEANÚINT

Deontais ón Oireachtas

Aithnítear ioncam deontais ón Oireachtas sa Ráiteas Ioncaim tar éis na coinníollacha a ghabhann leis na deontais a chomhlíonadh. Maidir le deontais ón Oireachtas a fhaightear sula sásaítear na critéir le haghaidh aithint ioncaim, is mar ioncam iarchurtha a thaifeadtar sa mhír “Féichiúnaithe agus suimeanna infhaighte eile” sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais iad.

Sócmhainní réadmhaoine agus Dímheas

Aicmítear Sócmhainní Réadmhaoine mar “Sócmhainní atá á dtógáil” nó mar “Sócmhainní ar Cíos de réir Costais”. Is ar a gcostas a luaitear sócmhainní réadmhaoine atá á dtógáil. Áirítear le costais na costais deartha agus forbartha a thabhaítear le linn na tréimhse pleanála, deartha agus forbartha. Maidir leis na costais a thabhaítear, cláraítear mar chaiteachas iad ar gach tionscadal go dtí go measfar gur dóigh gur chuig an gCuideachta a shreabhfaidh na tairbhí eacnamaíocha amach anseo a bhaineann leis an tionscadal agus gur féidir costais a thomhas ar bhealach iontaofa. Ní dhímheastar sócmhainní atá á dtógáil go dtí go mbeidh siad críochnaithe agus réidh lena n-úsáid. Déantar amhlaidh chun a chinntiú nach ndímheastar iad ach amháin i dtréimhsí ina bhfuiltear ag súil leis go mbainfear tairbhí eacnamaíocha amach.

Is é is Sócmhainní ar Cíos de réir Costais ann ná tithe a ligtear ar cíos le tionóntaí mar thionóntachtaí ar cíos de réir costais. Tá siad ainmnithe mar thithe ar cíos de réir costais ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta faoi alt 30 den Acht um Thithíocht Inacmhainne, 2021.

Is ar a gcostas a luaitear Sócmhainní ar Cíos de réir Costais, agus imdhealaítear iad ina dtalamh, ina struchtúr agus ina dtacar sonrath comhphárteanna móra ar gá iad a athsholáthar go tréimhsiúil. Aithnítear gach comhpháirt ar an mbonn ábharthachta agus sna cásanna sin ina bhfuil difríocht mhór ann idir a saol úsáideach eacnamaíoch agus é sin atá ag an gcuid eile den struchtúr. Muirearaítear dímheas ar chomhphárteanna réadmhaoine tithíochta chun costas na gcomhphárteanna a dhíluacháil go dtí a luach iarmharach measta (bunaithe ar an toimhde nach bhfuil aon luach iarmharach orthu), de réir méid cothrom, thar a saol úsáideach eacnamaíoch, mar a leanas:

Comhpháirt	Blianta
Struchtúr Tithíochta	100
Díon	50
Fuinneoga agus Doirse	25
Leictreachas agus Téamh	25
Seomraí Folctha	25
Cistineacha	20

Sócmhainní seasta eile agus dímheas

Is ar a gcostas stairiúil, lúide dímheas carntha agus soláthar do bhearnú, a luaitear sócmhainní seasta, gan sócmhainní ar cíos de réir costais ná sócmhainní atá á dtógáil a áireamh. Ríomhtar an muirear dímheasa chun costas bunaidh na sócmhainní inláimhsithe, lúide a luach iarmharach measta, a dhíscríobh thar a saol úsáideach ionchais mar a leanas:

Feabhsuithe ar Fhoirgnimh Léasacha	Thar théarma léasa 10 mbliana
Troscán agus Feistis	Méid cothrom – 10 mbliana
Trealamh TF	Méid cothrom – 3 go 5 bliana

Breithnítear luach iarmharach agus saol úsáideach sócmhainní seasta gach bliain chun teacht ar aon táscairí á léiriú gur tháinig aon athrú ina leith sin. I gcás gur ann do tháscairí den sórt sin, déanfar athbhreithniú ar an luach iarmharach, ar an modh dímheasa agus ar na saolta úsáideacha, agus leasófar iad, más gá. Maidir le hathruithe ar rátaí dímheasa a eascraíonn as an athbhreithniú sin, tugtar cuntas iontu go hionchasach thar an saol úsáideach atá fágtha ag na sócmhainní.

Is ionann luach iarmharach agus an tsuim mheasta a gheofaí faoi láthair as sócmhainn a dhiúscairt, tar éis costais mheasta na diúscairthe a asbhaint, dá mba rud é go mbeadh an tsócmhainn ar aois agus sa riocht a mbeifí ag súil leis ag deireadh a saoil úsáidigh cheana féin.

Caiteachas

Cuimsíonn caiteachas caiteachas oibriúcháin agus caiteachas forbartha réadmhaoine. Cuimsíonn caiteachas oibriúcháin costais foirne, táillí Stiúrthóirí, cíos, muirir sheirbhíse, agus táillí gairmiúla. Maidir le caiteachas forbartha réadmhaoine atá de chineál caipitil ach nach gcomhlíonann na ceanglais chaipitliúcháin go fóill, cuimsíonn sé caiteachas atá sonrath don réadmhaoine. Is ar an mbonn fabhráithe a chuirtear caiteachas ar áireamh.

Sócmhainní doláimhsithe agus amúchadh

Is ar a gcostas a thaifeadtar sócmhainní doláimhsithe ar dtús. Luaitear iad ina dhiaidh sin ar a gcostas lúide aon chaillteanais charntha amúchta agus bhearnúcháin. Caipitlítear costais mar shócmhainní doláimhsithe ar bhonn na gcostas a thabhaítear chun an bunachar sonraí sonrath/ na bogearraí sonracha a fhorbairt agus a chur in úsáid. Maidir le haon sócmhainní doláimhsithe a iompraítear de réir suim athluacháilte, taifeadtar iad de réir luach cóir ag an dáta athluachála, mar a chinntear bunaithe ar mhargadh gníomhach, lúide aon chaillteanais charntha amúchta agus bhearnúcháin ina dhiaidh sin.

Ríomhtar dímheas chun costas aon sócmhainne, lúide a luach iarmharach measta, a dhíscríobh thar shaol úsáideach na sócmhainne sin mar a leanas:

An Clár Tailte Poiblí Iomchuí	Méid Cothrom - 4 bliana
Bogearraí Cuntasaíochta	Méid Cothrom - 3 bliana

Má tá aon léiriú ann gur tháinig athrú suntasach ar shaol úsáideach nó luach iarmharach aon sócmhainne doláimhsithe, athbhreithneofar an t-amúchadh go hionchasach chun na meastacháin nua a léiriú.

BEARTAIS SHUNTASACHA CHUNTASAÍOCHTA AR LEANÚINT

Déantar athbhreithniú ar tháscairí bearnúcháin ag gach dáta tuairiscithe, tráth a dhéantar meastachán ar an tsuim inghnóthaithe i gcás gur ann do tháscairí den sórt sin. I gcás gur mó an glanluach ná an tsuim inghnóthaithe, bearnaítear an tsócmhainn dá réir sin. Déantar athbhreithniú ar bhearnuithe roimhe ag gach dáta tuairiscithe freisin ar mhaithe lena n-aisiompú féideartha. Tosaítear ar chostais amúchadh nuair atá an tsócmhainn ar fáil lena húsáid. Cláraítear gnáthchostais deisiúcháin agus chothabhála a bhaineann le sócmhainní doláimhsithe mar chaiteachas de réir mar a thabhaítear iad.

Ionstraimí Airgeadais

Roghnaigh an Chuideachta Ailt 11 agus 12 de FRS 102 a ghlacadh i leith ionstraimí airgeadais.

Airgead agus coibhéisí airgid

Cuimsíonn airgead airgead idir lámha, airgead atá ina seilbh ag gníomhairí bainistíochta, airgead atá ina seilbh ag aturnaetha, agus éarlaisí ar éileamh. Is ionann coibhéisí airgid agus infheistíochtaí gearrthéarmacha ríleachtacha

ar féidir iad a chomhshó go réidh ina suimeanna aitheanta airgid agus lena mbaineann riosca neamhshuntasach go n-athrófaí a luach. Is ar chostas amúchta a iompraítear airgead agus coibhéisí airgid sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais.

Léirítear sa Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid na hathruithe a tháinig ar airgead agus coibhéisí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin, ó ghníomhaíochtaí infheistíochta agus ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin le linn na tréimhse. Tuairiscítear an sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin trí úsáid a bhaint as an modh indíreach, áit a nochtar aicmí d'ollfháltais airgid agus d'ollíocaíochtaí.

Féichiúnaithe agus suimeanna infhaighte eile

Tomhaistear féichiúnaithe agus suimeanna infhaighte eile de réir praghas idirbhirt ar dtús (costais idirbhirt san áireamh), ach amháin i gcás na sócmhainní airgeadais sin a aicmítear de réir luach cóir trí

bhrabús nó cailteanas. Tomhaistear sócmhainní den sórt sin de réir luach cóir ar dtús (arb é an praghas idirbhirt gan aon chostais idirbhirt a áireamh é i bhformhór na gcásanna). Ina dhiaidh sin, tomhaistear féichiúnaithe trádála ar a gcostas amúchta trí úsáid a bhaint as an modh éifeachtach úis lúide cailteanais bhearnúcháin do dhrochfhiacha agus d'fhiacha amhrasacha, ach amháin i gcás go mbeadh an éifeacht lascainithe neamhábhartha. I gcásanna den sórt sin, luaitear na suimeanna infhaighte ar a gcostas lúide cailteanais bhearnúcháin do dhrochfhiacha agus d'fhiacha amhrasacha.

Maidir le héarlaisí conartha le haghaidh ceannacháin tí de chuid na Cuideachta, aithnítear mar éarlaisí iad nuair a íoctar iad agus aistrítear iad chuig réadmhaoín, gléasra agus trealamh tráth chríochnú dlíthiúil an chonartha, nuair a íoctar an chuid eile den phraghas conartha.

Suimeanna iníochta trádála agus suimeanna iníochta eile

Aithnítear suimeanna iníochta trádála agus suimeanna iníochta eile de réir praghas idirbhirt ar dtús, ach amháin i gcás gurb ionann an dliteanas agus idirbheart maoiniúcháin. I gcásanna den sórt sin, tomhaistear an ionstraim de réir luach reatha na n-íocaíochtaí amach anseo arna lascainiú ag ráta úis margaidh. Iompraítear na hionstraimí sin ina dhiaidh sin ar a gcostas amúchta trí úsáid a bhaint as modh an ráta éifeachtaigh úis.

Stoc

Is ionann stoc agus na costais foirgníochta a tabhaíodh ar sciar na n-aonad inacmhainne ar díol agus sóisialta den láithreán forbartha comhroinnte, is é sin forbairt Chaisleán Sheangánaí i Seanchill, Co. Bhaile Átha Cliath. Luaitear stoc ar a chostas nó de réir glanluach inréadaithe, cibé acu is ísle. Baineann costas leis na costais forbartha a tabhaíodh le linn na tréimhse forbartha.

Láimhdeachas agus Costas Díolachán

Is ionann láimhdeachas agus na costais foirgníochta a athmhúirearaítear ar údarais áitiúla don ghné tithíochta sóisialta de láithreáin forbartha comhfhiontair na Cuideachta agus na cíosanna a fhaightear ó thionóntaí ag na láithreáin tithíochta ar cíos de réir costais de chuid na Gníomhaireachta. Maidir le láimhdeachas ó chostais foirgníochta a athmhúirearaítear, aithnítear é trí úsáid a bhaint as na costais sonraisc a d'íoc an Ghníomhaireacht, agus cionroinnt iomchuí á déanamh don sciar sóisialta den tionscadal. Ar an dáta a aithnítear díolachán, déantar muirear fritháirimh

ar chostas díolachán agus ar stoc. Tá an Costas Díolachán cothrom le láimhdeachas, toisc nach gcuirtear aon chorrach i bhfeidhm i leith na gcostas foirgníochta a athmhúirearaítear ar na húdarais áitiúla. Is ionann ioncam ó thithíocht ar cíos de réir costais agus an t-ollioncam cíosa a fhaightear ó aonaid ar cíos de réir costais ag láithreacha na Gníomhaireachta i nDeilgne agus i bhFearann na Páirce.

Cáin Bhreisluacha

Áirítear leis na ráitis airgeadais CBL ar chaiteachas, a mhéid, go dtí seo, nach féidir CBL a ghnóthú ó na Coimisinéirí loncaim de ghnáth. I gcás go meastar an Chuideachta a bheith ar an bpríomhchonraitheoir chun críocha Cánach Conarthaí lomchuí, tugann an Chuideachta féinchuntas i CBL trí na haighneachtaí a dhéanann sí chuig na Coimisinéirí loncaim. I gcás go bhfuil an Chuideachta cinnte faoi aschur tionachta aon láithreáin (nach mbaineann ach le láithreán amháin faoi láthair) agus gur féidir léi, mar sin, inghnóthaitheacht na gné CBL de na costais a tabhaíodh a dheimhniú, aiséilíonn sí CBL den sórt sin sna haighneachtaí a dhéanann sí chuig na Coimisinéirí loncaim. Is glan ar CBL a thuairiscítear láimhdeachas agus stoc.

Soláthairtí

Aithnítear soláthairtí i gcás go bhfuil oibleagáid reatha dhlíthiúil nó chuiditheach ar an gCuideachta mar thoradh ar eachtra ón am atá thart, más dócha go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí eacnamaíocha ag teastáil chun an oibleagáid a ghlanadh agus gur féidir meastachán réasúnach a dhéanamh. Tomhaistear soláthairtí de réir luach reatha na gcaiteachas a mheastar a bheith riachtanach chun an oibleagáid a ghlanadh, agus úsáid á baint as ráta réamhchánach lena léirítear measúnuithe margaidh reatha ar an luach céanna airgid agus ar an riosca atá sonrach don oibleagáid.

Airgeadraí coigríche

Maidir le hidirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí seachas euro, taifeadtar iad ag na rátaí a bhí i bhfeidhm ag dáta na n-idirbheart sin. Maidir le sócmhainní agus dliteanais airgid atá ainmnithe in airgeadraí coigríche, aistrítear iad ag an ráta malairte a bhí i bhfeidhm ag dáta an chláir comhardaithe. Is sa Ráiteas loncaim a dhéileáiltear leis na difríochtaí malairte a thagann as sin

BEARTAIS SHUNTASACHA CHUNTASAÍOCHTA AR LEANÚINT

Sochair Scoir

Mar aon le ceangaltas conarthach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin maidir le scéim atá fós le bunú, is leis na trí scéim pinsean seo a leanas a sholáthraítear teidliochtaí pinsin fostaithe faoi láthair:

a) Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022 (dúnta d'iontrálaithe nua)

An 24 Márta 2022, fuair an t-eintiteas réamhtheachtach ceadú ón Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, le toiliú ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe, chun scéim aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022 a bhunú. Is scéim sochair shainithe í an scéim, a chistítear ar bhonn íoc mar a thuillir. Dúnadh an scéim d'iontrálaithe nua tráth dhíscaoileadh an eintitis réamhtheachtaigh. Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ar áireamh sa scéim seo.

b) An Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (Scéim Aonair (SPSS)) (dúnta d'iontrálaithe nua)

D'fheidhmigh an t-eintiteas réamhtheachtach an Scéim Aonair i leith líon beag fostaithe freisin, rud ar scéim sochair shainithe é d'fhostaithe inphinsin sa tseirbhís phoiblí a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó i ndiaidh an dáta sin.

Íocadh ranníocaíochtaí na gcomhaltaí den Scéim Aonair ar aghaidh leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe. Foráiltear le halt 44 den Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012, d'íocaíochtaí pinsin a chistiú de réir mar a thagann siad chun bheith dlite trí íocaíochtaí a dhéanamh ó chistí a sholáthraíonn an tOireachtas chun na críche sin. Dúnadh an scéim d'iontrálaithe nua tráth dhíscaoileadh an eintitis réamhtheachtaigh.

c) Scéim Ranníocaíochta Sainithe

Feidhmíonn an Chuideachta scéim cheadaithe ranníocaíochta sainithe d'fhostaithe reatha agus d'fhostaithe nua ar a dtugtar Máistir-Iontaobhas Zurich na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún. Déanann na comhaltaí agus an Chuideachta ranníocaíochtaí ag rátaí seasta. Léirítear sna sochair a fhaightear tráth an scoir ciste carntha gach fostaí agus an costas a bhaineann le sochair a cheannach ag an am sin.

Oibleagáid Sochair Scoir – Scéimeanna Sochair Shainithe

Léirítear i gcostais phinsin, i leith an dá scéim dhúnta sochair shainithe, na sochair phinsin a thuill fostaithe sa tréimhse.

Is sa Ráiteas faoi loncam Cuimsitheach a léirítear gnóthachain achtúireacha nó cailteanais achtúireacha a

eascraíonn as dliteanais agus sócmhainní na scéime. Is ionann Oibleagáidí Sochair Scoir agus luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo atá tuillte ag comhaltaí go dtí seo. Rinne achtúire neamhspleách luacháil ar dhliteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2023 trí úsáid a bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta.

Maidir leis an Scéim Aonair, aithníonn an Ghníomhaireacht sócmhainn cistiúcháin iarchurtha pinsin atá le gnóthú i dtréimhsí amach anseo.

Sochair bháis

Árachaítear sochair bháis ar bhonn grúpa, agus féadfar iad a íoc i riocht cnapshuime agus/nó i riocht pinsin marthanóra.

Oibleagáid Sochair Scoir – Scéim Ranníocaíochta Sainithe

Sealbhaítear sócmhainní na scéime ranníocaíochta sainithe faoi iontaobhas agus tá siad ar leithligh ó shócmhainní na Cuideachta. Is é an t-aon oibleagáid amháin atá ar an gCuideachta i leith na scéime ranníocaíochta sainithe ná na ranníocaíochtaí sonraithe a dhéanamh agus caiteachais riaracháin a íoc. Maidir le hoibleagáidí i leith ranníocaíochtaí leis an scéim ranníocaíochta sainithe, aithnítear iad mar chaiteachas sa Ráiteas loncaim de réir mar a thabhaítear iad. Is ionann an muirear pinsin don tréimhse airgeadais agus na ranníocaíochtaí iarbhir a d'íoc an Chuideachta.

Sochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha, amhail pá saoire, mar chaiteachas sa bhliain agus muirearaítear ar an Ráiteas loncaim iad. Cuirtear sochair ghearrthéarmacha atá fabhráithe ag deireadh na bliana ar áireamh san fhigiúr "Suimeanna iníochta trádála agus suimeanna iníochta eile" sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais.

Léasanna oibriúcháin

Is mar léasanna oibriúcháin a aicmítear léasanna ina gcoinníonn an léasóir sciar suntasach de na rioscaí agus na luachanna saothair a bhaineann le húnéireacht. Maidir le híocaíochtaí a dhéantar faoi léasanna oibriúcháin (glan ar aon dreasachtaí a fhaightear ón léasóir), muirearaítear ar an Ráiteas loncaim de réir méid cothrom iad thar shaolré an léasa.

Páirtithe gaolmhara

Chun críocha na ráiteas airgeadais seo, meastar go bhfuil baint ag duine leis an gCuideachta más rud é, maidir leis an duine sin:

- (a) go bhfuil rialú nó comhrialú aige/aici ar an gCuideachta;
- (b) go bhfuil tionchar suntasach aige/aici ar an gCuideachta; nó
- (c) go bhfuil sé/sí ina b(h)all de phríomhphearsanra bainistíochta na Cuideachta nó de mháthairchomhlacht den Chuideachta.

Tá baint ag eintiteas leis an gCuideachta má tá feidhm ag aon cheann de na coinníollacha seo a leanas:

- » tá an t-eintiteas ina chomhlach nó ina chomhfhiontar den Chuideachta (nó ina chomhlach nó ina chomhfhiontar de bhall de ghrúpa dá bhfuil an Chuideachta ina ball).
- » tá an t-eintiteas agus an Chuideachta araon ina gcomhfhiontar den aon tríú páirtí amháin.
- » tá an t-eintiteas ina chomhfhiontar de thríú heintiteas agus tá an Chuideachta ina comhlach den tríú heintiteas.
- » tá an t-eintiteas ina phlean sochair iarfhostaíochta chun tairbhe d'fhostaithe den Chuideachta nó d'eintiteas a bhfuil baint aige leis an gCuideachta.
- » tá an t-eintiteas faoi rialú nó faoi chomhrialú ag duine atá sainaitheanta i bpointe (a), (b) nó (c) thuas.
- » tá tionchar suntasach ag duine atá sainaitheanta i bpointe (a) ar an eintiteas nó tá sé/sí ina b(h)all de phríomhphearsanra bainistíochta an eintitis (nó de mháthairchomhlacht den eintiteas).
- » soláthraíonn an t-eintiteas, nó aon bhall de ghrúpa dá bhfuil sé ina chuid, seirbhísí príomhphearsanra bainistíochta don Chuideachta nó do mháthairchomhlacht den Chuideachta.

Cánachas

Ba cheart a thabhairt faoi deara gur nialasach ag an 31 Nollaig 2023 (2022: nialasach) a bhí an muirear cánach reatha agus iarchurtha a bhí le híoc ag an gCuideachta. Níor thaifead an Chuideachta aon sócmhainn iarchurtha cánach toisc nach eol cén uair a d'fhéadfaí sócmhainn den sórt sin a úsáid in aghaidh brabúis inchánach amach anseo.

Ranníocaíocht Caipitil

Aistríodh gach sócmhainn agus dliteanas de chuid an eintitis réamhtheachtaigh chuig an gCuideachta mar chomaoin nach comaoin airgid de réir an Achta fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021. Ba de réir glanluach leabhar a rinneadh na haistrithe uile.

3. BREITHIÚNAIS AGUS MEASTACHÁIN THÁBHACHTACHA CHUNTASAÍOCHTA

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú acu, ceanglaítear ar na Stiúrthóirí breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a dhéanann difear do chur i bhfeidhm na mbeartas agus do shuimeanna tuairiscithe na sócmhainní, na ndliteanas, an ioncaim agus na gcaiteachas nach bhfuil soiléir go réidh ó fhoinsí eile.

Déantar meastóireacht leanúnach ar bhreithiúnais agus meastacháin, agus bíonn siad bunaithe ar eispéiris stairiúla agus ar thosca eile, lena n-áirítear ionchais maidir le heachtraí amach anseo a chreidtear a bheith réasúnach sna himthosca. Déanann an Chuideachta meastacháin agus toimhdí maidir leis an todhchaí. Is annamh is ionann na meastacháin iarmhartacha chuntasaíochta agus na torthaí gaolmhara iarbhair. Is pléite thíos atá na meastacháin agus na toimhdí lena mbaineann riosca suntasach agus a fhágann gur gá coigeartú ábhartha a dhéanamh ar shuimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas laistigh den chéad bhliain airgeadais eile.

Caipitliú Caiteachais Forbartha

Tá tionscadail as a dtiocfaidh tithe sóisialta agus inacmhainne á bhforbairt ag an gCuideachta faoi láthair. Rinne an Chuideachta athbhreithniú ar an gcaiteachas forbartha a tabhaíodh sa tréimhse chun measúnú a dhéanamh ar an gcur chuige cuntasaíochta cuí i leith caiteachas atá sonrach don tionscadal. Breithníodh na gnéithe seo a leanas sa mheasúnú sin:

- A thaispeáint gur dóigh go sreabhfaidh aon tairbhe eacnamaíoch amach anseo ón tsócmhainn; agus
- Céim tionscadail reatha na forbartha sa timthriall tionscadail.

Féachaimid ar na critéir seo a leanas nuair a dhéanaimid measúnú ar cé acu a shásaítear nó nach sásaítear pointe (a) ar bhonn tionscadal ar thionscadal:

- Toradh an mheasúnaithe ar indéantacht an tionscadail
- Ceadú ag Tairseach 2(ii) den Nós Imeachta Forbartha
- An measúnú ar an maoiniú atá ar fáil chun an tionscadal a chur i gcrích/a bhainistiú mar chuid den mhéid thuas
- An dóchúlacht go bhfaighfear cead pianála
- An rún atá ag an lucht bainistíochta an tionscadal a chur i gcrích mar atá beartaithe

Sócmhainní ar Cíos de réir Costais

Tá an cur chuige cuntasaíochta a ghlac an Chuideachta ag teacht leis an treoir faoi mhír 3A d'alt 16 de FRS 102, ina luaitear nach ndéanfar réadmhaoin a shealbhaítear go príomha le haghaidh tairbhí sóisialta a sholáthar a aicmiú mar réadmhaoin infheistíochta agus go dtabharfar cuntas inti mar Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh. Mar sin, cuirfear costais ar áireamh i gcatagóirí sonracha, mar atá leagtha amach faoi Nóta 2 de na beartais chuntasaíochta faoin teideal "Sócmhainní réadmhaoine agus Dímhéas", agus amúchfar iad thar a saol úsáideach.

Bearnú sócmhainní réadmhaoine

Is gá breithiúnas a úsáid agus cinneadh á dhéanamh ar cé acu atá nó nach bhfuil aon táscairí ann ar bhearnú sócmhainní réadmhaoine na Cuideachta, lena n-áirítear iad sin a shealbhaítear mar sócmhainní seasta agus mar sócmhainní reatha. Meastar go bhfuil na nithe seo a leanas ina dtáscairí ar bhearnú, ach is féidir go dtabharfaidh eachtraí eile le fios go mbeidh athbhreithniú bearnúcháin ag teastáil:

- » aon saincheist nár sainaithníodh mar chuid den bhreithmheas tosaigh ar aon réadmhaoin, rud as a dtagann méadú ábhartha i gcostas na réadmhaoine;
- » athrú i mbeartas, rialachán nó reachtaíocht rialtais;
- » laghdú san éileamh ar réadmhaoin;
- » laghdú i margadhluach réadmhaoine ar cíos de réir costais; agus
- » difheidhmeacht réadmhaoine (i.e., tá sé beartaithe an réadmhaoin a athbheochan trí a scartáil).

Mar thoradh ar an mbreithniú bearnúcháin a rinneadh ag deireadh na bliana, níor sainaithníodh aon táscairí ar bhearnú agus níor ghá aon soláthairtí a dhéanamh. Féach Nóta 14 chun mionsonraí a fháil faoin iarmhéid sócmhainní tithíochta atá faoi réir athbhreithniú bearnúcháin.

Saolta eacnamaíochta sócmhainní in-dímheasa

Braitheann an muirear bliantúil dímheasa go príomha ar shaol measta gach cineáil agus gach comhpháirte de sócmhainní seasta agus réadmhaoine agus, in imthosca áirithe, ar mheastacháin ar luachanna córa agus ar luachanna iarmharacha. Gach bliain, déanann na stiúrthóirí athbhreithniú ar na saolta sócmhainne agus na luachanna iarmharacha sin, agus coigeartaíonn siad iad de réir mar is gá chun go mbeidh siad ag teacht le meastacháin reatha, i bhfianaise athruithe teicneolaíochta, úsáid ionchasach eacnamaíoch agus riocht fisiciúil na sócmhainní lena mbaineann.

Cur Chuige Cuntasaíochta i leith Pinsean

Tá líon beag ball foirne a fuarthas ar iasacht ar dtús ó Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta páirteach i scéim pinsean sochair shainithe ar a dtugtar Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022. Tá Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022 dúnta anois. Mar sin féin, is dliteanas de chuid na Gníomhaireachta go fóill iad na sochair a íocadh do bhaill foirne faoin scéim fad a bhí sí ann, agus tugtar cuntas sna sochair sin sna Ráitis Airgeadais de réir FRS 102. Bunaithe ar shainchomhairle achtúireach, rinne na Stiúrthóirí meastacháin ar thosca iomchuí le linn dóibh dliteanas na Gníomhaireachta a chinneadh.

Féach Nóta 12 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.

Maidir leis na toimhdí atá taobh thiar de na luachálacha achtúireacha óna gcinnítear na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí méadaithe i leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus treorátaí costas cúram sláinte), tugtar iad cothrom le dáta gach bliain bunaithe ar dhálaí reatha geilleagracha agus chun freastal ar aon athruithe iomchuí ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir.

Is féidir leis na nithe seo a leanas dul i bhfeidhm ar na toimhdí:

- » An ráta lascaine, athruithe sa ráta toraidh ar bhannaí corparáide ardchaighdeán
- » Leibhéil chúitimh amach anseo, dálaí sa mhargadh saothair amach anseo
- » Treorátaí costas cúram sláinte agus an ráta boilscithe costas leighis sna réigiúin iomchuí

Níl an Ghníomhaireacht páirteach sa Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair a thuilleadh, rud ar dliteanas de chuid an Stáitcheiste é anois. Mar sin féin, tugtar cuntas sna sochair a íocadh do bhaill foirne faoin scéim sna Ráitis Airgeadais de réir FRS 102, agus tá an nochtadh gaolmhar leagtha amach i Nóta 12.

4. Láimhdeachas agus Costas Díolachán

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Láimhdeachas	24,086,391	2,303,006
Ioncam ó thithíocht ar cíos de réir costais	1,041,057	-
Láimhdeachas iomlán	25,127,448	2,303,006

	(24,086,391)	(2,303,006)
Costas Díolachán	(24,086,391)	(2,303,006)
Caiteachais ar thithíocht ar cíos de réir costais	(274,871)	-
Costas iomlán Díolachán	(24,361,262)	(2,303,006)

Is é príomhghníomhaíocht na Cuideachta fáil agus forbairt tithíochta inacmhainne agus sóisialta a éascú lena ligean ar cíos nó lena cur ar aghaidh chuig úinéireacht phríobháideach. Soláthraíonn an Chuideachta seirbhísí pleanála, deartha, tógála agus bainistíochta réadmhaoine i bPoblacht na hÉireann chun an cuspóir sin a bhaint amach.

Is ionann láimhdeachas agus na suimeanna a athmhúirearaidh ar Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin i leith na gcostas foirgníochta a bhaineann leis an sciar tithíochta sóisialta d'fhorbairt Chaisleán Sheangánaí. Fritháirítear suimeanna láimhdeachais le hiontráil chomhfhreagrach i gcostas díolachán agus i stoc. Is nialasach atá an glanioncam ar na hathmhúirir sin.

Is ionann ioncam ó thithíocht ar cíos de réir costais agus an t-ioncam cíosa a fhaightear ó aonaid ar cíos de réir costais ag láithreacha na Gníomhaireachta i nDeilgne agus i bhFearann na Páirce. Is ionann caiteachas ar thithíocht ar cíos de réir costais agus na costais oibriúcháin agus na costais bhainistíochta eastáit a bhaineann leis an ioncam a ghintear ó na haonaid ar cíos de réir costais sin.

5. Deontais ón Oireachtas

Is ó vóta na Roinne a chistítear obair na Cuideachta a bhaineann le gníomhaíochtaí áirithe, lena n-áirítear an Clár Tailte Poiblí Iomchuí. Soláthraíonn an Roinn deontas bliantúil stáit don Chuideachta chun tacú leis an obair sin, agus bhí an cistiú iomlán a fuarthas ón Roinn mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Ranníocaíochtaí ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta	855,104	768,475
Ainm an deontóra	An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta	
Ainm an deontais	Alt 29 den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún (Seirbhísí Poiblí)	
Cuspóir an deontais	Tacú leis an gcaiteachas a bhaineann leis an gclár tailte poiblí iomchuí a fhorbairt agus leis an tuarascáil ar thailte poiblí iomchuí a ullmhú	
	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Suim an deontais	855,104	768,475
Téarma an deontais iomláin	Bliain amháin	Bliain amháin
Suimeanna a bhí dlite i dtús na tréimhse	268,475	-
Deontas a tógadh chuig ioncam	855,104	768,475
a) Airgead a fuarthas sa tréimhse	1,123,579	500,000
b) Suimeanna a bhí dlite ag deireadh na bliana	-	268,475

Tá na costais €855,104 (2022: €768,475) a tabhaíodh ar áireamh i Nóta 7 faoin teideal "Táillí Réadmhaoine, lena n-áirítear seirbhísí Ailtireachta". Cuimsíonn siad an costas a bhaineann leis an gcomhairle agus an tacaíocht a bhí ag teastáil chun an clár tailte poiblí iomchuí a chothabháil agus chun an tuarascáil ghaolmhar a tháirgeadh.

6. Ioncam Eile

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Ioncam úis	1,316,853	
Ioncam eile	906,725	
Ioncam Iomlán Eile	2,223,578	

Is ionann ioncam úis agus an t-ús a thuilltear ar bhannaí státchiste a shealbhaítear le Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta.

Is ionann ioncam eile agus forchúiteamh costas a fhaightear ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach i ndáil le costais deartha an Mhoil Dhigitigh. Is ionann an Ciste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach agus clár de chuid Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa atá ceaptha chun tacú le tionscnaimh chomhtháite athghiniúna i lárionaid uirbeacha ainmnithe. Is iad tionóil réigiúnacha a oibríonn an scéim, agus iad ag gníomhú mar údarás bhainistíochta atá freagrach as caiteachas incháilithe a fhíorú ar thionscadail cheadaithe. Cuireann an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta cistí ar fáil (tar éis treoir a fháil ón údarás bainistíochta agus faoi réir fíorú a fháil ón údarás bainistíochta) chun caiteachas a aisíoc le húdarás áitiúla ar bhonn cistiú comhfheagrach. I gcás na Gníomhaireachta, is í Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath an t-údarás bainistíochta.

7. Táillí Gairmiúla

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Táillí Réadmhaoine, lena n-áirítear seirbhísí Ailtireachta	3,639,909	3,952,914
Seirbhísí Comhairle Infheistíochta	2,655,610	1,100,573
Táillí Dlí	607,598	450,948
Taighde agus Seirbhísí Comhairle	11,685	
Comhairle Cánach	27,060	
Táillí Comhairle Corparáidí	38,376	335,136
Tacaíocht Earcaíochta agus Acm-hainní Daonna	644,177	200,388
Iníúcháireacht Inmheánach	244,451	150,096
Iníúcháireacht Sheachtrach	59,420	57,820
Táillí Bainistíochta Réadmhaoine		22,872
Seirbhísí Soláthair	81,240	13,754
Táillí Gairmiúla Iomlána	8,009,526	6,284,501

8. Costais Foirne agus Faisnéis Fostaithe

Líon fostaithe

Bhí an meánlíon daoine a bhí fostaithe sa tréimhse airgeadais mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	1	1
Foireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin	4	4
Oibríochtaí	78	60
Iomlán	83	65

Cuimsíonn costais foirne (costais an phríomhphearsanra bainistíochta san áireamh) na nithe seo a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Pá agus Tuarastail (ÁSPC san áireamh)	7,882,305	4,216,469
Scéim Pinsean Ranníocaíochta Sainithe	671,762	347,768
Scéim Pinsean Aoisliúntais na Gníomhaireachta	71,215	63,708
Caiteachas na Scéime Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair	13,798	9,408
Ioncam na Scéime Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair	(13,798)	(9,408)
Caiteachais Iasachta	156,173	283,130
Oiliúint Foirne agus Ballraíochtaí Gairmiúla	51,159	39,538
Taisteal agus Cothú	86,869	30,712
Caiteachas Eile ar Fhostaithe	113,731	12,149
Costais Foirne Iomlána	9,033,213	4,993,474

Is é atá i gceist le Caiteachas Eile ar Fhostaithe ná dearbháin bhronntanais a ceannaíodh ar bhonn aonuaire do gach ball foirne de chuid na Gníomhaireachta.

Sochair Foirceanta

Níor íocadh aon sochair foirceanta le linn na bliana.

8. Costais Foirne agus Faisnéis Fostaithe (ar leanúint)

An Príomhphearsanra Bainistíochta

Sainmhínítear príomhphearsanra bainistíochta mar a leanas in alt 33.6 de FRS 102: “na daoine sin ag a bhfuil údarás agus ar a bhfuil freagracht i leith gníomhaíochtaí an eintitis a phleanáil, a stiúradh agus a rialú, go díreach nó go hindíreach, lena n-áirítear aon stiúrthóir (stiúrthóir feidhmiúcháin nó stiúrthóir eile) den eintiteas sin”. Chuimsigh príomhphearsanra bainistíochta na Cuideachta ag deireadh na bliana an Bord Stiúrthóirí, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus baill den Fhoireann Bhainistíochta Feidhmiúcháin. Bhí luach iomlán na sochar fostaithe a íocadh leis an bpríomhphearsanra bainistíochta mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Pá agus Tuarastail (ÁSPC san áireamh)	1,065,917	726,522
Táillí Stiúrthóirí (ÁSPC san áireamh)	126,974	42,944
Ranníocaíochtaí Pinsin (gan Pinsean Fabhráithe an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin atá leagtha amach thíos a áireamh)	91,124	65,043
Iomlán	1,284,015	834,509

Ní dharna an Chuideachta aon iasachtaí, aon quasi-iasachtaí ná aon idirbhearta creidmheasa leis na Stiúrthóirí le linn na tréimhse airgeadais. Áirítear leis na Táillí Stiúrthóirí a íocadh, mar atá leagtha amach thuas, €117,376 (ÁSPC san áireamh) a bhaineann leis an mbliain fhioscach 2023 agus €9,598 a bhaineann leis an mbliain 2022.

Luach Saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

Tá luach saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Tuarastal	200,000	167,005
Feithicil Chuideachta	13,042	7,010
Ranníocaíocht Árachais Sláinte	5,189	3,892
Iomlán	218,231	177,907

Faigheann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin tuarastal bliantúil €200,000 (2022: €200,000) agus liúntas árachais sláinte €5,200 (2022: €5,200). Ní bhfuair an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin aon íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht le linn na tréimhse. Tá teidlíochtaí pinsin an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin ar aon dul leis na hoibleagáidí conarthacha atá ar an nGníomhaireacht scéim aoisliúntais a bhunú don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Fad atáthar ag feitheamh le ceadú a fháil chun scéim den sórt sin a bhunú, tá soláthar €60,708 (2022: €43,751) atá bunaithe ar thiomhdí achtúreacha ar áireamh sa ríomhaireacht pinsin atá mionsonraithe i Nóta 12 chun soláthar a dhéanamh don dliteanas pinsin sin.

Rinne an Chuideachta comhaontú léasa oibríocháin an 27 Iúil 2023 le haghaidh fheithicil leictreach chuideachta an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin.

Mairfidh an léas sin trí bliana agus is é €14,149, CBL san áireamh, an muirear bliantúil ina leith. Maidir le comhaontú léasa trí bliana roimhe a rinneadh an 16 Meitheamh 2020 agus a raibh costas bliantúil €9,334, CBL san áireamh, ag baint leis, chuaigh sé in éag le linn na bliana.

9. Cumarsáid agus TF

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Fógráin agus Foilseacháin	81,565	81,735
Caidreamh Poiblí agus Cumarsáid	188,770	92,924
Caiteachais TF	382,881	325,620
Iomlán	653,216	500,279

10. Cíos, Muirir Sheirbhíse, agus Rátaí

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Cíos	444,613	270,648
Muirir Sheirbhíse	41,314	35,739
Rátaí	104,846	23,738
Feistiú	65,927	-
Iomlán	656,700	330,125

11. Riarachán Oifige

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Árachas	222,644	74,594
Táillí Bainc agus Ús Diúltach	3,576	31,642
Cothabháil Oifige	40,441	26,988
Teileafón	45,143	26,082
Fóntais	34,347	21,980
Cruinnithe, Comhdhálacha agus Seimineáir	47,555	8,018
Caiteachais Ghinearálta	78,825	7,319
Iomlán	472,531	196,623

12. Pinsin

i. Scéimeanna Pinsean

Scéim Ranníocaíochta Sainithe

Feidhmíonn an Ghníomhaireacht scéim pinsean ranníocaíochta sainithe (Máistir-lontaobhas Zurich na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún) d'fhostaithe reatha agus d'fhostaithe nua. Déanann comhaltaí scéime agus an Chuideachta ranníocaíochtaí ag rátaí seasta. Léirítear sna sochair a fhaightear tráth an scoir ciste carntha gach fostaí agus an costas a bhaineann le sochair a cheannach ag an am sin. Is nochtá i Nóta 8 atá na ranníocaíochtaí a rinne an Chuideachta leis an scéim ranníocaíochta sainithe le linn na tréimhse.

Scéimeanna Sochair Shainithe

Sular thosaigh an Chuideachta ag trádáil an 31 Márta 2022, d'fheidhmigh an t-eintiteas réamhtheachtach dhá scéim pinsean sochair shainithe do bhaill foirne, ba iad sin: an Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair agus Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022. Tá an dá scéim dúnta anois d'iontrálaithe nua. Tá scéim pinsean sochair shainithe don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin á bunú ag an nGníomhaireacht faoi láthair, ar aon dul leis na ceangaltais chonarthaacha atá i bhfeidhm.

Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (Scéim Aonair (SPSS))

Thóg an Státchiste na dliteanais a bhaineann leis an Scéim Aonair air féin roimh dhíscaoileadh an eintitis réamhtheachtaigh agus, dá bhrí sin, aistríodh chuig an gCuideachta iad, mar aon le sócmhainn chomhfhreagrach chun freagracht an Státchiste ina leith sin a léiriú. Maidir leis na sochair is iníoctha le comhaltaí den Scéim Aonair, déantar socrú dóibh faoi théarmaí na scéime sin faoi bhainistíocht na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún (LDASS)

Dlíteanas de chuid na Cuideachta is ea na sochair is iníoctha le comhaltaí de Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022. Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ar áireamh sa scéim.

ii. Costas Pinsin

Léiríodh sa tuarascáil achtúireach don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 gur méadaíodh ó €747,576 ag an 31 Nollaig 2022 go €883,716 ag an 31 Nollaig 2023 na dliteanais a bhaineann leis an Scéim Aonair, le Scéim Aoisliúntais na Gníomhaireachta um Fhorbairt Talún 2022 agus leis an gceangaltas conarthach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin maidir le scéim atá fós le bunú. Is féidir é sin a chur síos go príomha don athrú €25,245 i dToimhdí agus don chaillteanas €25,882 ó thaithí, mar gheall ar an gcoigeartú a rinneadh ar shochair na Scéime Aonair faoin treoir-uimhir praghsanna do thomhaltóirí a bheith níos airde ná mar a bhíodas ag súil leis. Cuimsíonn an costas seirbhíse reatha agus an glanioncam úis iarmhéid na muirear don bhliain 2023, is é sin €81,013.

Tá na gluaiseachtaí sin leagtha amach go mion thíos.

a) Anailís ar Chostais Iomlána Sochair Scoir

An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023			
	LDASS €	SPSS €	IOMLÁN €
Costas seirbhíse reatha *	52,081		52,081
Ús ar dhliteanais scéime pinsean	15,134	13,798	28,932
Cistiú larchurtha atá Infhaighte			
Muirear iomlán scéime sochair shainithe			81,013
Costais phinsin scéim ranníocaíochta sainithe na Gníomhaireachta			671,762
Costais phinsin iomlána			752,775

* Baineann an costas seirbhíse reatha leis an soláthar conarthach pinsin don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.

12. Pinsin ar leanúint

b) Anailís ar an tSuim atá Aitheanta in Ioncam Cuimsitheach

	LDASS €	SPSS €	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 IOMLÁN €
Gnóthachan/(Caillteanas) ó Thaithí ar Dhliteanais	10,464	(36,346)	(25,882)
Gnóthachan/(Caillteanas) ar Athruithe i dToimhdí Achtúireacha	(12,914)	(12,331)	(25,245)
Muirear iomlán scéime sochair shainithe	(2,450)	(48,677)	(51,127)

c) Gluaiseacht i nglanoibleagáidí sochair scoir le linn na tréimhse

	LDASS €	SPSS €	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 IOMLÁN €
Dlíteanas amhail an 31 Nollaig 2022	(364,302)	(383,274)	(747,576)
Costais Seirbhíse Reatha	(52,081)	-	(52,081)
Ranníocaíochtaí Fostaithe	(4,000)	-	(4,000)
Costais Úis	(15,134)	(13,798)	(28,932)
Athrú i dToimhdí Achtúireacha	(12,914)	(12,331)	(25,245)
Gnóthachan/(Caillteanas) ó Thaithí	10,464	(36,346)	(25,882)
Iarmhéid iomlán scéime sochair shainithe*	(437,967)	(445,749)	(883,716)

*áirítear le hiarmhéid na scéime sochair €104,459 (2022: €43,751) a bhaineann leis an soláthar do ghlanóibleagáidí sochair don scéim atá fós le bunú don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.

12. Pinsin ar leanúint

Le linn na bliana, athluacháladh an Scéim Aonair ó €383,274 go €445,749 mar a leanas:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023
An Scéim Pinsean Aonair	€
An Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair	€
Dliteanas amhail an 31 Nollaig 2022	(383,274)
Costas Úis	(13,798)
Athrú i dToimhdí *	(12,331)
Cailteanas ó thaithí *	(36,346)
Cailteanas ar phinsin don tréimhse	(62,475)
Dliteanais Phlean ag an 31 Nollaig 2023	(445,749)

* Cé nach bhfuil na gluaiseachtaí seo léirithe sa Ráiteas Ioncaim, tá siad ar áireamh sa Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach.

d) Glansócmhainn cistiúcháin iarchurtha le haghaidh pinsean – SPSS

Sócmhainn a aithníodh i dtús na tréimhse	383,274
Méadú i gcistiú atá inghnóthaithe sa bhliain	62,475
Sócmhainn Cistiúcháin Iarchurtha Deiridh	445,749

e) Toimhdí Achtúireacha

Maidir leis an luacháil ar na dliteanais scéime a úsáideadh don nochtadh faoi Alt 28 de FRS 102 dar teideal 'Sochair Fostaithe', bhí sí bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán a ndearna achtúire cáilithe neamhspleách í ag an 31 Nollaig 2023. Tomhaiseadh dliteanais scéime pinsean trí úsáid a bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta.

12. Pinsin ar leanúint

f) Toimhdí Airgeadais

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023
Ráta lascaine	3.30%
Ráta méadaithe i dtuarastail	3.40%
Ráta boilscithe	2.40%
Méaduithe pinsin amach anseo	2.40%

Is é an ráta lascaine an ráta úis a úsáidtear chun oibleagáidí sochair iarfhostaíochta a lascainiú, agus cinntear é bunaithe ar thorthaí margaidh ar bhannaí corparáide ardchaighdeán. Tá an ráta lascaine 3.30% a úsáideadh sa luacháil achtúireach bunaithe ar thorthaí atá ar fáil ar bhannaí corparáide ardchaighdeán atá ainmnithe in euro agus a bhfuil fad ama cuí i gceist leo.

Tá an ráta boilscithe 2.9% a toimhdíodh ag teacht leis an sprioc fhadtéarmach atá ag an mBanc Ceannais Eorpach do bhoilsciú sa limistéar euro, arna coigeartú chun boilsciú intuigthe reatha a léiriú bunaithe ar thorthaí margaidh agus ar thorthaí babhtála. Toimhdítear go méadóidh pinsin agus tuarastail ar aon dul le boilsciú.

Toimhdí Déimeagrafacha

Tá an líon daoine sa Chuideachta ar comhaltaí scéime iad ró-íseal chun aon mheastacháin fhiúntacha a tháirgeadh agus a anailísiú ar leibhéal mhortlaíochta amach anseo. Mar thoradh air sin, úsáideadh na táblaí caighdeánacha mortlaíochta seo a leanas le linn an luacháil achtúireach a dhéanamh:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023
Mortlaíocht roimh an Scor	Dada
Mortlaíocht tar éis an Scoir	Fir: 58% ILT15
	Mná: 62% ILT15

Déantar leis na boinn mhortlaíochta thuas soláthar d'fheabhsuithe ar ionchas saoil le himeacht ama, a fhágann go mbeidh an t-ionchas saoil ag brath ar an mbliain ina mbainfidh an comhalta aois scoir amach. Léirítear sa tábla thíos an t-ionchas caighdeánach saoil do chomhaltaí de na scéimeanna pinsean:

Aois Reatha	Ionchas Saoil na bhFear	Ionchas Saoil na mBan
45	24.3 bliain	26.4 bliain
65	22.1 bliain	24.3 bliain

12. Pinsin ar leanúint

g) Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe, na sócmhainní agus na ngnóthachan agus na gcaillteanas ó thaithí

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023
Difriocht idir an t-ús ionchais agus an t-ús iarbhír ar shócmhainní scéime pinsean:	
Suim (€)	n/b
Céatadán de shócmhainní scéime pinsean	n/b
Cailteanas ó thaithí ar dhliteanas scéime pinsean:	
Suim (€)	(25,882)
Céatadán de dhliteanas scéime pinsean	(2.9%)
Suim iomlán atá aitheanta in Ioncam Cuimsitheach:	
Suim (€)	(51,127)
Céatadán de dhliteanas scéime pinsean	(5.8%)

13. Costais Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Táillí Stiúrthóirí	110,250	44,124
Taisteal agus Cothú Stiúrthóirí	6,886	379
Cruinnithe Stiúrthóirí	1,149	320
Iomlán	118,285	44,823

14. Réadmhaoin, Gléasra, agus Trealamh

	Sócmhainní ar Cíos de réir Costais	Sócmhainní atá á dtógáil	Feabhsuithe Léasacha	Daingneáin agus Feistis	Trealamh TF	Iomlán
Costas	€	€	€	€	€	€
Iarmhéid To-saigh ag an 01/01/2023	11,010,661	17,720,792	47,962	43,466	175,869	28,998,750
Breiseanna	295,810,775	106,006,835		27,642	175,614	402,020,866
Athaicmiú						
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2023	306,821,436	123,727,627	47,962	71,108	351,483	431,019,616
Dímheas						
Iarmhéid To-saigh ag an 01/01/2023	25,326		4,496	4,052	76,814	110,688
Muirear don tréimhse	2,271,744		5,995	6,094	89,550	2,373,384
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2023	2,297,070		10,491	10,146	166,364	2,484,071
Glanluach Leabhar ag an 31/12/2023	304,524,366	123,727,627	37,471	60,962	185,119	428,535,545

14. Réadmhaoin, Gléasra, agus Trealamh (ar leanúint)

	Sócmhainní ar Cíos de réir Costais	Sócmhainní atá á dtógáil	Feabhsuithe Léasacha	Daingneáin agus Feistis	Trealamh TF	Iomlán
Costas	€	€	€	€	€	€
Iarmhéid Tosaigh ag an 20/12/2021						
Sócmhainní a Aistríodh			47,962	43,466	175,869	267,297
Breiseanna	11,010,661	16,614,952				27,625,613
Athaicmiú						1,105,840
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2022	11,010,661	17,720,792	47,962	43,466	175,869	28,998,750

Dímheas						
Iarmhéid Tosaigh ag an 20/12/2021						
Muirear don tréimhse	25,326		4,496	4,052	76,814	110,688
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2022	25,326		4,496	4,052	76,814	110,688

Glanluach Leabhar ag an 31/12/2022	10,985,335	17,720,792	43,466	39,414	99,055	28,888,062
------------------------------------	------------	------------	--------	--------	--------	------------

14. Réadmhaoin, Gléasra, agus Trealamh (ar leanúint)

Áirítear le Sócmhainní atá á dtógáil na hoibreacha tógála atá ar siúl agus na costais deartha a thabhaítear ag láithreáin i gcás go meastar gur dóigh gur chuig an gCuideachta a shreabhfaidh na tairbhí eacnamaíocha amach anseo a bhaineann leis an tionscadal agus gur féidir costais a thomhas ar bhealach iontaoifa. Cuimsíonn siad sin na tionscadail seo a leanas: Caisleán Sheangánaí i Seanchill, Co. Bhaile Átha Cliath; Ospidéal Chaoimhín i gCo. Chorcaí; Dún Uí Dhubhuí ar an Nás, Co. Chill Dara; Fearann an Chaisleáin i mBaile Brigín, Co. Bhaile Átha Cliath; Baile an Haicéadaigh ar na Sceirí, Co. Bhaile Átha Cliath; Gairdíní San Treasa i mBaile Átha Cliath 8; Caisleán na Croma i mBaile Átha Cliath 17; Cluain Ghrifín i mBaile Átha Cliath 13; an Cloigín Gorm i mBaile Átha Cliath 12; Bóthar na Díge i gCo. na Gaillimhe; Gort na Silíní i mBaile Átha Cliath 10; agus an Príomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i nDún Droma, Baile Átha Cliath 14.

Áirítear le Sócmhainní atá á dtógáil Talamh ab fhiú €56,140,863 ag an 31 Nollaig 2023 (2022: €1,105,840) ag Cúirt San Tomás i mBaile Átha Cliath 8, ag Ospidéal Chaoimhín, ag Cluain Ghrifín, ag Dún Uí Dhubhuí, agus ag Cluain Saileach i mBaile Átha Cliath 15.

Áirítear le Sócmhainní atá á dtógáil athaicmiú a bhaineann le láithreán a ceannáidh ag Cúirt San Tomás sa bhliain 2021, ar aicmigh eintiteas réamhtheachtach na Gníomhaireachta é mar réadmhaoin infheistíochta roimhe sin. Tar éis an cur chuige cuntasáiochta a athbhreithniú, d'athaicmigh an Chuideachta an tsócmhainn mar réadmhaoin, gléasra agus trealamh.

I mí na Nollag 2023, d'iarr an Chuideachta €4,068,461 a iostarraingt ó Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, atá ag fáil airgead ó Chiste na Láithreán Seirbhísithe do Thionscadal Eastát Chaisleán Sheangánaí i Seanchill, Co. Bhaile Átha Cliath. Baineann an iostarraingt le luach na n-oibreacha bonneagair láithreáin a cuireadh i gcrích go dtí seo chun tógáil 306 aonad cónaithe ar Cíos de réir Costais a éascú. Tá na haonaid á bhforbairt ag an nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún i gcomhpháirt le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.

Tá na príomhbheartais chuntasaíochta maidir leis an dóigh a gcaitear le Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh leagtha amach i Nóta 2.

15. Sócmhainní Doláimhsithe

	An Clár Tailte Poiblí Iomchuí	Forbairt Bogearraí	Iomlán
Costas	€	€	€
Iarmhéid Tosaigh ag an 01/01/2023	304,697	60,192	364,889
Breiseanna			
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2023	304,697	60,192	364,889
Amúchadh			
Iarmhéid Tosaigh ag an 01/01/2023	66,885		66,885
Muirear don tréimhse	89,179		89,179
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2023	156,064		156,064
Glanluach Leabhar ag an 31/12/2023	148,633	60,192	208,825

15. Sócmhainní Doláimhsithe (ar leanúint)

	An Clár Tailte Poiblí Iomchuí	Forbairt Bogearraí	Iomlán
Costas	€	€	€
Iarmhéid Tosaigh ag an 20/12/2021			
Sócmhainní a Aistríodh	304,697	60,192	364,889
Breiseanna			
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2022	304,697	60,192	364,889
Amúchadh			
Iarmhéid Tosaigh ag an 20/12/2021			
Muirear don tréimhse	66,885		66,885
Iarmhéid Deiridh ag an 31/12/2022	66,885		66,885
Glanluach Leabhar ag an 31/12/2022	237,812	60,192	298,004

Thosaigh an Chuideachta ar bhogearraí cuntasáochta a chur chun feidhme sa bhliain 2022, agus tá na costais forbartha á gcaipitliú aici. Tosófar ar chostais forbartha bogearraí a amúchadh nuair a bheidh an tsócmhainn ar fáil lena húsáid.

16. Féichiúnaithe agus suimeanna infhaighte eile

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Suimeanna a bheidh infhaighte laistigh de bhliain amháin:		
Réamhíocaíochtaí agus Éarlaisí	16,487,684	13,048,748
Féichiúnaithe Eile	12,990,721	1,183,753
Ioncam Fabhráithe Deontais		268,475
Iomlán	29,478,405	14,500,976

17. Stoc

	Aonaid Inacmhainne ar Díol	Tithíocht Shóisialta	Iomlán
Costas	€	€	€
Iarmhéid Tosaigh ag an 01/01/2023	1,502,287	657,551	2,159,838
Breiseanna	28,116,813		28,116,813
Costais foirgníochta a tabhaíodh	12,061,830	23,532,629	35,594,459
Costais a athmhúirearaíodh (Nóta 4 maidir le Láimhdeachas)		(24,086,391)	(24,086,391)
Costais foirgníochta a tabhaíodh agus nár athmhúirearaíodh	41,680,930	103,789	41,784,719

	Aonaid Inacmhainne ar Díol	Tithíocht Shóisialta	Iomlán
Costas	€	€	€
Iarmhéid Tosaigh ag an 20/12/2021			
Costais foirgníochta a tabhaíodh	1,502,287	2,960,557	4,462,844
Costais a athmhúirearaíodh (Nóta 4 maidir le Láimhdeachas)		(2,303,006)	(2,303,006)
Costais foirgníochta a tabhaíodh agus nár athmhúirearaíodh	1,502,287	657,551	2,159,838

Baineann stoc le breiseanna agus le costais foirgníochta a tabhaíodh do na haonaid tithíochta Inacmhainne ar Díol ar láithreán na Gníomhaireachta ag Caisleán Sheangánaí, ar an Uaimh, i gCill Bharra agus i gCluain Mhór, móide an sciar Tithíochta Sóisialta de na costais foirgníochta a tabhaíodh ag láithreán Chaisleán Sheangánaí ach nár sonrascadh chuig Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin go fóill. Maidir le stoc a shealbhaítear mar Aonaid Inacmhainne ar Díol, gnóthófar costais foirgníochta trí é a dhíol le ceannaitheoirí Aonaid Inacmhainne ar Díol nó trí straitéis eile, de réir mar is gá.

18. Airgead agus coibhéisí airgid

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Airgead	124,280,039	54,126,292
Bannaí Státchiste GBCN	300,250,078	-
Cistí atá ina seilbh ag aturnaetha	2,477,208	-
Cistí atá ina seilbh ag gníomhairí bainistíochta	177,776	-
Iomlán	427,185,101	54,126,292

19. Suimeanna iníochta trádála agus suimeanna iníochta eile

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Suimeanna a bheidh iníochta laistigh de bhliain amháin:		
Fabhruithe	21,509,344	9,152,112
Creidiúnaithe Trádála	7,054,897	773,136
CBL	1,228,500	587,450
Cáin ar Sheirbhísí Gairmiúla	319,140	185,417
ÍMAT/ÁSPC	323,717	204,564
Éarlaisí atá á sealbhú i leith tithíocht ar cíós de réir costais	176,455	-
Iomlán	30,612,053	10,902,679

20. Scairchaipiteal agus Cúlchistí

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Iarmhéid Tosaigh	100,000,000	-
Scaireanna a eisíodh le linn na tréimhse ar chostas €1.00 an ceann	825,000,000	100,000,000
Iarmhéid Deiridh	925,000,000	100,000,000

Le linn na tréimhse, d'éisigh an Chuideachta 825 mhiliún gnáthscair ar chostas €1.00 an ceann (2022: 100 milliún gnáthscair ar chostas €1.00 an ceann) chun ceangaltais chaipitil agus oibríochtaí ginearálta leanúnacha na Cuideachta a mhaoiniú. Sealbhaíonn an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachtá úinéireacht thairbhiúil deiridh na Cuideachta trí 9 milliún scair ainmniúil agus 1 mhiliún scair ainmniúil a bheith acu faoi seach. Tá tuilleadh íostarraingtí scaireanna nochta faoi Nóta 24 dar teideal "Eachtraí tar éis an Chláir Comhardaithe". Tá aicme gnáthscaireanna amháin ag an gCuideachta, ar scaireanna iad nach ngabhann aon cheart chun ioncam seasta a fháil. Bhí gach suim scairchaipitil íochta ina n-iomláine.

Is é €5,000,000,000 scairchaipiteal údaraithe na Cuideachta, agus é roinnte ina 5,000,000,000 gnáthscair ar chostas €1.00 an ceann.

Foráiltear leis an Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, 2021, go n-aontóidh an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachtá agus an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe le bunreacht na Cuideachta agus nach sealbhóidh ach an bheirt sealbhóirí oifige Aireachta sin scairchaipiteal eisithe uile na Cuideachta, aon tráth ar leith.

Tráth chorprú na Gníomhaireachta mar chuideachta gníomhaíochta ainmnihe, shuibscríobh an bheirt Airí le haghaidh scaireanna de réir alt 25(2) den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún. Rinne an Ciste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn, atá faoi bhainistiú agus faoi rialú ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta, an t-airgead suibscríbhíne a íoc thar ceann na nAirí, de bhun ordachán ón Aire Airgeadais faoi alt 42B den Acht um Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (Leasú), 2014.

Ní fhéadfaidh ach an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe suibscríobh le haghaidh tuilleadh scaireanna sa Chuideachta. Le halt 25(3) den Acht fán nGníomhaireacht um Fhorbairt Talún, ceadaítear don Chuideachta, le réamhthoilíú an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachtá, tuilleadh scaireanna a eisiúint chuig an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe. Tá an t-airgead suibscríbhíne le híoc ag an gCiste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn faoi alt 42B den Acht um Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (Leasú), 2014.

21. Ranníocaíocht Caipitil

Thóg an Chuideachta sócmhainní agus dlíteanais iomchuí an eintitis réamhtheachtaigh uirthi féin. Meastar gurb ionann an staid glansócmhainne €245,869 agus Ranníocaíocht Caipitil leis an gCuideachta.

Ba é a bhí i gceist leis an ranníocaíocht caipitil ná na sócmhainní agus na dlíteanais seo a leanas a aistriú ón nGníomhaireacht roimhe ag an 31 Márta 2022:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Sócmhainní Neamhreacha	1,738,026	1,738,026
Sócmhainní Reatha	1,649,562	1,649,562
Suimeanna iníochta trádála agus suimeanna iníochta eile	(2,626,380)	(2,626,380)
Glanoibleagáid Sochair Scoir	(515,339)	(515,339)
Ranníocaíocht Caipitil Iomlán	245,869	245,869

Níor aistríodh ón eintiteas réamhtheachtach deontas dar luach €976,818 a bhí infhaighte ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Aistríodh dlíteanais pinsin agus sócmhainn chomhfhreagrach dar luach €627,226 ón eintiteas réamhtheachtach. Mar sin féin, tá siad glanluacháilte sa tábla thuas faoin teideal "Glanoibleagáid Sochair Scoir".

22. Luach Saothair Iniúcháireachta Seachtraí

Is é Forvis Mazars, Cuntasóirí Cairte, iniúcháir reachtúil ceaptha na Cuideachta. D'fhabhraigh an Chuideachta €41,820 (2022: €41,820), CBL san áireamh, i leith chostas measta an iniúchta reachtúil ar ráitis airgeadais na Cuideachta don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023. Ní sholáthraíonn Forvis Mazars aon seirbhísí dearbhaithe, aon seirbhísí comhairle cánach ná aon seirbhísí neamhiniúcháireachta eile don Chuideachta.

Tá an Chuideachta faoi réir iniúchadh ag an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste de bhun an Achta. D'fhabhraigh an Chuideachta €17,600 (2022: €16,000) i leith chostas measta an iniúchta ón Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023.

23. Ceangaltais Léasa

Tá ceangaltais ar an gCuideachta i leith léas ar chóiríocht oifige ag Teach Áth na Fuinseoige, Sráid na Teamhrach, Baile Átha Cliath 2, rud a shealbhaítear ar léas deich mbliana a thosaigh i mí Eanáir 2020.

Ag an 31 Nollaig 2023, bhí na ceangaltais íocaíochta léasa íosta amach anseo ar an gCuideachta faoi léasanna neamh-inchealaithe:

	An bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 €	An tréimhse naoi mí dar críoch an 31 Nollaig 2022 €
Iníochta laistigh de bhliain amháin	369,747	363,690
Iníochta laistigh de thréimhse idir 2 bhliain agus 5 bliana	1,451,189	1,432,976
Iníochta tar éis 5 bliana	358,244	716,488

Maidir leis na costais i ndáil leis an bhfeistiú agus i ndáil le nithe áirithe eile, seachas gnáthchostais bhunaithe agus oibriúcháin, leithdháileadh iad chun críocha caipitil agus cuireadh ar áireamh iad faoin teideal Feabhsuithe Léasacha i Sócmhainní Seasta. Caitear ar bhealach comhchosúil le feabhsuithe leanúnacha ar an áitreabh.

24. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara/Nochtadh Leasanna

Is cuideachta Éireannach atá faoi úinéireacht an Stáit í an Chuideachta. Mar sin, is páirtí gaolmhar de chuid Rialtas na hÉireann í. Sealbhaíonn an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe 99.89% den scairchaipiteal eisisithe agus sealbhaíonn an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht an 0.11% eile de (féach nóta 18 chun tuilleadh mionsonraí a fháil faoi idirbhearta scairbhunaithe le linn na tréimhse).

Corpraíodh dhá fhochuideachta atá faoi lánúinéireacht na Cuideachta le linn na tréimhse, agus LDA Public Services DAC agus LDA Residential Holdings DAC á gcorprú an 11 Deireadh Fómhair 2023. Bhí na cuideachtaí neamhghníomhach agus ní raibh siad ag trádáil ag an dáta a síníodh na ráitis airgeadais.

Ní raibh aon leas tairbhíúil ag na Stiúrthóirí sa Chuideachta tráth ar bith le linn na bliana.

Comhlíonann an Chuideachta an Cód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i ndáil le leasanna chomhaltaí agus bhaill foirne na Cuideachta a nochtadh. Tá nósanna imeachta foirmiúla ann chun a chinntiú go gcloítear leis an gceanglas sin den Chód.

Rinne an Chuideachta comhaontú leis an nGníomhaireacht Tithíochta agus le Comhairle Contae Lú, áit ar sholáthair na heintitis sin fostaí amháin an ceann don Chuideachta ar shocrú iasachta.

Rinne an Chuideachta comhaontú le Comhairle Cathrach Chorcaí freisin, áit ar sholáthair an Chuideachta beirt fhostaithe don Chomhairle ar shocrú iasachta.

24. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara/Nochtadh Leasanna (ar leanúint)

Bhí tionscadail ar bun ag an gCuideachta le húdaráis áitiúla mar a leanas freisin:

- **Seangánach, Baile Átha Cliath:** I gcomhpháirt le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, soláthróidh an Ghníomhaireacht 597 dteach ar láithreán Sheangánaí i Seanchill. Is mar thithe ar cíos de réir costais (cíosanna inacmhainne) nó mar thithe inacmhainne ar díol a sholáthrófar dhá thrian de na tithe sin.
- **Ospidéal Chaoimhín, Corcaigh:** Le tacaíocht ó Chomhairle Cathrach Chorcaí, tá an sainchomhartha tíre aithnidiúil seo i gCorcaigh á athchuspóru ag an nGníomhaireacht ina fhorbairt chónaithe ina mbeidh breis agus 260 teach a chuimseoidh meascán de thionachtaí sóisialta, inacmhainne agus príobháideacha.
- **Gairdíní San Treasa (Tionscadal Dhún Uabhair):** I gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, tá forbairt 543 theach nua á cur ar aghaidh ag an nGníomhaireacht. In éineacht le spás tráchtála/miondíola, creis, agus spás pobail/cultúir/ealaíon, beidh na tithe sin ina gcnámh droma do phobal nua leithleach, comhtháite agus uirbeach. Táthar ag súil leis go dtosófar obair ar an láithreán sa bhliain 2024, tar éis cead a dheonú go rathúil sa bhliain 2023.
- **Gort na Silíní:** I gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, tá pleananna á gcur ar aghaidh ag an nGníomhaireacht le haghaidh tailte a fhorbairt i mBaile Átha Cliath 10 chun forbairt chónaithe nua mhór úsáide measctha a chruthú thar roinnt céimeanna. Cuimseoidh an fhorbairt 1,100 teach, mar aon le spásanna taitneamhachta poiblí, pobail, miondíola, agus tráchtála.
- **Caisleán na Croma:** I gcomhpháirt le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, tá 146 theach cónaithe nua (idir thithe ar cíos de réir costais agus thithe sóisialta) á bhforbairt ag an nGníomhaireacht ar thailte i mBaile Átha Cliath 5, mar aon le spás pobail, ealaíon agus cultúir. Táthar ag súil leis go dtosófar obair ar an láithreán sa bhliain 2024.
- **Dugthailte Chorcaí:** Tá Oifig Soláthair Dhugthailte Chorcaí á hacmhainniú ag an nGníomhaireacht agus ag Comhairle Cathrach Chorcaí i gcomhar le chéile, ar Oifig í atá ag cur ar aghaidh an bhonneagair a theastaíonn chun soláthar criticiúil a dhíghlasáil i nDugthailte Chorcaí.
- **Bóthar na Díge, Gaillimh:** Tá an fhorbairt seo á cur ar aghaidh chuig céim an iarratais pleanála i gcomhar le Comhairle Cathrach na Gaillimhe, agus í ceaptha chun scéim athbheochana a bheidh faoi stiúir ag tithíocht chónaithe a sholáthar i gcroílár Chathair na Gaillimhe.
- **Bóthar Uí Chiara, Luimneach:** Tá an fhorbairt seo á cur ar aghaidh chuig céim na cóimeála láithreáin agus na treorach le haghaidh dearadh i gcomhar le Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh do láithreán Bhóthar Uí Chiara, atá ar an gcéad tionscadal forbartha faoi chreat pleanála Cheathrú Cholbaird. Tá an Ghníomhaireacht ag tacú le Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh chun scéim Tithíochta Inacmhainne ar Díol a sholáthar i Mungairit freisin, agus táthar ag súil leis go gcuirfear tús le hobair ar an láithreán le linn na bliana 2024.
- **Na Dugaí Thuaidh, Port Láirge:** Tá an Ghníomhaireacht ag déanamh caidreamh le Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge agus leis an bpríomhforbróir ar an eilimint chónaithe d'athbheochan na nDugaí Thuaidh.

25. Ceangaltais Chaipitil

Ag dáta an chláir comhardaithe, bhí conarthaí dar luach comhiomlán €413 mhilliún déanta ag an gCuideachta le haghaidh tithíocht a sholáthar ar thionscadail soláthair dhíriú agus le haghaidh réamhcheannach tithe faoin tionscnamh 'Project Tosaigh'.

26. Eachtraí tar éis an Chláir Comhardaithe

An 6 Márta 2024, achtaíodh leasuithe reachtacha lenar gealladh €1.25bn eile i gcothromas don Ghníomhaireacht, mar atá leagtha amach i Nóta 2 faoin gceannteideal 'Gnóthas Leantach'.

An 25 Aibreán 2024, cheadaigh na Stiúrthóirí leithroinnt agus eisiúint scaireanna de 325 mhilliún gnáthscair sa Chuideachta. Ar phraghas suibscríbhíne €1 in aghaidh na scaire, is é €325 mhilliún an praghas comhiomlán suibscríbhíne atá i gceist. Ní bhfuair an Chuideachta aon fháltais ón eisiúint scaireanna sin go fóill.

An 25 Aibreán 2024, cheadaigh na Stiúrthóirí an t-iarratas ar Scéim Infheistíochta um Thionóntacht Shlán ar Chíos Inacmhainne trí Chomhaontú um Rannpháirtíocht Cothromais. Rinneadh an conradh, agus fuarthas cistiú €60 milliún ón nGníomhaireacht Tithíochta i mí na Bealtaine 2024.

27. Dliteanais Theagmhasacha

Rinne an Chuideachta conarthaí le comhpháirtithe soláthair, lena bhforáiltear go dtógfaidh siad aonaid inacmhainne ar díol ar phraghas comhaontaithe. Más rud é nach bhfoinseofar aon cheannaitheoirí tí do na haonaid sin, foráiltear leis na conarthaí go bhféadfar oibleagáid a chur ar an gCuideachta na haonaid a cheannach agus úinéireacht a thógáil orthu. Amhail an 31 Nollaig 2023, b'ionann costas na hoibleagáide sin, dá dtiocfadh sí chun cinn, agus €18 milliún. Más rud é go dtiocfaidh an oibleagáid chonarthaigh sin chun cinn, déanfaidh an Chuideachta athbhreithniú ar úsáid na tithíochta sin faoi na scéimeanna éagsúla aonad inacmhainne nó aonad ar cíos de réir costais a fheidhmíonn sí.

Le linn na bliana, fuair an Chuideachta cead pleanála le haghaidh 852 theach ar láithreán an Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i nDún Droma. Thionscain duine aonair imeachtaí athbhreithnithe bhreithiúnaigh ina leith sin, agus tá an ní fós ar siúl. D'fhéadfadh gurbh ionann na costais dlí lena mbaineann agus tuairim is €324,000.

28. Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Rinne an Bord na Ráitis Airgeadais a cheadú agus a údarú lena n-eisiúint an 14 Meitheamh 2024.

Tuarascáil Bhliantúil **2023**

The Land Development Agency DAC